

Zomernota 2024

Versie 2 juli 2024

Inhoudsopgave

Hoofdstuk 1 - Inleiding	3
1.1 Leeswijzer	4
Hoofdstuk 2 - Financiële hoofdlijnen	7
2.1 Financieel beeld	7
Hoofdstuk 3 - Programmaverantwoording	14
1. Ruimtelijke ontwikkeling	15
2. Landelijk gebied	22
3. Bodem, water, milieu	35
4. Energietransitie	44
5. Bereikbaarheid I - Algemeen	52
6. Bereikbaarheid II - Openbaar Vervoer	64
7. Cultuur, erfgoed, recreatie en toerisme	68
8. Economie	76
9. Bestuur	82
10. Overzicht Overhead	93
Algemene middelen	106
Hoofdstuk 4 - Overige informatie	110
4.1 Financiering	111
4.2 Subsidies	113
4.3 Voortgang complexe investeringsprojecten	117
Bijlagen	128
1. Overzicht administratieve wijzigingen	129

Hoofdstuk 1 - Inleiding

Voor u ligt de Zomernota 2024. De zomernota is de beleidsmatige voortgangsrapportage van het lopende begrotingsjaar. Het geeft inzicht in de realisatie over de eerste vier maanden ten opzichte van de vastgestelde Programmabegroting 2024 (peildatum 31 april). Op basis van deze inzichten en overige ontwikkelingen worden diverse financiële bijstellingen op de programmabegroting (na 1e en 2e begrotingswijziging) opgenomen. Met bijstellingen bedoelen we financiële aanpassingen in onze begroting, dus het verhogen, dan wel verlagen, van onze baten en/of lasten. Deze bijstellingen worden apart inzichtelijk gemaakt en leiden tot de stand 'bijgestelde begroting'. De bijgestelde begroting is in feite de verwachte eindejaarprognose (forecast) waar we als provincie aan het einde van het jaar op verwachten uit te komen.

In deze zomernota is het Utrechts Programma Landelijk Gebied (UPLG) nog niet financieel verwerkt. Het Rijk heeft in oktober 2023 een eerste beoordeling van het UPLG gegeven. Ook de maatregelpakketten zijn inmiddels beoordeeld. De provincie zal - als de beschikking conform de beoordeelde maatregelpakketten wordt afgegeven - voor uitvoering hiervan in 2025 en 2026 in verschillende tranches € 249 miljoen euro ontvangen. Hiervoor zal nog separaat aan uw Staten een voorstel worden voorgelegd.

De zomernota geeft uw Staten de mogelijkheid om uw kaderstellende en controlerende rol uit te oefenen. Om uw Staten zo goed mogelijk te informeren, rapporteren wij op uw verzoek op de meerjarendoelen. Zo is per onderdeel inzichtelijk wat er speelt.

De Commissie Janssen heeft de informatie- en sturingswaarde van de huidige P&C-cyclus beoordeeld en heeft aanbevelingen gedaan hoe de P&C-cyclus kan worden verbeterd. Deze verbeteringen worden vanaf het boekjaar 2025 geïmplementeerd. In de geest van de Commissie Janssen is in deze zomernota alvast bekeken welke optimalisaties er kunnen worden doorgevoerd, zonder relevante informatie te verliezen. Zo komen groene stoplichten op zowel activiteit als planning bij de meerjarendoelen niet langer tweemaal terug in het document. Ook eerder door uw Staten vastgestelde besluiten, zoals de eerste en tweede begrotingswijziging 2024 en bestemmingsvoorstellen uit de jaarrekening 2023, zijn in deze zomernota niet nog een keer apart gepresenteerd. Alleen wijzigingen die betrekking hebben op de zomernota zelf zijn in het document toegelicht.

1.1 Leeswijzer

1.1.1 Indeling zomernota

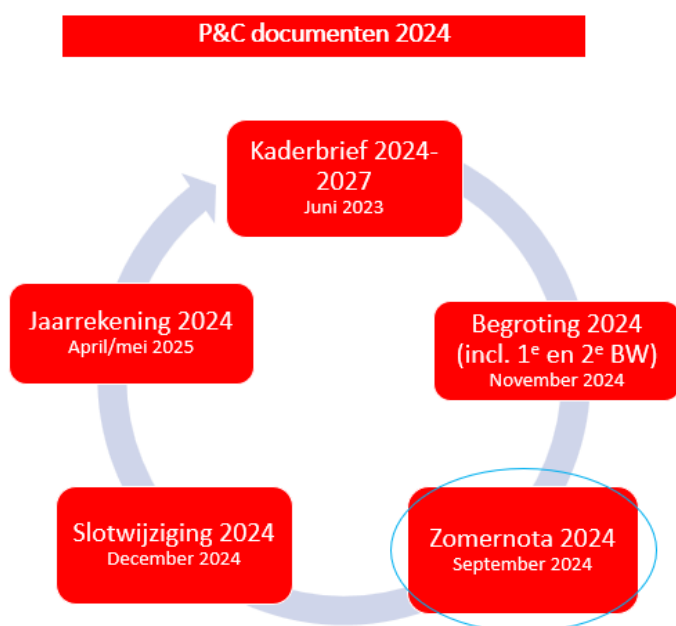
In hoofdstuk 2 wordt een samenvattend financieel beeld gegeven van de afwijkingen die zijn opgenomen in de zomernota. Als onderdeel van dat financiële beeld wordt toegelicht wat het nu bekende saldo van baten en lasten is. Eveneens wordt inzicht gegeven in de financiële realisatie tot en met 30 april 2024 en de verwachte ontwikkeling van de reserves. Ook wordt toegelicht welke meerjarige bijstellingen in deze zomernota zijn opgenomen en het effect hiervan op de omvang van de begrote baten en lasten in de jaren ná 2024.

In hoofdstuk 3 wordt per programma en in het overzicht Overhead weergegeven wat de beleidsmatige voortgang is op de beleids- en meerjarendoelen. Deze voortgang is gevisualiseerd met behulp van een stoplichtmodel. Als er sprake is van een afwijking, dan wordt alleen die toegelicht. Ook zijn in dit hoofdstuk de toelichtingen op de bijstellingen op de begroting opgenomen.

In hoofdstuk 4 worden overige financiële ontwikkelingen inzichtelijk gemaakt, zoals de ontwikkeling van de liquiditeitspositie van de provincie Utrecht. Ook is in dit hoofdstuk de geactualiseerde staat van begrotingssubsidies opgenomen. Deze staat vormt de grondslag om subsidies aan derden te verstrekken. Tot slot is de voortgang van enkele complexe (investerings)-projecten weergegeven.

1.1.2 Plaats van de Zomernota

De Zomernota is een voortgangsrapportage waarin de afwijkingen ten opzichte van de vastgestelde beleids- en meerjarendoelen worden toegelicht. Onderstaande afbeelding laat de plaats van de zomernota zien in de P&C-cyclus van 2024.

1.1.3 Stoplichtmodel

De Zomernota is de beleidsmatige voortgangsrapportage over het huidige begrotingsjaar 2024. De afwijkingen tonen wij u op het niveau van de meerjarendoelen onder het kopje 'voortgang in één oogopslag'. Hiervoor gebruiken we drie kleuren symbolen:

- voortgang conform planning
- bijsturing gewenst, is wel beheersbaar
- bijsturing noodzakelijk

Met het gebruik van deze symbolen willen we meer eenduidigheid in de rapportages bereiken. Als de kleur "voortgang conform planning" wordt gebruikt, is er geen toelichting opgenomen. Bij de andere kleuren wordt aan de hand van drie standaardvragen een toelichting gegeven.

- Wat verandert er aan het doel en/of de effecten?
- Wat verandert er in de uitvoering (hoe sturen we bij: wat gaan we dit jaar meer, minder of anders doen)?
- Welke financiële gevolgen heeft de verandering?

1.1.4 Classificatie begrotingswijzigingen

Naast de afwijkingen op de betreffende meerjarendoelen wordt in deze zomernota ook de begroting bijgesteld. Hiervoor maken we gebruik van verschillende classificaties:

Classificatie	Toelichting
Bijstellingen tot Zomernota (tussentijdse besluiten)	In deze categorie zijn in deze zomernota de volgende bijstellingen opgenomen: - de 1e begrotingswijziging 2024, verwerking autonome ontwikkelingen; - de 2e begrotingswijziging 2024, verwerking coalitieakkoord; - de meerjarige mutaties vanuit de Slotwijziging 2023; - de bestemmings- en dekkingsvoorstellen en vrijval en toevoeging reserves vanuit de Jaarstukken 2023 (memorandum bestemmingsvoorstellen 2023). Over deze bijstellingen is door uw Staten al besloten en zijn om die reden niet opnieuw in deze zomernota gepresenteerd.
Ontwikkelingen in programma's	In deze categorie zijn de begrotingswijzigingen opgenomen met betrekking tot de ontwikkelingen van het beleid in de programma's van de vastgestelde begroting. Het gaat hierbij om actualisatie van activiteiten of de inzet van middelen binnen een bestaand takenpakket, gericht op het bereiken van vastgestelde doelstellingen. De bijstellingen betreffen de afwijkingen op de baten en/of lasten van de programma's. Ook vallen de bijstellingen op de stortingen en onttrekkingen in de reserves hieronder.
Autonome ontwikkelingen	Dit zijn door ons niet te beïnvloeden ontwikkelingen op basis van door ons vastgesteld beleid of beleid van andere overheden of maatschappelijke ontwikkelingen. Autonome ontwikkelingen hebben verplichte consequenties voor onze begroting. Dit kan dus zijn door in het verleden genomen besluiten van onze Staten, maar ook verbonden partijen en het Rijk. Het gaat hierbij bijvoorbeeld om accressen in het kader van de Algemene uitkering uit het Provinciefonds, loon- en prijsontwikkelingen en actualisaties van de ontwikkeling van kapitaallasten op basis van reeds vastgestelde kredieten. Deze wijzigingen vallen binnen het budgetrecht van uw Staten.

Kasritme verschuivingen	Dit betreffen bijstellingen van de begroting als gevolg van een verschuiving in de planning van een activiteit/project naar het volgende begrotingsjaar. Het halen van de doelstellingen en het beschikbare budget blijft gelijk. Er vindt alleen een verschuiving in de tijd plaats.
Administratieve wijzigingen	Dit betreft budgettair neutrale wijzigingen binnen één programma van een meer technische aard. Deze wijzigingen zijn niet beleidsmatig en vallen binnen het budgetrecht van Gedeputeerde Staten (artikel 6.4 van de financiële verordening). Het betreft bijvoorbeeld verschuivingen tussen of binnen meerjarendoelen en verschuivingen tussen beleidsdoelen. Deze bijstellingen zijn ter kennisname voor uw Staten in de zomernota opgenomen.

1.1.5 Getal notatie

De bedragen in de financiële tabellen staan weergegeven in eenheden van € 1.000. Dit is gedaan om de leesbaarheid te vergroten. Een bedrag van € 25.000 staat dus als 25 vermeld in een financiële tabel. Een positief bedrag in de tabellen onder lasten, baten, storting of onttrekking betekent dat er sprake is van een voordelig effect, dus hogere baten en/of lagere lasten. Een negatief bedrag, c.q. een “-“ voor het bedrag, betekent een nadelig effect, dus lagere baten en/of hogere lasten.

Hoofdstuk 2 - Financiële hoofdlijnen

Dit hoofdstuk bevat de financiële hoofdlijnen van de Zomernota 2024. Er wordt eerst ingegaan op de mutaties tot de zomernota, te weten de meerjarige effecten Slotwijziging 2023, de eerste en tweede begrotingswijziging en ook mutaties in de reserves. Daarnaast worden de bijstellingen in de zomernota met een effect op het begrotingssaldo gepresenteerd. Het gaat hierbij om een aantal autonome ontwikkelingen, zoals de meicirculaire, een dividenduitkering, motorrijtuigenbelasting en effect CAO. Ook heeft een actualisatie van de kapitaallasten plaatsgevonden, is er een wijziging in de compensatie onderhoud van het Merwedekanaal en er is een aantal kasritmemutaties.

2.1 Financieel beeld

Het saldo van de bijstellingen in deze Zomernota inclusief de mutaties in de reserves bedraagt € 5,762 miljoen voordelig. Dit saldo bestaat uit hogere baten ad € 70,901 miljoen en hogere lasten ad € 65,139 miljoen, na mutaties van de reserves.

In de zomernota stellen we dus onze begroting (de baten en lasten) bij. Dit raakt ook de rechtmatigheidsverantwoording. De invoering van de rechtmatigheidsverantwoording in 2023 zal na het zomerreces worden geëvalueerd met de Auditcommissie. Ook op landelijk niveau wordt dit geëvalueerd. Dit kan leiden tot voorstellen voor aanpassing van de financiële verordening.

De tabel 'Van begroting tot zomernota' laat op totaalniveau het verloop zien van de begroting tot aan deze zomernota. Deze stand bestaat uit primitieve begroting 2024 en de mutaties op de begroting voorafgaand aan de zomernota. De mutaties tot de zomernota betreft de besluitvorming door uw Staten na vaststelling van de primitieve begroting 2024. Het gaat hierbij om een viertal besluiten:

- de [1e begrotingswijziging 2024](#), verwerking autonome ontwikkelingen;
- de [2e begrotingswijziging 2024](#), verwerking coalitieakkoord;
- de meerjarige mutaties vanuit de [Slotwijziging 2023](#);
- de bestemmings- en dekkingsvoorstellen en vrijval en toevoeging reserves vanuit de Jaarstukken 2023 ([memorandum bestemmingsvoorstellen 2023](#)).

Over deze bijstellingen is door uw Staten al besloten en zijn om die reden niet opnieuw in deze zomernota gepresenteerd. Het financiële effect van deze besluitvorming op het begrotingssaldo is als volgt:

Besluitvorming	Financieel effect 2024 (x € 1.000)
1e begrotingswijziging 2024	-850
2e begrotingswijziging 2024	-20.175
Slotwijziging 2023	3.291
Bestemmingsvoorstellen Jaarstukken 2023*	0
Mutaties tot de zomernota	-17.734

* de bestemmingsvoorstellen uit de Jaarstukken 2023 lopen via de Saldireserve en hebben daarmee geen effect op het begrotingssaldo.

De volgende tabel bevat een totaaloverzicht per programma van alle bijstellingen in deze zomernota. De 'Begroting voor zomernota' en de 'Bijstellingen zomernota' leiden tot de 'Bijgestelde begroting'. De laatste kolom in onderstaand overzicht laat per programma de realisatie zien tot en met 30 april.

In deze Zomernota wordt voorgesteld om de baten te verhogen met in totaal € 57,711 miljoen en de lasten te verhogen met in totaal € 32,794 miljoen. Dat in de volgende tabel terug te zien in de kolom 'Bijstellingen zomernota'. Het verhogen van de baten heeft voor ongeveer de helft te maken met de effecten uit de Meicirculaire 2024. Hierover bent u in de Statenbrief 'Meicirculaire provinciefonds 2024' nader geïnformeerd.

Ook worden voorstellen gedaan om verschillende reserves te muteren. In totaal stellen we in deze zomernota voor om € 13,190 miljoen aan diverse reserves te onttrekken. Daarmee verlagen we het saldo van onze reserves en geven we dekking voor het kunnen doen van uitgaven. Tegelijkertijd wordt voorgesteld om een bedrag van € 32,345 miljoen in diverse reserves te storten. Hiermee verhogen we het saldo van onze reserves en verlagen we onze lastenbudgetten. Dit betreft met name de storting in de Saldireserve als gevolg de effecten Meicirculaire 2024.

Na verrekening met de dotaties en onttrekkingen aan de reserves bedraagt het verhoogde saldo van de baten € 70,901 miljoen en het verhoogde saldo van lasten van € 65,139 miljoen. Per saldo tellen deze bedragen op tot het positieve saldo van baten en lasten van deze Zomernota van € 5,762 miljoen.

Programma		Begroting voor zomernota	Begroting voor zomernota	Begroting voor zomernota	Bijstellingen zomernota	Bijstellingen zomernota	Bijstellingen zomernota	Bijgestelde begroting	Bijgestelde begroting	Bijgestelde begroting	Realisatie t/m 30 april	Realisatie t/m 30 april	Realisatie t/m 30 april
		Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
1	Ruimtelijke Ontwikkeling	1.938	-27.732	-25.794	3.546	-6.124	-2.578	5.484	-33.856	-28.372	325	-10.819	-10.494
2	Landelijk gebied	4.156	-77.939	-73.783	4.767	-6.716	-1.949	8.923	-84.655	-75.732	3	-31.397	-31.394
3	Bodem, water en milieu	6.948	-42.131	-35.183	0	344	344	6.948	-41.787	-34.839	306	-8.217	-7.911
4	Energietransitie	520	-12.670	-12.150	755	-707	48	1.275	-13.377	-12.102	0	-3.196	-3.196
5	Bereikbaarheid I - Algemeen	3.451	-100.772	-97.321	-821	-946	-1.767	2.630	-101.718	-99.088	236	-23.700	-23.464
6	Bereikbaarheid II - Openbaar Vervoer	17.179	-181.360	-164.181	18.992	-20.710	-1.718	36.171	-202.070	-165.899	621	-132.094	-131.473
7	Cultuur en erfgoed	997	-44.142	-43.145	282	863	1.145	1.279	-43.279	-42.000	10	-15.440	-15.430
8	Economie	118	-13.313	-13.195	1.812	-1.602	210	1.930	-14.915	-12.985	1	-5.245	-5.243
9	Bestuur	606	-20.363	-19.758	-133	-372	-505	473	-20.735	-20.262	209	-6.600	-6.391
10	Overzicht Overhead	4.149	-68.374	-64.226	-500	-144	-644	3.649	-68.518	-64.869	1.483	-17.704	-16.220
Totaal programma's		40.061	-588.796	-548.735	28.700	-36.114	-7.414	68.762	-624.910	-556.148	3.193	-254.410	-251.218
91	Algemene middelen	467.706	-9.635	458.071	29.011	3.320	32.331	496.717	-6.315	490.402	-157.101	-7	157.094
Totaal algemene middelen		467.706	-9.635	458.071	29.011	3.320	32.331	496.717	-6.315	490.402	-157.101	-7	157.094
Totaal voor bestemming		507.767	-598.430	-90.663	57.711	-32.794	24.917	565.479	-631.225	-65.746	161.559	-285.247	-123.687
Mutaties reserves		116.049	-22.253	93.796	13.190	-32.345	-19.155	129.239	-54.598	74.641			
Saldo begroting na zomernota		623.816	-620.683	3.133	70.901	-65.139	5.762	694.718	-685.823	8.895	161.559	-285.247	-123.687

Overzicht voorgestelde bijstellingen

Onderstaand overzicht toont de incidentele verwerking van de financiële bijstellingen in deze zomernota met een voor- of nadelig financieel effect groter dan € 250.000 in 2024. De bijstellingen met een structureel karakter, bijvoorbeeld de meicirculaire en motorrijtuigenbelasting, worden voor 2025 en latere jaren meegenomen in de Programmabegroting 2025. Een voordelig effect ontstaat door hogere baten, of lagere lasten. Nadelige effecten zijn lagere baten, of hogere lasten. In de toelichtingen per beleidsdoel bij de programma's worden deze bijstellingen en de mutaties kleiner dan € 250.000 nader toegelicht.

Categorie	Bijstellingen met een voordelig effect > € 250k	Programma	Bedrag (€ 1.000)
Autonome ontw.	Meicirculaire 2024 provinciefonds	Algemene middelen	3.482
Autonome ontw.	Stedin	Algemene middelen	2.100
Autonome ontw.	Rente financieringsbehoefte 2024	Algemene middelen	1.200
Ontw. in progr.	Actualisatie kapitaallasten ov, vaarwegen en wegen	5 en 6	880
Kasritme versch.	Verschuiving i.v.m. invulling taakstelling	7	550
Divers	Overige mutaties met een voordelig effect < € 250k	Divers	403
	Voordelig effect op het saldo van baten en lasten		8.615
Categorie	Bijstellingen met een nadelig effect > € 250k	Programma	Bedrag (€ 1.000)
Autonome ontw.	Bijstelling verwachte opbrengst opcenten motorrijtuigenbelasting	Algemene middelen	563
Autonome ontw.	Effect CAO 2024-2025	Algemene middelen	562
Autonome ontw.	Verrekening herindeling Vijfheerenlanden	5	1.200
Autonome ontw.	Programma Wet Open Overheid (WOO) budget 2024	10	507
Divers	Overige mutaties met een nadelig effect < € 250k	Divers	21
	Nadelig effect op het saldo van baten en lasten		2.853
	Saldo Zomernota		5.762

Bijstellingen met een voordelig effect

- De Meicirculaire 2024 provinciefonds zorgt voor een voordelig financieel effect van € 3,482 miljoen. Via de Statenbrief 'Meicirculaire provinciefonds 2024' bent u hierover reeds geïnformeerd.
- Op 20 maart jl. heeft u besloten om de stelpost Stedin vrij te laten vallen naar algemene middelen. Dit zorgt voor een voordelig effect van € 2,1 miljoen. Voor 2024 vindt de verwerking hiervan plaats in de zomernota. Voor 2025 en verder is dit verwerkt in de Kadernota 2025.
- De financieringsbehoefte blijkt in 2024 lager dan bij de begroting ingeschat. Om die reden verlagen we de stelpost rente met € 1,2 miljoen ten gunste van de algemene middelen.
- Ook de actualisatie van het Meerjaren Investeringsplan (MIP) van de bereikbaarheidsprogramma's 5 en 6 leidt tot een voordelig effect, als gevolg van lagere kapitaallasten. Dit komt met name door een herrekening van de werkelijke uitgaven en bijstelling van de ingebruikname van de activa.

Bijstellingen met een nadelig effect

- Het grootste nadelig effect doet zich voor in programma 5 (Bereikbaarheid I Algemeen). De jaarlijkse compensatie die de provincie Utrecht ontvangt van de provincie Zuid-Holland voor het beheer en onderhoud van het Zederikse deel van het Merwedekanaal, is door uitstel van de herijking van het provinciefonds verlaagd. Het resterende bedrag van € 1,5 miljoen van de te ontvangen afkoopsom is voor de jaren 2024 en 2025 verlaagd met € 1,2 miljoen respectievelijk € 0,3 miljoen.
- Daarnaast zijn er autonome ontwikkelingen met een nadelig effect op het begrotingssaldo, namelijk een lagere verwachte opbrengst opcenten motorrijtuigenbelasting en het effect van

de CAO-stijging 2024-2025. Per saldo zorgen deze autonome ontwikkelingen voor een nadeel van € 1,1 miljoen.

- Tot slot wordt in deze zomernota voorgesteld om het budget 2024 voor WOO ad € 0,5 miljoen beschikbaar te stellen vanuit de algemene middelen. Via de Mei- en Septembercirculaire 2021 is het budget WOO voor 2024 in eerste instantie toegevoegd aan de algemene middelen.

In de programmaverantwoording van hoofdstuk 3 zijn op het niveau van de beleidsdoelen alle bijstellingen met een effect op de begroting toegelicht.

Overzicht verwachte ontwikkeling van de reserves

Onderstaande tabel laat het verloop van onze reserves zien in het jaar 2024. De stand per 1-1-2024 is eindstand van de Jaarrekening 2023. De resultaatbestemmingen uit de Jaarstukken 2023 zijn in de tabel als aparte kolom gepresenteerd. Het overzicht bevat naast de reservemutaties uit de zomernota ook reservemutaties uit de primitieve begroting 2024 en uit de 1e en 2e begrotingswijziging 2024.

Verloopoverzicht reserves	Saldo 1-1-2024	Resultaat- bestemming 2023: Toevoeging	Resultaat- bestemming 2023: Onttrekking	Toevoe- gingen	Onttrek- kingen	Prognose Saldo 31-12-2024
a. Algemene reserves						
Saldireserve	131.529	4.679	17.864	25.906	12.590	131.660
Reserve Weerstandsvermogen	45.000	-	3.200	-	-	41.800
Subtotaal a.	176.529	4.679	21.064	25.906	12.590	173.460
b. Bestemmingsreserves						
Afwaardering aandelen deelnemingen	6.000	-	-	3.000	-	9.000
Beheer en Onderhoud Openbaar vervoer	4.513	-	-	-	802	3.711
Beheer en Onderhoud (vaar)wegen	3.664	-	-	-	1.240	2.424
Cofinancieringsfonds	22	-	-	-	-	22
Egalisatie Bodemsanering	4.265	-	-	-	3.377	888
Energietransitie	4.023	-	-	3.000	1.564	5.459
Gebiedsprocessen Stikstof	23.792	-	-	-	5.950	17.842
Res. Groen groeit mee	6.000	-	-	-	221	5.779
Groot onderhoud Huisvesting	3.997	-	-	-	-	3.997
Hart vd Heuvelrug/Vliegbasis Soesterberg	6.418	-	99	-	2.797	3.522
IGP/RAP	2.000	-	-	-	200	1.800
Investeringsfonds Provinciaal erfgoed	2.813	-	-	1.500	2.700	1.613
Lastneming subsidies	5.458	-	-	-	2.036	3.422
Meerjarige projecten	24.453	-	-	-	5.636	18.817
Mobiliteitsprogramma	98.630	550	1.380	233	30.296	67.737
OV Concessie	25.657	-	-	9.000	20.273	14.384
Programma Landelijk gebied	110.380	1.423	-	4.099	12.642	103.260
Realisatiestrategie Natuurvisie	13.467	1.208	-	-	4.372	10.303
Subtotaal b.	345.552	3.181	1.479	20.832	94.106	273.980
Totaal (a + b)	522.081	7.860	22.543	46.738	106.696	447.440

De toevoegingen en onttrekkingen aan de Saldireserve die in deze zomernota zijn voorgesteld lichten we hier toe.

- Voorgesteld wordt om de zogenaamde Bikker-gelden uit het provinciefonds van in totaal € 25,9 miljoen toe te voegen aan de Saldireserve. Het gaat hierbij om drie decentrale uitkeringen (DU) met betrekking tot het openbaar vervoer. De DU worden volgens de verslaggevingsregels als baten verantwoord bij de algemene middelen.
- Daarnaast wordt voorgesteld om in 2024 in totaal € 5 miljoen aan de Saldireserve te onttrekken. De voorgestelde onttrekking heeft twee componenten:
 1. Een bedrag van € 2 miljoen heeft betrekking op de versterking van de provinciale rol bij woningbouwopgave en volkshuisvesting. In het coalitieakkoord zijn hier middelen voor

gereserveerd in het 'fonds versnelling woningbouw' van in totaal € 20 miljoen. In deze zomernota wordt nu voorgesteld om hiervan in 2024 € 2 miljoen te onttrekken aan de Saldireserve. Uw Staten is hier in via een aparte [Statenbrief](#) reeds over geïnformeerd. In de jaren 2025, 2026 en 2027 gaat het om een jaarlijks bedrag van € 6 miljoen.

2. Een bedrag van € 3 miljoen heeft betrekking op de versnelling energietransitie. Het gaat hierbij om € 1 miljoen ten behoeve van het ontwikkelen van energiehubs en € 2 miljoen voor grootschalige aanpak isolatie. Het bedrag van € 3 miljoen wordt gestort in de reserve Energietransitie. Door uw Staten is via een [Statenvoorstel](#) reeds besloten om voor de versnelling energietransitie tot en met 2027 in totaal € 15,25 miljoen uit de Saldireserve beschikbaar te stellen en toe voegen aan de reserve Energietransitie.

Naast mutaties aan de Saldireserve worden er in de zomernota ook voorstellen gedaan om bestemmingsreserves te muteren. In totaal wordt voorgesteld om ruim € 6 miljoen aan de bestemmingsreserves toe te voegen. Dit betreft o.a. de toevoeging van € 3 miljoen aan de reserve Energietransitie. Ook wordt een storting van € 1,5 miljoen in de reserve Natuur Netwerk Nederland (onderdeel van de reserve Programma Landelijk Gebied) voorgesteld in verband met de aframing van het budget voor ontwikkeling Natuurnetwerk Nederland (NNN). Daarnaast wordt voorgesteld om ruim € 8 miljoen te onttrekken aan diverse bestemmingsreserves. Dit betreft o.a. de onttrekking aan de reserve Versnelling woningbouw (onderdeel van de reserve Meerjarige projecten) van ruim € 2,7 miljoen, in verband met het ophogen we ons budget voor de versnelling van de woningbouw.

De bestemmingsreserves zullen bij het opstellen van de Programmabegroting 2025 tegen het licht worden gehouden. Hierbij vindt onder andere een toetsing plaats van de bestedingsplannen en een beoordeling van de meerjarige mutaties van de reserves in de begroting. Indien dit leidt tot een bijstelling in 2024 verwerken we dat in de Slotwijziging 2024. Meerjarige effecten nemen we mee in de begroting 2025.

Bestemmingsvoorstellen Jaarrekening 2023

Bij het vaststellen van de Jaarstukken 2023 is door uw Staten ingestemd om € 14,898 miljoen van het rekeningresultaat te bestemmen en over te hevelen naar 2024. Tijdens het proces van de zomernota is er een inventarisatie gedaan hoe het staat met de besteding van de overgehevelde middelen. Er is geconstateerd dat de overgehevelde middelen in de meeste gevallen al tot uitgaven, dan wel verplichtingen, hebben geleid in 2024.

In een aantal gevallen is er nog geen sprake van bestedingen. Dat komt bijvoorbeeld doordat doorbelastingen en/of bijdragen pas aan het einde van het jaar worden geboekt, waardoor er ten tijde van het opstellen van de zomernota nog geen bestedingen zijn gedaan.

Verloopstaat begrotingssaldo

De verloopstaat laat de ontwikkeling zien van het meerjarige begrotingssaldo.

Het overzicht toont eerst het begrotingssaldo van de primitieve begroting 2024. Vervolgens leiden de tussentijdse besluiten (1e en 2e begrotingswijziging 2024 en meerjarige effecten Slotwijziging 2023) tot het begrotingssaldo voor zomernota. Dit is het begrotingssaldo per 30 april. Het effect van de Kadernota 2025 is hierin nog niet meegenomen. De kadernota is daarom op een aparte regel gepresenteerd in onderstaand overzicht en leidt tot de stand na kadernota. Daarbij opgeteld het saldo van de Zomernota 2024 laat het meerjarig begrotingssaldo na deze zomernota zien.

Verloopstaat begrotingssaldo	2024	2025	2026	2027
<i>Bedragen x € 1.000</i>				
Primitieve begroting 2024	20.867	32.905	34.714	41.465
Tussentijdse besluiten	-17.734	-30.191	-27.342	-20.986
Begrotingssaldo voor zomernota	3.133	2.714	7.372	20.479
Kadernota 2025	-	-2.346	-7.001	-19.815
Begrotingssaldo na kadernota	3.133	368	371	664
Zomernota 2024	5.762	-501	56	-125
Begrotingssaldo na zomernota	8.895	-133	427	539

Ontwikkelingen met meerjarig effect op begrotingssaldo

In deze zomernota zijn meerjarige bijstellingen opgenomen. Dat wil zeggen dat niet alleen de begroting van 2024, maar ook die van het jaar (of jaren) daarna wordt gemuteerd. De meeste van die mutaties zijn budgettair neutraal binnen een programma en beïnvloeden niet het begrotingssaldo.

Er is daarentegen een aantal mutaties met een meerjarig effect op het begrotingssaldo, te weten:

- Dividenduitkering van Stedin en BNG over het boekjaar 2023 van structureel € 186.000 voordelig vanaf 2024.
- Verlaging van de compensatie die de provincie Utrecht ontvangt van de provincie Zuid-Holland voor het beheer en onderhoud van het Zederikse deel van het Merwedekanaal ad € 300.000 nadelig in 2025.
- Kasritmewijzigingen waarbij incidenteel budget van 2024 via het begrotingssaldo wordt doorgeschoven naar latere jaren. Een aantal incidentele middelen worden niet meer in 2024 uitgegeven, maar in latere jaren. De kasritmewijzigingen zorgen in 2024 voor een voordelig financieel effect van € 766.000. In 2025 is het effect € 366.000 nadelig, in 2026 € 110.000 nadelig en in 2027 € 290.000 nadelig. Over de jaarschijven heen zijn kasritmewijzigingen budgettair neutraal, maar per jaarschijf heeft het wel een financieel effect op het begrotingssaldo.
- Uitvoering van de taak hergebruik stedelijk afvalwater zorgt voor een nadelig effect van € 21.000 tot en met 2027.

Hoofdstuk 3 - Programmaverantwoording

1. Ruimtelijke ontwikkeling

Beleidsmatig beeld

De Omgevingswet is in werking getreden. De Omgevingsverordening is gepubliceerd in het DSO en na besluit van Provinciale Staten gewijzigd per 1 maart. Vlak voor inwerkingtreding hebben veel gemeenten ontwerpbestemmingsplannen vastgesteld, om nog te vallen onder het overgangsrecht. Eerste deel van het jaar hebben we derhalve een relatief groot aantal zienswijzen ingediend, ook omdat gemeenten niet altijd toekwamen aan goed vooroverleg.

Eind 2023 is het ruimtelijk voorstel naar het Rijk gezonden. Het Ruimtelijk Voorstel biedt voor het Rijk input voor de Nota Ruimte. Wij verwachten dat het Rijk voor de zomer het voorontwerp vaststelt. Tevens werken we aan het ruimtelijk arrangement. Duidelijk is dat de samenwerking tussen Rijk en decentrale overheden intensificeert.

Het ruimtelijk voorstel biedt ook een agenda voor het wijzigen van de Omgevingsvisie. De behandeling van de startnotitie voor wijziging van de Omgevingsvisie en de Omgevingsverordening wordt uitgesteld tot na de zomer van 2024. Dit wegens vertraging rond het ruimtelijk voorstel en arrangement en vanwege het gegeven dat het meer tijd kost om de dwarsverbanden en raakvlakken met andere grote trajecten, zoals UPLG, netcongestie en verstedelijkingsvraagstukken in beeld te krijgen.

Op 24 april heeft uw staten het kader voor het Provinciaal Programma Wonen en Werken (PPWW) vastgesteld. Daarna zijn we gestart met de planMER ten behoeve van het PPWW.

Met de toekomstige wet Versterking regie op de volkshuisvesting krijgt de provincie ook een regisserende en meer sturende rol. Aangekondigd is dat provincies vanaf 2026 moeten beschikken over een volkshuisvestingprogramma, als verplicht programma onder de omgevingswet. De provincie krijgt ook een regierol bij de op te stellen gemeentelijke, integrale woonzorgvisies. De uitvoering van het programma Versnelling Woningbouw ligt op schema.

We werken samen met gemeenten aan een goede huisvesting van statushouders en de opvang van asielzoekers. Afgelopen periode hebben we gewerkt aan een snellere ruimtelijke beoordeling van mogelijke locaties.

Voortgang in een opslag

Beleidsdoel - meerjarendoel		Activiteit	Planning	Budget
1.1	De ruimte voor maatschappelijke ontwikkelingen is in goede balans met de Utrechtse kwaliteiten.	✓	✓	✓
1.1.1	De integrale aanpak van het provinciaal omgevingsbeleid is beter geborgd.	✓	!	
1.1.2	Het provinciaal ruimtelijk beleid biedt meer ruimte aan regionale opgaven	✓	✓	
1.1.3	Met gemeenten wordt pro-actiever samengewerkt aan lokale opgaven vanuit wederzijdse belangen.	✓	✓	
1.1.4	Agenda's en afspraken met (boven)regionale partners zijn beter afgestemd op wederzijdse belangen.	✓	✓	
1.1.5	In een groeiende regio groeit groen evenwichtiger mee met rode ontwikkelingen.	✓	✓	
1.1.6	Nieuwe ontwikkelingen voegen meer ruimtelijke kwaliteit toe.	✓	✓	
1.1.7	Data en digitale toepassingen worden beter benut.	✓	✓	

1.2	De gebiedsontwikkeling is integraal en gericht op efficiëntie en kwalitatief hoogwaardig ruimtegebruik.			
1.2.1	Het combineren van provinciale doelen bij gebieds- en omgevingsgericht werken, door het vindingrijk aanpakken en effectieve samenwerking.			
1.2.2	De gebiedsontwikkelingen Hart van de Heuvelrug en Vliegbasis Soesterberg zijn verder ontwikkeld en gerealiseerd.			
1.3	Er is passende woonruimte die aansluit bij de woningbehoefte in de provincie Utrecht.			
1.3.1	De woningbouwopgave vindt sneller en vraag gestuurd plaats door gerichte en slimme interventies en maatwerk.			
1.3.2	Het provinciaal woningmarktbeleid ondersteunt beter de woningbouwopgave.			
1.3.3	Wijken zijn vitaler door een integrale aanpak van sociale en fysieke wijkvernieuwing.			
1.3.4	Het aantal plekken voor opvang van asielzoekers en de huisvesting van statushouders sluit beter aan bij de opgave.			

Overzicht van baten en lasten

Beleidsdoel		Begroting voor de zomernota Baten	Begroting voor de zomernota Lasten	Begroting voor de zomernota Saldo	Bijstellingen zomernota Baten	Bijstellingen zomernota Lasten	Bijgestelde begroting Baten	Bijgestelde begroting Lasten	Bijgestelde begroting Saldo	Realisatie t/m 30 april Baten	Realisatie t/m 30 april Lasten	Realisatie t/m 30 april Saldo
1-1	Ruimte maatschappelijke ontw.	1.088	-12.014	-10.926		322	1.088	-11.692	-10.604	30	-3.475	-3.445
1-2	Gebiedsontwikkeling en ruimtegebruik		-5.328	-5.328	1.050	798	1.050	-4.530	-3.480		-1.028	-1.028
1-3	Passende woonruimte woningbehoefte	850	-10.389	-9.539	2.496	-7.244	3.346	-17.633	-14.287	296	-6.316	-6.020
Totaal voor bestemming		1.938	-27.732	-25.794	3.546	-6.124	5.484	-33.856	-28.372	325	-10.819	-10.494
Mutaties reserves		Onttrekking Toevoeging		Saldo	Onttrekking Toevoeging		Onttrekking Toevoeging		Saldo	Onttrekking Toevoeging		Saldo
Totaal mutaties reserves		4.844		4.844	1.071		5.915		5.915			
Totaal na bestemming		6.782	-27.732	-20.950	4.617	-6.124	11.399	-33.856	-22.457	325	-10.819	-10.494

Financieel meerjarenoverzicht (MJO) per beleidsdoel

Beleidsdoel (bedragen x € 1.000)	Bijgestelde begroting 2024	Realisatie 30 april	Ruimte 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
1-1 Ruimte maatschappelijke ontw.	-10.604	-3.445	-7.159	-10.442	-10.107	-9.442
1-2 Gebiedsontwikkeling en ruimtegebruik	-3.480	-1.028	-2.452	-2.175	-2.175	-2.175
1-3 Passende woonruimte woningbehoefte	-14.287	-6.020	-8.267	-13.487	-13.262	-9.462
Totaal programma voor bestemming	-28.372	-10.494	-17.878	-26.105	-25.545	-21.080
Mutaties reserves	5.915		5.915			
Totaal programma na bestemming	-22.457	-10.493	-11.963	-26.105	-25.545	-21.080

1.1 Ruimte maatschappelijke ontwikkelingen

Voortgang beleid per meerjarendoel

Beleidsdoel - meerjarendoel	Activiteiten	Planning
1.1 De ruimte voor maatschappelijke ontwikkelingen is in goede balans met de Utrechtse kwaliteiten.		
1.1.1 De integrale aanpak van het provinciaal omgevingsbeleid is beter geborgd.		

Beleidsdoel	1.1 De ruimte voor maatschappelijke ontwikkelingen is in goede balans met de Utrechtse kwaliteiten.
-------------	---

Meerjarendoel	1.1.1 De integrale aanpak van het provinciaal omgevingsbeleid is beter geborgd.	Activiteit	Planning
Stand van zaken			
Toelichting			

De behandeling van de startnotitie voor wijziging van de Omgevingsvisie en de Omgevingsverordening wordt uitgesteld tot eind 2024. We nemen meer tijd om ook op verzoek van de staten zelf het gesprek met de staten goed te kunnen voeren. Daarnaast duren de processen rond het ruimtelijk voorstel en arrangement langer, er is veel organisatorische en inhoudelijke samenhang tussen de omgevingsvisie en deze trajecten.

Financiële Stand van zaken

In deze paragraaf presenteren wij het overzicht van baten en lasten voor dit beleidsdoel en lichten wij de wijzigingen van de begroting toe.

Overzicht van baten en lasten

1-1 Ruimte maatschappelijke ontw.	Tot de zomernota	Zomernota	Bijgestelde begroting	Realisatie t/m 30 april
Baten	1.088		1.088	30
Lasten	-12.014	322	-11.692	-3.475
Saldo	-10.926	322	-10.604	-3.445

Toelichting bijstellingen

Bijstelling	Baten	Lasten	Saldo
Ontwikkelingen in programma's		322	322
Bijdrage vanuit omgevingswet voor de RHBO		50	50
Provinciale bijdrage als een van de Samenwerkingspartners. Het betreft een bijdrage voor de implementatiefase van de regionale ondersteuning RHBO (Regionaal Hulp Bij Omgevingswet) in programma 3. Dit wordt gedekt vanuit programma 1, Laan van de leefomgeving.			
Overheveling budget naar programma 9		272	272
Financieel was de PCL ondergebracht binnen programma 9, de PARK binnen programma 1. Omdat sprake is van bundeling van deze 2 organen in 1 adviesorgaan, worden de in de begroting beschikbare middelen voor PCL en PARK gebundeld onder programma 9, ter dekking van de kosten in het boekjaar 2024 voor de Utrechtse Adviesraad. Dit is inclusief de overheveling van 0,6 fte schaal 16.			
Totaal bijstellingen zomernota		322	322

Financieel meerjarenoverzicht (MJO)

Beleidsdoel	Bijgesteld begroting 2024	Realisatie 30 april	Budgettaire ruimte 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Baten	1.088	30	1.058	350	350	350
Lasten	-11.692	-3.475	-8.217	-10.792	-10.457	-9.792
Saldo	-10.604	-3.445	-7.159	-10.442	-10.107	-9.442

1.2 Gebiedsontwikkeling en ruimtegebruik

Financiële Stand van zaken

In deze paragraaf presenteren wij het overzicht van baten en lasten voor dit beleidsdoel en lichten wij de wijzigingen van de begroting toe.

Overzicht van baten en lasten

1-2 Gebiedsontwikkeling en ruimtegebruik	Tot de zomernota	Zomernota	Bijgestelde begroting	Realisatie t/m 30 april
Baten		1.050	1.050	
Lasten	-5.328	798	-4.530	-1.028
Saldo	-5.328	1.848	-3.480	-1.028

Toelichting bijstellingen

Bijstelling	Baten	Lasten	Saldo
Ontwikkelingen in programma's	1.050	798	1.848
Kapitaallasten reduceren		1.848	1.848

De kapitaallasten die voortvloeien uit het afronden van groene projecten zijn te hoog ingeschat ivm het uitstel van afronden van één project. De afschrijving 2024 bedraagt 1,2 mln; de raming wordt verlaagd met 1,8 mln. De met deze afschrijvingslasten samenhangende afwikkeling op de reserve wordt met hetzelfde bedrag verlaagd.

Rijksbijdrage PFAS 1.050 -1.050

Voor de sanering van de PFAS verontreiniging op de voormalige Vliegbasis Soesterberg hebben we een rijksbijdrage ontvangen. Voor het opstellen van een saneringplan, de uitvoering van diverse onderzoeken en de opzet van het PFAS-kennisprogramma verwachten we 1,05 mln. uit te geven in 2024. We ramen tevens de benodigde dekking uit de rijksbijdrage.

Totaal bijstellingen zomernota	1.050	798	1.848
---------------------------------------	--------------	------------	--------------

Financieel meerjarenoverzicht

Beleidsdoel	Bijgesteld begroting 2024	Realisatie 30 april	Budgettaire ruimte 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Baten	1.050		1.050			
Lasten	-4.530	-1.028	-3.502	-2.175	-2.175	-2.175
Saldo	-3.480	-1.028	-2.452	-2.175	-2.175	-2.175

1.3 Passende woonruimte bij woningbehoefte

Financiële Stand van zaken

In deze paragraaf presenteren wij het overzicht van baten en lasten voor dit beleidsdoel en lichten wij de wijzigingen van de begroting toe.

Overzicht van baten en lasten

1-3 Passende woonruimte woningbehoefte	Tot de zomernota	Zomernota	Bijgestelde begroting	Realisatie t/m 30 april
Baten	850	2.496	3.346	296
Lasten	-10.389	-7.244	-17.633	-6.316
Saldo	-9.539	-4.748	-14.287	-6.020

Toelichting bijstellingen

Bijstelling	Baten	Lasten	Saldo
Ontwikkelingen in programma's	2.496	-7.244	-4.748
Beschikbare middelen versterking woningbouwopgave		-2.000	-2.000

Versterking provinciale rol bij woningbouwopgave en volkshuisvesting.

Aanvullend komt een bedrag van € 2 mln. beschikbaar conform het Statenbrief "Versterking provinciale rol bij woningbouwopgave en volkshuisvesting". Vanwege de vele aanvragen bij de woningbouw, stellen we voor om van de in het coalitieakkoord gereserveerde middelen voor het 'fonds versnelling woningbouw' van in totaal € 20 mln. nu te onttrekken aan de Saldireserve en toe te voegen aan de beschikbare middelen: € 2 mln. in 2024.

De overige € 18 mln. wordt in de Begroting 2025 opgenomen, verspreid over de jaren 2025-2027. Hiervoor wordt nog een bestedingsvoorstel aan de Staten voorgelegd

Versnelling Woningbouw 2.496 -5.244 -2.748

In 2023 was sprake van een onderbesteding omdat een aantal subsidieaanvragen niet tijdig afgehandeld is. Deze aanvragen zijn naar 2024 doorgeschoven. Daarnaast zijn in 2024 een groot aantal aanvragen ingediend. Voor de toekenning van alle aanvragen en een budget voor de uitvoeringskosten is in totaal ca € 12,5 mln. nodig.

We verhogen ons budget voor de versnelling woningbouw met € 5,2 miljoen uit beschikbare middelen. De aanvragen voor bijdragen in de uitvoering van de woondeals en die voor tijdelijke uitbreiding van capaciteit bij gemeenten, de zgn. flexpool-middelen, worden voor in totaal € 2,5 mln. gedekt uit de rijksbijdragen 2022-2023. Daarnaast wordt een bedrag van € 2,7 miljoen gedekt uit de reserve Versnelling Woningbouw.

Totaal bijstellingen zomernota 2.496 -7.244 -4.748

Financieel meerjarenoverzicht

Beleidsdoel	Bijgesteld begroting 2024	Realisatie 30 april	Budgettaire ruimte 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Baten	3.346	296	3.050	850		
Lasten	-17.633	-6.316	-11.317	-14.337	-13.262	-9.462
Saldo	-14.287	-6.020	-8.267	-13.487	-13.262	-9.462

2. Landelijk gebied

Beleidsmatig beeld

Het Nationaal Programma Landelijk Gebied (NPLG) is gericht op een toekomstbestendige ontwikkeling van het landelijk gebied. Het Utrechts Programma Landelijk Gebied (UPLG) is de provinciale uitwerking van het NPLG. Het concept UPLG is begin juli 2023 bij het Rijk aangeleverd, aangevuld met 6 maatregelpakketten. Het Rijk heeft in oktober 2023 een eerste beoordeling van het UPLG gegeven. Ook de maatregelpakketten zijn inmiddels beoordeeld. De provincie zal - als de beschikking conform de beoordeelde maatregelpakketten wordt afgegeven - voor uitvoering hiervan in 2025 en 2026 in verschillende tranches op (datum/maand) € 249 miljoen euro ontvangen.

Inmiddels heeft de landelijke nieuwe coalitie een Hoofdlijnenakkoord gepresenteerd. Dit akkoord vergt nog een nadere uitwerking, maar uit het akkoord wordt al wel duidelijk dat onderdelen zullen gaan veranderen. Het transitiefonds, dat een belangrijke financiële basis is onder het NPLG is geschrapt. Daarvoor in de plaats zijn op onderdelen langjarig structurele financiële middelen gekomen. Nadat een nadere uitwerking van het Hoofdlijnenakkoord is gemaakt wordt pas echt duidelijk wat de gevolgen van het Hoofdlijnenakkoord zijn voor ons UPLG.

Tot die tijd gaan we door met het opstellen van het definitieve UPLG en de voorbereiding van de planMER die voor het omgevingswetsprogramma UPLG moet worden uitgevoerd. We werken door aan de gebiedsgerichte aanpak, het opstellen van gebiedsprogramma's en organiseren de uitvoering van de maatregelpakketten nu hiervoor definitief middelen beschikbaar zijn gesteld. Ook richten we onze financiële administratie in om de middelen voor uitvoering van de maatregelpakketten op een goede manier te kunnen verantwoorden. We doen dit alles in de wetenschap dat de uitwerking van het Hoofdlijnenakkoord nog tot aanpassingen in het UPLG en financieringsstromen kan leiden. We werken daarom adaptief, starten op die plekken en met die projecten waar draagvlak voor uitvoering is en voeren alleen no-regret maatregelen uit.

Het blijft voor de provincie lastig gronden voor realisatie van Natura 2000, NNN en de Groene contour te verwerven of functieverandering te bewerkstelligen. Ook strategische aankoop van gronden voor realisatie van de gebiedsgerichte aanpak verloopt moeizaam. Het opstellen van een grondstrategieplan voor realisatie van de UPLG opgaven loopt achter op schema.

De inrichting van gronden loopt achter op de planning. Het gaat hierbij zowel om inrichting van nieuwe NNN, de inrichting van verbindingzones als ook (her)inrichtingswerkzaamheden in N2000 gebieden. Er zijn meerdere redenen voor de vertraging in de inrichting. Verkrijgen van draagvlak voor de inrichting, het natte voorjaar en capaciteitsgebrek bij de terrein beherende organisaties zijn enkele redenen.

De afhandeling van gewasschade die beschermde soorten hebben veroorzaakt kost is 2024 meer dan voorzien. Het budget voor afhandeling van deze aanvragen is daarom verhoogd. Ook is recent nog de eindafrekening voor afhandeling van gewasschade in 2023 binnengekomen. In de huidige begroting is geen rekening gehouden met deze eindafrekening. In de Slotwijziging 2024 nemen we een voorstel ter dekking van deze kosten op.

Voortgang in een oogopslag

Beleidsdoel - meerjarendoel	Activiteit	Planning	Budget
2.1 Het natuurnetwerk (NNN) is robuust (ontwikkeld).			
2.1.1 Het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is verder gerealiseerd (groter van oppervlakte).			
2.1.2 De Groene Contour is verder gerealiseerd.			
2.1.3 Natuurgebieden zijn beter met elkaar verbonden.			
2.1.4 Het areaal bos is vergroot en de kwaliteit van bestaand bos is verbeterd.			
2.2 De kwaliteit van de natuur is goed/divers en veerkrachtig.			
2.2.1 Het beheer van bestaande bos-, natuur- en agrarische gebieden is effectiever en efficiënter.			
2.2.2 De biodiversiteit in stad en platteland is verbeterd.			
2.2.3 De balans tussen ingrepen/faunabeheer en instandhoudingsdoelen bewaken en verbeteren.			
2.3 De verbinding tussen natuur, mensen en maatschappij is sterk.			
2.3.1 De betrokkenheid van inwoners bij natuur is groter en de samenwerking tussen bij natuur betrokken partijen is beter.			
2.4 Duurzaamheid is een substantieel onderdeel van de Utrechtse landbouw.			
2.4.1 De landbouw is meer circulair, natuurinclusief, klimaatneutraal en economisch rendabel.			
2.4.2 Utrechtse voedselproducenten produceren meer voor de regionale markt en Utrechtse inwoners kunnen gemakkelijker kiezen voor gezond en duurzaam voedsel.			
2.4.3 Het ongewenst gebruik van vrijkomende agrarische bebouwing (VAB) is door sloop of hergebruik teruggedrongen.			
2.5 De leefbaarheid van het landelijk gebied is door lokale initiatieven versterkt.			
2.5.1 De leefbaarheid van het landelijk gebied en de kleine kernen is beter.			

Overzicht van baten en lasten

Beleidsdoel	Begroting voor de zomernota	Begroting voor de zomernota	Begroting voor de zomernota	Bijstellingen zomernota	Bijstellingen zomernota	Bijgestelde begroting	Bijgestelde begroting	Bijgestelde begroting	Realisatie t/m 30 april	Realisatie t/m 30 april	Realisatie t/m 30 april
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
2-1 Natuurnetwerk robuust (ontwikkeld)	1.500	-22.407	-20.907	300	2.411	1.800	-19.996	-18.196		-4.174	-4.174
2-2 Kwaliteit van natuur is goed/divers	2.371	-43.574	-41.203	4.467	-7.452	6.838	-51.026	-44.188	3	-24.345	-24.342
2-3 Verbinding natuur, mensen, maatsch.		-3.903	-3.903		-176		-4.079	-4.079		-2.093	-2.093
2-4 Duurzaamheid substantieel onderdeel	285	-7.672	-7.387		-1.500	285	-9.172	-8.887		-575	-575
2-5 Leefbaarheid van landelijk gebied		-383	-383				-383	-383		-210	-210
Totaal voor bestemming	4.156	-77.939	-73.783	4.767	-6.716	8.923	-84.656	-75.733	3	-31.397	-31.394
Mutaties reserves	Onttrekking Toevoeging		Saldo	Onttrekking Toevoeging		Onttrekking Toevoeging		Saldo	Onttrekking Toevoeging		Saldo
Totaal mutaties reserves	17.792	-4.994	12.798	3.186	-1.706	20.978	-6.700	14.278			
Totaal na bestemming	21.948	-82.933	-60.985	7.953	-8.422	29.901	-91.356	-61.455	3	-31.397	-31.394

Financieel MJO op beleidsdoel

Beleidsdoel (bedragen x € 1.000)	Bijgestelde begroting 2024	Realisatie 30 april	Ruimte 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
2-1 Natuurnetwerk robuust (ontwikkeld)	-18.196	-4.174	-14.022	-15.029	-12.971	-12.971
2-2 Kwaliteit van natuur is goed/divers	-44.188	-24.342	-19.846	-35.121	-35.537	-35.935
2-3 Verbinding natuur, mensen, maatsch.	-4.079	-2.093	-1.985	-3.614	-3.606	-3.606
2-4 Duurzaamheid substantieel onderdeel	-8.887	-575	-8.312	-7.751	-6.539	-5.142
2-5 Leefbaarheid van landelijk gebied	-383	-210	-173	-33	-33	-33
Totaal programma voor bestemming	-75.733	-31.394	-44.339	-61.547	-58.685	-57.686
Mutaties reserves	14.278	0	14.278	8.333	4.706	1.209
Totaal programma na bestemming	-61.455	-31.394	-30.061	-53.214	-53.979	-56.477

2.1 Natuurnetwerk is robuust (ontwikkeld)

Voortgang beleid per meerjarendoel

Beleidsdoel - meerjarendoel	Activiteiten	Planning
2.1 Het natuurnetwerk (NNN) is robuust (ontwikkeld).		
2.1.1 Het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is verder gerealiseerd (groter van oppervlakte).	!	×
2.1.2 De Groene Contour is verder gerealiseerd.	!	!
2.1.3 Natuurgebieden zijn beter met elkaar verbonden.	!	×
2.1.4 Het areaal bos is vergroot en de kwaliteit van bestaand bos is verbeterd.	✓	!

Beleidsdoel 2.1 Het natuurnetwerk (NNN) is robuust (ontwikkeld).

Meerjarendoel 2.1.1 Het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is verder gerealiseerd (groter van oppervlakte).

	Activiteit	Planning
Stand van zaken	!	×
Toelichting		

Het aantal voor 2024 geplande hectaren inrichting nieuwe natuur (300 ha gepland) wordt naar verwachting niet gehaald. De planning wordt naar beneden bijgesteld met 250 hectaren naar 50 hectaren inrichting in 2024. Ook het in de begroting opgenomen bedrag voor inrichting wordt naar beneden bijgesteld. Het verkrijgen van draagvlak voor de inrichting, het natte voorjaar en capaciteitsgebrek bij de terrein beherende organisaties zijn redenen voor vertraging in de inrichting.

Meerjarendoel 2.1.2 De Groene Contour is verder gerealiseerd.

	Activiteit	Planning
Stand van zaken	!	!

Toelichting

Er zijn nog geen concrete casussen in beeld voor realisatie van de in de begroting opgenomen 10 ha groene contour. We spannen ons in om casussen te vinden en indien deze zich aandienen, ze actief op te pakken.

Meerjarendoel

2.1.3 Natuurgebieden zijn beter met elkaar verbonden.

Activiteit Planning

Stand van zaken

Toelichting

Een project gericht op het versterken van het landschap op landgoed de Boom wordt in 2 jaar uitgevoerd in plaats van de eerder geplande uitvoering volledig in 2024. De helft van de voor dit project begrote middelen wordt via de bestemmingsreserve Landelijk Gebied doorgeschoven naar het begrotingsjaar 2025. De uitvoering van het project natuurverbinding Leersumse Veld is vertraagd vanwege te natte omstandigheden dit voorjaar. De uitvoering van het project Nieuw Wulven loopt ook vertraging op.

Meerjarendoel

2.1.4 Het areaal bos is vergroot en de kwaliteit van bestaand bos is verbeterd.

Activiteit Planning

Stand van zaken

Toelichting

In 2024 zal nog geen subsidieregeling voor revitalisering van bossen worden opengesteld. Ten tijde van de opstelling van de Programmabegroting 2024 werd gerekend op Transitiefondsmiddelen voor de revitalisering van bestaande bossen. Nu blijkt dat deze middelen niet beschikbaar zijn gesteld voor revitalisering zal er in 2024 geen subsidieregeling revitalisering bossen worden opgesteld. Er zijn een aantal aanknopingspunten die we nader onderzoeken en uitwerken voor financiering van revitaliseringsmaatregelen. Middels deze zomernota worden de middelen voor de openstelling van een tweetal subsidieregelingen in de begroting opgenomen. Daarnaast worden ook middelen beschikbaar gemaakt voor de in het coalitieakkoord opgenomen ambitie om tot 2027 700.000 bomen te planten.

Financiële Stand van zaken

In deze paragraaf presenteren wij het overzicht van baten en lasten voor dit beleidsdoel en lichten wij de wijzigingen van de begroting toe.

Overzicht van baten en lasten

2-1 Natuurnetwerk robuust (ontwikkeld)	Tot de zomernota	Zomernota	Bijgestelde begroting	Realisatie t/m 30 april
Baten	1.500	300	1.800	
Lasten	-22.407	2.411	-19.996	-4.174
Saldo	-20.907	2.711	-18.196	-4.174

Toelichting bijstellingen

Bijstelling	Baten	Lasten	Saldo
Kasritme verschuiving		59	59
Doorschuiven incidenteel budget 2024 naar 2025		59	59

Het budget 2024 wordt via de Bestemmingsreserve Landelijk Gebied voor 50% doorgeschoven naar begrotingsjaar 2025 als gevolg van vertraging in de uitvoering van de verleende subsidie.

Ontwikkelingen in programma's	300	1.486	1.786
--------------------------------------	------------	--------------	--------------

Bijstellen budget ontwikkeling Natuurnetwerk Nederland (NNN)		3.045	3.045
--	--	-------	-------

De lasten voor ontwikkeling Natuurnetwerk Nederland (NNN) worden bijgesteld van € 13,045 mln. naar € 10,0 mln. De reden is vertraging van een aantal inrichtingsprojecten, waaronder de inrichting van Marickenland (150 ha) en Schraallanden langs de Meije (ca 57 ha), en achterblijvende financiële realisatie. Bij het opstellen van de begroting 2024 werd uitgegaan van 50 hectare functieverandering en 300 hectare inrichting. De prognose functieverandering 2024 bedraagt circa 50 hectare en de prognose inrichting bedraagt ook circa 50 hectare. Als gevolg van een wettelijk opgelegde verplichting wordt de geraamde onttrekking € 1,510 mln. bestemmingsreserve Natuur Netwerk Nederland teruggedraaid en het restant af geraamd budget ad € 1,535 mln. wordt toegevoegd aan de bestemmingsreserve Natuur Netwerk Nederland.

Budget opstelling subsidie Bossenstrategie en houtopstanden		-1.167	-1.167
---	--	--------	--------

Eind juni 2024 wordt een subsidieregeling Kwaliteitsimpuls Natuur en landschap (SKNL) opengesteld om opgaven van provinciaal bos buiten Natuurnetwerk Nederland (NNN) te realiseren. Daarnaast wordt een subsidieregeling opengesteld voor realisatie van agroforestry en voedselbossen. De incidentele lasten worden bekostigd uit de Bestemmingsreserve Strategisch bosbeleid.

De provinciale ambitie om 700.000 bomen te planten voor 2027		-150	-150
--	--	------	------

In het coalitieakkoord is de ambitie opgenomen om 700.000 bomen te planten tot 2027. De incidentele middelen budgetplaats 60053 "Bossenstrategie en houtopstanden" ad € 150.000 voor bomenuitdeeldagen wordt bekostigd uit de bestemmingsreserve Strategisch Bosbeleid.

Het inbrengen van de geraamde pachtinkomsten en lasten in de provinciale programmabegroting	300	-300	
---	-----	------	--

Bij het opstellen van de programmabegroting 2024 zijn geen pachtinkomsten en lasten geraamd. Dit wordt nu gecorrigeerd, door het structureel opnemen van inkomsten en lasten.

Terugdraaien dubbel opgenomen begroting		118	118
---	--	-----	-----

Het meerjarig effect BGW 48 Slotwijziging 2023 terugboeken, omdat deze BGW ook is opgenomen in de primitieve begroting 2024 (BGW 10)

Versnellingsopgave 2024 LLO		-60	-60
-----------------------------	--	-----	-----

Om de organisatie toekomstbestendig te maken, is gekeken naar de managementstructuur en aansturing van de organisatie. Daar waar teams te groot zijn geworden, worden deze opgesplitst. Daarnaast is in een aantal teams de functie van coördinator toegevoegd. Tenslotte is de functie van strategisch inhoudelijk manager geïntroduceerd. In 2024 is rekening gehouden met maximaal 6 maanden van de kosten. De lasten van de versnellingsopgave 2024 LLO worden bekostigd door het verlagen van het beschikbaar gesteld budget op budgetplaats 60086 "Bodemdeling Veenweide Kennisdeling".

Administratieve wijzigingen		866	866
------------------------------------	--	------------	------------

Totaal bijstellingen zomernota	300	2.411	2.711
---------------------------------------	------------	--------------	--------------

Financieel MJO

Beleidsdoel	Bijgesteld begroting 2024	Realisatie 30 april	Budgettaire ruimte 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Baten	1.800		1.800	300	300	300
Lasten	-19.996	-4.174	-15.822	-15.329	-13.271	-13.271
Saldo	-18.196	-4.174	-14.022	-15.029	-12.971	-12.971

2.2 De kwaliteit van natuur is goed/divers

Voortgang beleid per meerjarendoel

2.2.1 Het beheer van bestaande bos-, natuur- en agrarische gebieden is effectiever en efficiënter.

De Rijksdienst voor Ondernemend Nederland bepaalt na afloop van het jaar wat de daadwerkelijke declaratie bij de EU is voor het Anlb en wat door de provincie zelf moet worden bijgedragen. Op basis van deze cijfers blijkt dat er voor het jaar 2023 nog meer bij de EU gedeclareerd wordt dan de inschatting die in de jaarrekening 2023 was verwerkt. Door de hogere declaratie bij de EU over 2023 krijgt de provincie van RVO een lagere factuur over 2023 voor de provinciale bijdrage. Het gaat om een verschil van 1,5 mln. Die 1,5 mln. wordt gecorrigeerd in het lastenbeeld van 2024. In de slotwijziging zal dit zichtbaar worden. Dit bedrag is later wel nodig omdat het plafond dat gedeclareerd mag worden bij de EU nu eerder bereikt wordt en de provinciale bijdrage later dus hoger is.

2.2.3 De balans tussen ingrepen/faunabeheer en instandhoudingsdoelen bewaken en verbeteren

Het Omgevingswet programma Faunabeleid & Monitoring (OFM) vormt de kaders voor het te actualiseren Faunabeheerplan. Een verhoging van de begroting op dit onderdeel maakt het mogelijk de actualisatie van het Faunabeheerplan te starten.

De afhandeling van gewasschade voornamelijk veroorzaakt door ganzen kost is 2024 meer dan voorzien. Het budget voor afhandeling van deze aanvragen is daarom verhoogd.

Er is een financiële afwijking met betrekking tot de budgetplaats Faunabeheer geconstateerd. Mei 2024 is de eindafrekening 2023 voor Faunazaken BIJ12 binnengekomen. Het betreft een factuur voor uitkering van tegemoetkoming in schade die beschermde soorten hebben veroorzaakt. BIJ12 is namens alle provincie hiervoor de uitvoerende instantie en gemandateerd om deze tegemoetkomingen te verstrekken (wettelijke verplichting). In de huidige begroting is geen rekening gehouden met deze eindafrekening. We onderzoeken in hoeverre deze regeling een meerjarig effect heeft op de toekomstige begrotingen. In de Slotwijziging nemen we een voorstel ter dekking van de kosten voor 2024 op.

Voor boscompensatie is aanvullend budget nodig. Dit wordt aan deze begroting toegevoegd. Dit extra bedrag is nodig voor de inrichting van 3 compensatielocaties. De natuurcompensatieprojecten Bijleveld en Natuurverbinding Leersumse Veld zijn vertraagd en lopen door tot in 2025.

Voor het landelijk uitrollen van de soortenmanagement plannen heeft de provincie een decentrale uitkering van 516.000 euro ontvangen. Deze wordt met een begrotingswijziging ingezet in de jaren 2024 en 2025. De decentrale uitkering wordt voornamelijk ingezet voor extra fte's op het (pre-)SMP dossier om de piekbelasting in 2024 en 2025 op te vangen, zowel in projectleiding als in vergunningverlening maar ook ter ondersteuning van gemeenten bij het werken met een SMP in de organisatie.

Een Specifieke uitkering Programma Natuurinclusief Isoleren, gericht op het ondersteunen van gemeenten bij het maken van soortenmanagementplannen wordt ook ingebracht in de programmabegroting 2024 en 2025. Deze middelen zijn voor het overgrote deel gelabeld om gemeenten financieel te ondersteunen bij het uitvoeren van de SMP's. Het deel dat aan provinciale proceskosten mag worden besteed wordt ingezet op intensivering van toezicht en handhaving door de RUD, extra capaciteit op vergunningverlening en inwinnen aanvullend ecologisch advies voor de doorontwikkeling van de (pre-)SMP methodiek.

Beleidsdoel - meerjarendoel	Activiteiten	Planning
2.2 De kwaliteit van de natuur is goed/divers en veerkrachtig.		
2.2.2 De biodiversiteit in stad en platteland is verbeterd.		

Beleidsdoel 2.2 De kwaliteit van de natuur is goed/divers en veerkrachtig.

Meerjarendoel 2.2.2 De biodiversiteit in stad en platteland is verbeterd.

	Activiteit	Planning
Stand van zaken		
Toelichting		

Als gevolg van vertraging in de uitvoering van maatregelen in N2000-gebieden Oud Kolland en Zouweboezem wordt het budget in de begroting met € 415.000 verlaagd. Er is sprake van een beperkte bijstelling. De middelen worden toegevoegd aan de bestemmingsreserve Natura 2000 (PAS).

De projectaanpak voor het project Natuurlijke uiterwaarden is herzien omdat de samenwerking met een van de projectpartners niet goed verliep. Activiteiten kunnen weer uitgevoerd worden. Er is beperkt vertraging opgelopen.

Het programma GGA-LG/ UPLG wordt bekostigd door middel van incidentele middelen. Voor 2024 was nog geen budget beschikbaar gesteld. Met deze begrotingswijziging worden middelen beschikbaar gesteld die bekostigd wordt uit de bestemmingsreserve Gebiedsprocessen Stikstof.

Zowel op het gebied van een actieve grondstrategie als op het gebied van grondstrategie plannen is sprake van vertraging in de uitvoering. Het aankopen van gronden voor de grondbank verloopt moeizaam. Deze gronden zijn bedoeld om ingezet te worden voor de gebiedsprocessen. Bij verkoop van gronden door agrariërs wordt door marktpartijen regelmatig boven de marktwaarde geboden, de provincie is gehouden aan het bieden van de taxatiewaarde in verband met staatssteun. Hierdoor staat de aankoop onder druk.

Voor het opstellen van een grondstrategieplan is er eerst een gebiedsplan per deelgebied nodig. Deze plannen worden op dit moment uitgewerkt.

Financiële Stand van zaken

In deze paragraaf presenteren wij het overzicht van baten en lasten voor dit beleidsdoel en lichten wij de wijzigingen van de begroting toe.

Overzicht van baten en lasten

2-2 Kwaliteit van natuur is goed/divers	Tot de zomernota	Zomernota	Bijgestelde begroting	Realisatie t/m 30 april
Baten	2.371	4.467	6.838	3
Lasten	-43.574	-7.452	-51.026	-24.345
Saldo	-41.203	-2.985	-44.188	-24.342

Toelichting bijstellingen

Bijstelling	Baten	Lasten	Saldo
Autonome ontwikkelingen		-20	-20
Indexatie exploitatiesubsidies Programma 2 team Natuur en Landbouw		-20	-20

De exploitatiesubsidies Programma 2 team Natuur en Landbouw worden structureel geïndexeerd met loonindex 4,76% en prijsindex 3,90% die bekostigd wordt uit Algemene Middelen budgetplaats 68009 "Stelpost subsidies".

Kasritme verschuiving	449	449	
Doorschuiven budget naar 2025 via de bestemmingsreserve	233	233	
Het incidenteel budget 2024 wordt via de bestemmingsreserve Landelijk Gebied doorgeschoven naar begrotingsjaar 2025 als gevolg van vertraging in de uitvoering van het project Bijleveld.			
Het doorzetten van incidenteel budget van 2024 naar 2025	216	216	
Met betrekking tot de ontvangen Decentrale Uitkering € 516.000 eind december 2022 en verwerkt met BGW 41 "Meerjareneffecten Slotwijziging 2023" wordt geraamd aan lasten 2024 € 300.000 en voorgesteld om € 216.000 als geraamde lasten door te schuiven naar 2025.			
Ontwikkelingen in programma's	4.467	-8.215	-3.748
Beschikbaar stellen incidenteel budget Gebiedsgerichte Aanpak/ Stikstofdossier budgetplaats 60046	-1.550	-1.550	
Het programma GGA-LG/ stikstof wordt bekostigd door middel van incidentele middelen. Voor 2024 is nog geen budget beschikbaar gesteld. Met deze begrotingswijziging wordt € 1.549.900 op budgetplaats 60046 "Aanpak stikstofdossier Organisatie" beschikbaar gesteld die bekostigd wordt uit de bestemmingsreserve Gebiedsprocessen Stikstof.			
Beschikbaar stellen incidenteel budget Gebiedsgerichte Aanpak/ Stikstofdossier budgetplaats 60047	-1.800	-1.800	
Het programma GGA-LG/ stikstof wordt bekostigd door middel van incidentele middelen. Voor 2024 is nog geen budget beschikbaar gesteld. Met deze begrotingswijziging wordt € 1.800.000 op budgetplaats 60047 "Aanpak stikstofdossier Gebiedsprocessen" beschikbaar gesteld die bekostigd wordt uit de bestemmingsreserve Gebiedsprocessen Stikstof.			
Budget aframen en toevoegen aan de bestemmingsreserve	415	415	
Als gevolg van vertraging in de uitvoering van N2000-gebieden wordt het budget met € 415.000 verlaagd en toegevoegd aan de bestemmingsreserve Natura 2000 (PAS).			
Het inbrengen van de SiSa regeling Capaciteit Natuurmonitoring LNV-L29 in de programmabegroting.	120	-120	
De geraamde baten en lasten SiSa regeling "Specifieke uitkering Capaciteit Natuurmonitoring (LNV-L29) wordt incidenteel ingebracht in de programmabegroting 2024.			
Het inbrengen van de SiSa regeling SPUK Programma Natuur LNV-L16 in de programmabegroting	2.750	-2.750	
De geraamde baten en lasten SiSa regeling "Specifieke uitkering Programma Natuur (LNV-L16) wordt incidenteel ingebracht in de programmabegroting 2024.			
Het inbrengen van de SiSa regeling SPUK Programma Natuurinclusief Isoleren BZK-C117 in de programmabegroting	1.597	-1.597	
De geraamde baten en lasten SiSa regeling "Specifieke uitkering Programma Natuur inclusief Isoleren (BZK-C117) wordt incidenteel ingebracht in de programmabegroting 2024 en 2025.			
Het verwerken van incidentele en structurele ombuigingen in de programmabegroting	1	1	
Met de begrotingswijziging Zomernota 2024 worden incidentele en structurele ombuigingen Programma 2 Landelijke Gebied verwerkt in de programmabegroting. Het restbedrag begroting € 1.000 wordt toegevoegd aan de budgetplaats 68998 "Saldo begroting" en toegevoegd aan de algemene middelen.			
Ophogen budget BIJ12 in verband met extra schade-uitkeringen	-459	-459	
Het ophogen van het budget BIJ12 inzake lasten open-eind-regeling afhandeling tegemoetkomingsaanvragen met € 458.500 om aan onze betalingsverplichtingen te kunnen voldoen. De geraamde extra lasten worden bekostigd uit de Bestemmingsreserve Realisatiestrategie Natuurvisie.			
Ophogen budget uitvoering Natuur en boscompensatie	-114	-114	

Voor boscompensatie is aanvullend € 400.000 nodig. Dit is deels gedekt via een bestemmingsvoorstel bij de jaarrekening 2023 voor een bedrag van € 286.000. Het resterend bedrag van € 114.000 wordt bekostigd uit de bestemmingsreserve Realisatiestrategie Natuurvisie.

Opstellen Faunabeheerplan -182 -182

Het budget wordt verhoogd om de lasten voor het opstellen van het geactualiseerd Faunabeheerplan te realiseren. De incidentele lasten worden bekostigd uit de Bestemmingsreserve Realisatie Natuurvisie

Versnellingsopgave 2024 LLO -60 -60

Om de organisatie toekomstbestendig te maken, is gekeken naar de managementstructuur en aansturing van de organisatie. Daar waar teams te groot zijn geworden, worden deze opgesplitst. Daarnaast is in een aantal teams de functie van coördinator toegevoegd. Tenslotte is de functie van strategisch inhoudelijk manager geïntroduceerd. In 2024 is rekening gehouden met maximaal 6 maanden van de kosten. De lasten van de versnellingsopgave 2024 LLO worden bekostigd door het verlagen van het beschikbaar gesteld budget op budgetplaats 60086 "Bodemdaling Veenweide Kennisdeling".

Administratieve wijzigingen 334 334

Totaal bijstellingen zomernota 4.467 -7.452 -2.985

Financieel MJO

Beleidsdoel	Bijgesteld begroting 2024	Realisatie 30 april	Budgettaire ruimte 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Baten	6.838	3	6.835	4.233	2.371	2.371
Lasten	-51.026	-24.345	-26.681	-39.354	-37.908	-38.306
Saldo	-44.188	-24.342	-19.846	-35.121	-35.537	-35.935

2.3 Verbinding natuur, mensen, maatschappij

Voortgang beleid per meerjarendoel

2.3.1 De betrokkenheid van inwoners bij natuur is groter en de samenwerking tussen bij natuur betrokken partijen is beter.

Voor het project Nieuw Wulven is door de initiatiefnemer een projectplan opgesteld, waarmee de recreatie een flinke impuls wordt gegeven. Vanuit het programma Groen Groeit Mee worden hiervoor middelen beschikbaar gesteld.

Financiële Stand van zaken

In deze paragraaf presenteren wij het overzicht van baten en lasten voor dit beleidsdoel en lichten wij de wijzigingen van de begroting toe.

Overzicht van baten en lasten

2-3 Verbinding natuur, mensen, maatsch.	Tot de zomernota	Zomernota	Bijgestelde begroting	Realisatie t/m 30 april
Baten				
Lasten	-3.903	-176	-4.079	-2.093
Saldo	-3.903	-176	-4.079	-2.093

Toelichting bijstellingen

Bijstelling	Baten	Lasten	Saldo
Autonome ontwikkelingen		-76	-76
Indexatie exploitatiesubsidies Programma 2 team Natuur en Landbouw		-76	-76
De exploitatiesubsidies Programma 2 team Natuur en Landbouw worden structureel geïndexeerd met loonindex 4,76% en prijsindex 3,90% die bekostigd wordt uit Algemene Middelen budgetplaats 68009 "Stelpost subsidies".			
Ontwikkelingen in programma's		-50	-50
Overheveling vanuit bestemmingsreserve naar AVP-kostenplaats 60038		-50	-50
Voor het project Nieuw Wulven is door de initiatiefnemer een projectplan opgesteld, waarmee de recreatie een flinke impuls wordt gegeven. Hierdoor kunnen er meer mensen naar het gebied komen om de natuur ter plekke te beleven.			
Het plan draagt goed bij aan de doelstelling van de regeling Beleefbaar Natuur en voldoet ook o.b.v. het al aangeleverde projectplan inhoudelijk aan de voorwaarden. De initiatiefnemer wil een subsidieaanvraag bij deze regeling, echter daarbij is het huidige subsidieplafond bereikt. Omdat dit initiatief ook goed past in de doelstellingen van Groen Groeit Mee, is het voornemen van het programma Groen Groeit Mee om als onderdeel van een aantal voostellen in de Zomernota 2024 o.a. een bedrag van 50K uit de bestemmingsreserve van het voorbeeldgebied Kromme Rijn Linie Landschap te mogen benutten om het subsidieplafond van de regeling Beleefbaar Natuur op te hogen met als specifiek doel ingezet te worden op het project Nieuw Wulven.			
Administratieve wijzigingen		-50	-50
Totaal bijstellingen zomernota		-176	-176

Financieel MJO

Beleidsdoel	Bijgesteld begroting 2024	Realisatie 30 april	Budgettaire ruimte 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Baten						
Lasten	-4.079	-2.093	-1.985	-3.614	-3.606	-3.606
Saldo	-4.079	-2.093	-1.985	-3.614	-3.606	-3.606

2.4 Duurzaamheid een substantieel onderdeel

Voortgang beleid per meerjarendoel

2.4.1 De landbouw is meer circulair, natuurinclusief, klimaatneutraal en economisch rendabel.

De samenwerking met RVO voor de uitvoering van het NSP/GLB verloopt wegens capaciteitsgebrek bij RVO minder soepel dan gewenst. Er treedt een lichte vertraging in openstellingen op. De maatregelen samenwerking voor innovatie, kennisverspreiding en informatie en niet productieve investeringen landbouw worden in het 2e en 3e kwartaal van 2024 opengesteld.

LaMi is in staat, ondanks de complexe situatie in het landelijk gebied, de verbinding tussen agrariërs en de overheid te behouden, verder te ontwikkelen en te versterken. Gezien de opgaven in het landelijk Gebied, willen we deze kwaliteit ook de komende jaren blijven inzetten en waar mogelijk uitbreiden. Hiervoor is een ophoging van het budget in 2024 nodig. Voorgesteld wordt, om het huidige budget in 2024 van € 100.000 te verhogen naar €150.000 en ook voor de komende jaren budget voor LaMi in de begroting op te nemen.

Financiële Stand van zaken

In deze paragraaf presenteren wij het overzicht van baten en lasten voor dit beleidsdoel en lichten wij de wijzigingen van de begroting toe.

Overzicht van baten en lasten

2-4 Duurzaamheid substantieel onderdeel	Tot de zomernota	Zomernota	Bijgestelde begroting	Realisatie t/m 30 april
Baten	285		285	
Lasten	-7.672	-1.500	-9.172	-575
Saldo	-7.387	-1.500	-8.887	-575

Toelichting bijstellingen

Bijstelling	Baten	Lasten	Saldo
Ontwikkelingen in programma's		-350	-350

Het verwerken van incidentele en structurele ombuigingen in de programmabegroting

Met de begrotingswijziging Zomernota 2024 worden incidentele en structurele ombuigingen Programma 2 Landelijke Gebied verwerkt in de programmabegroting. Het restbedrag begroting € 1.000 wordt toegevoegd aan de budgetplaats 68998 "Saldo begroting" en toegevoegd aan de algemene middelen.

Meerjarig incidenteel budget opnemen verduurzamen agrariërs	-50	-50
---	-----	-----

Voor 2024 is een budget beschikbaar gesteld van € 100.000 om de provinciale opgave verduurzaming agrariërs te ondersteunen. Gezien de toekomstige provinciale opgave verduurzaming agrariërs wordt voorgesteld om het budget voor 2024 met € 50.000 te verhogen naar € 150.000 en voor de begrotingsperiode 2025 tot en met 2027 jaarlijks een budget beschikbaar te stellen van € 150.000. De verhoging van het budget 2024 € 50.000 respectievelijk het jaarlijks beschikbaar stellen van het budget € 150.000 over de periode 2025 tot en met 2027 wordt gedekt uit de Bestemmingsreserve Landelijk Gebied.

VAB-aanpak GS-Besluit Overheveling. -300 -300

GS heeft op 23 jan 2024 besloten hoe de VAB-aanpak van 2024-2026 vorm te geven en op welke wijze de dekking van de kosten plaats zou kunnen vinden (UTSP 1687529774-574). Aansluitend is PS hierover geïnformeerd.

Administratieve wijzigingen -1.150 -1.150

Totaal bijstellingen zomernota -1.500 -1.500

Financieel MJO

Beleidsdoel	Bijgesteld begroting 2024	Realisatie 30 april	Budgettaire ruimte 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Baten	285		285			
Lasten	-9.172	-575	-8.597	-7.751	-6.539	-5.142
Saldo	-8.887	-575	-8.312	-7.751	-6.539	-5.142

2.5 De leefbaarheid van het landelijk gebied

Financiële Stand van zaken

In deze paragraaf presenteren wij het overzicht van baten en lasten voor dit beleidsdoel en lichten wij de wijzigingen van de begroting toe.

Overzicht van baten en lasten

2-5 Leefbaarheid van landelijk gebied	Tot de zomernota	Zomernota	Bijgestelde begroting	Realisatie t/m 30 april
Baten				
Lasten	-383		-383	-210
Saldo	-383		-383	-210

Financieel MJO

Beleidsdoel	Bijgesteld begroting 2024	Realisatie 30 april	Budgettaire ruimte 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Baten						
Lasten	-383	-210	-173	-33	-33	-33
Saldo	-383	-210	-173	-33	-33	-33

3. Bodem, water, milieu

Beleidsmatig beeld

De beleidsmatige werkzaamheden bij waterveiligheid en gevolgbepierking bij overstromingen lopen volgens planning. Ook de werkzaamheden in het kader van Mooie en Veilige Dijken lopen op schema. Oplopende kosten van de planvorming en uitvoering vragen wel onze aandacht, maar vraagt nu geen financiële bijstelling. In het najaar 2024 informeren we u over de stand-van-zaken en het vervolg van het programma.

De uitvoering van het huidige programma Klimaatadaptatie loopt door in 2024. In het eerste kwartaal van 2024 is de startnotitie voor het nieuwe 2e Uitvoeringsprogramma Klimaatadaptatie 2025-2028 besproken met Provinciale Staten. Vaststelling van het nieuwe Uitvoeringsprogramma was beoogd in het eerste half jaar van 2024. Om voldoende tijd te hebben voor externe participatie en interne consultatie is de vaststelling van het programma nu voorzien in het najaar 2024.

De geplande werkzaamheden voor het verbeteren van de waterkwaliteit, de zoetwatervoorziening, drinkwater, en de bodem lopen bijna allemaal op schema. Ten aanzien van het beperken van bodemdaling zien we in het laatste halfjaar voortgang in het aantal toegekende subsidieaanvragen voor de aanleg van waterinfiltratiesystemen (3 subsidies, samen ruim 1100 ha).

Qua gezonde en veilige leefomgeving zitten we op schema. Het Omgevingswetsprogramma Gezond en Veilig 2022-2025 is halverwege de periode. Dit programma beschrijft hoe we via de inrichting van de leefomgeving de gezondheid en veiligheid worden beschermd en bevorderd. We zijn naast monitoring, gestart met de evaluatie van deze twee jaren.

De subsidieregeling 'sport en beweegaanbod in de openbare ruimte' was overtekend en het volledige budget wordt besteed.

Voortgang in een oogopslag

Beleidsdoel - meerjarendoel	Activiteit	Planning	Budget
3.1 De waterveiligheid en klimaatadaptatie is gewaarborgd.			
3.1.1 De primaire en regionale waterkeringen zijn op orde.			
3.1.2 Meekoppelkansen bij dijkversterking zijn vaker benut.			
3.1.3 De provincie is beter voorbereid op de gevolgen van overstromingen.			
3.1.4 De fysieke leefomgeving wordt beter voorbereid op klimaatverandering.			
3.2 De zoetwatervoorziening en het oppervlaktewater zijn van goede kwaliteit.			
3.2.1 Voor het oppervlaktewater bereiken we de KRW-doelen in 2027.			
3.2.2 De zoetwatervoorziening is robuuster en beter op orde en de waterketens zijn meer circulair.			
3.3 Het bodem- en grondwatersysteem is schoon en robuust.			
3.3.1 De bodem- en grondwaterkwaliteit is verbeterd en beter beschermd.			
3.3.2 Energie uit de ondergrond wordt verantwoord en veilig benut.			

3.3.3	Zorg dragen voor voldoende grondwater voor de functies openbare drinkwatervoorziening, menselijke consumptie, natuur en landbouw.			
3.3.4	De duurzame gebiedsgerichte aanpak van bodem en ondergrond is vaker ingezet.			
3.4	De leefomgeving is gezond en veilig.			
3.4.1	Er zijn meer impulsen voor een gezonde leefomgeving ontwikkeld.			
3.4.2	De inclusieve breedtesport op duurzame accommodaties is sterker.			
3.4.3	De luchtkwaliteit is beter en komt dichterbij de WHO-advieswaarden.			
3.4.4	Er zijn minder geluidbelaste woningen en stiltegebieden zijn beter beschermd.			
3.4.5	De overlast van vliegverkeer is minder geworden.			
3.4.6	De externe veiligheid is beter gewaarborgd.			
3.4.7	Er zijn meer initiatieven genomen voor duurzame en circulaire gebiedsontwikkeling.			
3.4.8	De uitvoering van de VTH-taken door uitvoeringsdiensten, inclusief toezicht in het buitengebied, is effectiever en efficiënter.			
3.4.9	Het ontwikkelen en realiseren van een versnellingsaanpak van asbestdaken in de provincie Utrecht.			
3.5	De bodemdaling en broeikasgasuitstoot in het veenweidegebied is verminderd.			
3.5.1	Er is meer kennis beschikbaar om bodemdaling en broeikasgasuitstoot te beperken.			
3.5.2.1	Door uitvoeren maatregelen via gebiedsprocessen is bodemdaling en broeikasgasuitstoot verminderd.			

Overzicht van baten en lasten

Beleidsdoel	Begroting voor de zomernota	Begroting voor de zomernota	Begroting voor de zomernota	Bijstellingen zomernota	Bijstellingen zomernota	Bijgestelde begroting	Bijgestelde begroting	Bijgestelde begroting	Realisatie t/m 30 april	Realisatie t/m 30 april	Realisatie t/m 30 april
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
3-1 Waterveiligheid en klimaatadaptatie	120	-7.545	-7.425			120	-7.545	-7.425		-1.005	-1.005
3-2 Zoetwatervoorziening goede kwaliteit		-983	-983		-40		-1.023	-1.023		-221	-221
3-3 Bodem- en grondwatersysteem is schoon	1.334	-6.236	-4.902		-40	1.334	-6.275	-4.941	270	-1.522	-1.252
3-4 De leefomgeving is gezond en veilig	94	-16.012	-15.918		-248	94	-16.260	-16.166	36	-4.120	-4.084
3-5 Bodemdaling en broeikasgasuitstoot	5.400	-11.356	-5.956		671	5.400	-10.685	-5.285		-1.348	-1.348
Totaal voor bestemming	6.948	-42.131	-35.183		344	6.948	-41.788	-34.840	306	-8.217	-7.911
Mutaties reserves	Onttrekking Toevoeging		Saldo	Onttrekking Toevoeging		Onttrekking Toevoeging		Saldo	Onttrekking Toevoeging		Saldo
Totaal mutaties reserves	5.755		5.755	450		6.205		6.205			
Totaal na bestemming	12.703	-42.131	-29.428	450	344	13.153	-41.788	-28.635	306	-8.217	-7.911

Financieel MJO op beleidsdoel

Beleidsdoel (bedragen x € 1.000)	Bijgestelde begroting 2024	Realisatie 30 april	Ruimte 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
3-1 Waterveiligheid en klimaatadaptatie	-7.425	-1.005	-6.419	-6.805	-4.005	-3.005
3-2 Zoetwatervoorziening goede kwaliteit	-1.023	-221	-802	-983	-983	-983
3-3 Bodem- en grondwatersysteem is schoon	-4.941	-1.252	-3.689	-1.854	-1.604	-1.604
3-4 De leefomgeving is gezond en veilig	-16.166	-4.084	-12.082	-15.425	-14.113	-14.113
3-5 Bodemdaling en broeikasgasuitstoot	-5.285	-1.348	-3.937	-5.081	-5.072	-4.306
Totaal programma voor bestemming	-34.840	-7.911	-26.929	-30.147	-25.776	-24.010
Mutaties reserves	6.205	0	6.205	1.898	2.089	323
Totaal programma na bestemming	-28.635	-7.911	-20.724	-28.249	-23.687	-23.687

3.1 De waterveiligheid en klimaatadaptatie

Voortgang beleid per meerjarendoel

Beleidsdoel - meerjarendoel	Activiteiten	Planning
3.1 De waterveiligheid en klimaatadaptatie is gewaarborgd.		
3.1.4 De fysieke leefomgeving wordt beter voorbereid op klimaatverandering.		

Beleidsdoel 3.1 De waterveiligheid en klimaatadaptatie is gewaarborgd.

Meerjarendoel 3.1.4 De fysieke leefomgeving wordt beter voorbereid op klimaatverandering.

	Activiteit	Planning
Stand van zaken		
Toelichting		

Vaststelling van het tweede Uitvoeringsprogramma Klimaatadaptatie 2025-2028 was beoogd in het eerste halfjaar van 2024, en is nu voorzien in het najaar van 2024. Er is meer tijd nodig voor interne consultatie en externe participatie.

Financiële Stand van zaken

In deze paragraaf presenteren wij het overzicht van baten en lasten voor dit beleidsdoel en lichten wij de wijzigingen van de begroting toe.

Overzicht van baten en lasten

3-1 Waterveiligheid en klimaatadaptatie	Tot de zomernota	Zomernota	Bijgestelde begroting	Realisatie t/m 30 april
Baten	120		120	
Lasten	-7.545		-7.545	-1.005
Saldo	-7.425		-7.425	-1.005

Financieel MJO

Beleidsdoel	Bijgesteld begroting 2024	Realisatie 30 april	Budgettaire ruimte 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Baten	120		120			
Lasten	-7.545	-1.005	-6.539	-6.805	-4.005	-3.005
Saldo	-7.425	-1.005	-6.419	-6.805	-4.005	-3.005

3.2 Zoetwatervoorziening van goede kwaliteit

Financiële Stand van zaken

In deze paragraaf presenteren wij het overzicht van baten en lasten voor dit beleidsdoel en lichten wij de wijzigingen van de begroting toe.

Overzicht van baten en lasten

3-2 Zoetwatervoorziening goede kwaliteit	Tot de zomernota	Zomernota	Bijgestelde begroting	Realisatie t/m 30 april
Baten				
Lasten	-983	-40	-1.023	-221
Saldo	-983	-40	-1.023	-221

Toelichting bijstellingen

Bijstelling	Baten	Lasten	Saldo
Ontwikkelingen in programma's		-40	-40
Versnellingsopgave 2024 LLO		-40	-40

Om de organisatie toekomstbestendig te maken, is gekeken naar de managementstructuur en aansturing van de organisatie. Daar waar teams te groot zijn geworden, worden deze opgesplitst. Daarnaast is in een aantal teams de functie van coördinator toegevoegd. Tenslotte is de functie van strategisch inhoudelijk manager geïntroduceerd. In 2024 is rekening gehouden met maximaal 6 maanden van de kosten. De lasten van de versnellingsopgave 2024 LLO worden bekostigd door het verlagen van het beschikbaar gesteld budget op budgetplaats 60086 "Bodemdaling Veenweide Kennisdeling".

Totaal bijstellingen zomernota		-40	-40
---------------------------------------	--	------------	------------

Financieel MJO

Beleidsdoel	Bijgesteld begroting 2024	Realisatie 30 april	Budgettaire ruimte 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Baten						
Lasten	-1.023	-221	-802	-983	-983	-983
Saldo	-1.023	-221	-802	-983	-983	-983

3.3 Bodem- en grondwatersysteem is schoon

Voortgang beleid per meerjarendoel

Beleidsdoel - meerjarendoel	Activiteiten	Planning
3.3 Het bodem- en grondwatersysteem is schoon en robuust.		
3.3.3 Zorg dragen voor voldoende grondwater voor de functies openbare drinkwatervoorziening, menselijke consumptie, natuur en landbouw.		
3.3.4 De duurzame gebiedsgerichte aanpak van bodem en ondergrond is vaker ingezet.		

Beleidsdoel 3.3 Het bodem- en grondwatersysteem is schoon en robuust.

Meerjarendoel 3.3.3 Zorg dragen voor voldoende grondwater voor de functies openbare drinkwatervoorziening, menselijke consumptie, natuur en landbouw.

	Activiteit	Planning
Stand van zaken		
Toelichting		

De meeste beoogde resultaten voor 2024 zijn volgens planning. Alleen voor het herbegrenzen van de strategische grondwatervoorraad nemen we meer tijd. In eerste instantie wilde we dit beperken tot Vijfheerenlanden. Nu evalueren we de strategische grondwatervoorraad in de gehele provincie. Deze tijd hebben we ook omdat de wijziging van de Omgevingsverordening verschoven is naar 2025/2026.

Meerjarendoel 3.3.4 De duurzame gebiedsgerichte aanpak van bodem en ondergrond is vaker ingezet.

	Activiteit	Planning
Stand van zaken		
Toelichting		

Het werken aan de ontwikkeling van een gebiedsgerichte 3d-systematiek voor de ondergrond is vertraagd door in het eerste halfjaar prioriteit te leggen op het onderwerp vitale bodems. In het najaar 2024 starten we met de ontwikkeling van een gebiedsgerichte 3d-systematiek, en willen we eind 2024 een projectplan hebben.

Financiële Stand van zaken

In deze paragraaf presenteren wij het overzicht van baten en lasten voor dit beleidsdoel en lichten wij de wijzigingen van de begroting toe.

Overzicht van baten en lasten

3-3 Bodem- en grondwatersysteem is schoon	Tot de zomernota	Zomernota	Bijgestelde begroting	Realisatie t/m 30 april
Baten	1.334		1.334	270
Lasten	-6.236	-40	-6.275	-1.522
Saldo	-4.902	-40	-4.941	-1.252

Toelichting bijstellingen

Bijstelling	Baten	Lasten	Saldo
Ontwikkelingen in programma's		-40	-40
Versnellingsopgave 2024 LLO		-40	-40

Om de organisatie toekomstbestendig te maken, is gekeken naar de managementstructuur en aansturing van de organisatie. Daar waar teams te groot zijn geworden, worden deze opgesplitst. Daarnaast is in een aantal teams de functie van coördinator toegevoegd. Tenslotte is de functie van strategisch inhoudelijk manager geïntroduceerd. In 2024 is rekening gehouden met maximaal 6 maanden van de kosten. De lasten van de versnellingsopgave 2024 LLO worden bekostigd door het verlagen van het beschikbaar gesteld budget op budgetplaats 60086 "Bodemdaling Veenweide Kennisdeling".

Totaal bijstellingen zomernota		-40	-40
---------------------------------------	--	------------	------------

Financieel MJO

Beleidsdoel	Bijgesteld begroting 2024	Realisatie 30 april	Budgettaire ruimte 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Baten	1.334	270	1.064	1.334	1.334	1.334
Lasten	-6.275	-1.522	-4.753	-3.188	-2.938	-2.938
Saldo	-4.941	-1.252	-3.689	-1.854	-1.604	-1.604

3.4 De leefomgeving is gezond en veilig

Financiële Stand van zaken

In deze paragraaf presenteren wij het overzicht van baten en lasten voor dit beleidsdoel en lichten wij de wijzigingen van de begroting toe.

Overzicht van baten en lasten

3-4 De leefomgeving is gezond en veilig	Tot de zomernota	Zomernota	Bijgestelde begroting	Realisatie t/m 30 april
Baten	94		94	36
Lasten	-16.012	-248	-16.260	-4.120
Saldo	-15.918	-248	-16.166	-4.084

Toelichting bijstellingen

Bijstelling	Baten	Lasten	Saldo
Autonome ontwikkelingen		-27	-27
Indexatie subsidie NMU		-27	-27
De NMU-subsidie wordt voor 2024 geïndexeerd. De indexering wordt gedekt vanuit de stelpost subsidies.			
Ontwikkelingen in programma's		-221	-221
Bijdrage vanuit omgevingswet voor de RHBO		-50	-50
Provinciale bijdrage als een van de Samenwerkingspartners. Het betreft een bijdrage voor de implementatiefase van de regionale ondersteuning RHBO (Regionaal Hulp Bij Omgevingswet) in programma 3. Dit wordt gedekt vanuit programma 1, Laan van de leefomgeving.			
Hergebruik Afvalwater naar OGU		-21	-21
Decentralisatie-uitkering ontvangen voor hergebruik stedelijk afvalwater t/m 2027. Deze taak wordt uitgevoerd door het RUD en is verwerkt in de DVO/ jaarlijks uitvoeringsprogramma.			
Subsidie bijdrage Asbest aan de OdrU		-150	-150
Er is een subsidie aanvraag ingediend voor de inzet van het informatieteam asbestdaken gedurende 5 jaar na afloop van het provinciale programma asbestdaken (periode 2024-2028). Dit team voert de werkzaamheden voor stimulering van de aanpak van asbestdaken uit. Het gaat hier om basistaken: Ambtelijk overleg/ regionale afstemming, Kennisdeling, Beheer van de website "Asbestdaken op nul", en andere communicatiewerkzaamheden. Hiervoor wordt €150.000 onttrokken uit de reserve projecten asbestdaken.			
VAB-aanpak GS-Besluit Overheveling.			
GS heeft op 23 jan 2024 besloten hoe de VAB-aanpak van 2024-2026 vorm te geven en op welke wijze de dekking van de kosten plaats zou kunnen vinden (UTSP 1687529774-574). Aansluitend is PS hierover geïnformeerd.			
Totaal bijstellingen zomernota		-248	-248

Financieel MJO

Beleidsdoel	Bijgesteld begroting 2024	Realisatie 30 april	Budgettaire ruimte 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Baten	94	36	58	94	94	94
Lasten	-16.260	-4.120	-12.140	-15.519	-14.207	-14.207
Saldo	-16.166	-4.084	-12.082	-15.425	-14.113	-14.113

3.5 De bodemdaling en broeikasgasuitstoot

Financiële Stand van zaken

In deze paragraaf presenteren wij het overzicht van baten en lasten voor dit beleidsdoel en lichten wij de wijzigingen van de begroting toe.

Overzicht van baten en lasten

3-5 Bodemdaling en broeikasgasuitstoot	Tot de zomernota	Zomernota	Bijgestelde begroting	Realisatie t/m 30 april
Baten	5.400		5.400	
Lasten	-11.356	671	-10.685	-1.348
Saldo	-5.956	671	-5.285	-1.348

Toelichting bijstellingen

Bijstelling	Baten	Lasten	Saldo
Ontwikkelingen in programma's		671	671
Versnellingsopgave 2024 LLO		671	671

Om de organisatie toekomstbestendig te maken, is gekeken naar de managementstructuur en aansturing van de organisatie. Daar waar teams te groot zijn geworden, worden deze opgesplitst. Daarnaast is in een aantal teams de functie van coördinator toegevoegd. Tenslotte is de functie van strategisch inhoudelijk manager geïntroduceerd. In 2024 is rekening gehouden met maximaal 6 maanden van de kosten. De lasten van de versnellingsopgave 2024 LLO worden bekostigd door het verlagen van het beschikbaar gesteld budget op budgetplaats 60086 "Bodemdaling Veenweide Kennisdeling".

Totaal bijstellingen zomernota	671	671
---------------------------------------	------------	------------

Financieel MJO

Beleidsdoel	Bijgesteld begroting 2024	Realisatie 30 april	Budgettaire ruimte 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Baten	5.400		5.400			
Lasten	-10.685	-1.348	-9.337	-5.081	-5.072	-4.306
Saldo	-5.285	-1.348	-3.937	-5.081	-5.072	-4.306

4. Energietransitie

Beleidsmatig beeld

In maart hebben PS de leidende principes voor de Energievisie vastgesteld. Op basis van de leidende principes is een (90%) werkversie opgesteld. Deze is vrijgegeven voor interne en externe consultatie. Ook is in de eerste maanden van 2024 een plan gemaakt voor de inzet van de middelen uit het coalitieakkoord voor versnelling van de energietransitie.

Het Energie Dienstencentrum (EDC) is begin dit jaar voortvarend van start gegaan. Het is een samenwerking tussen de provincie en 22 gemeenten gericht op het verduurzamen van particuliere woningen. Er komt ook extra ondersteuning voor bedrijven die willen verduurzamen. Het Rijk heeft subsidie beschikbaar gesteld voor verduurzaming van bedrijventerreinen en voor een ontzorgingsprogramma MKB. Uit onderzoek naar de rol van de provincie bij de ontwikkeling van publieke warmtenetten, is naar voren gekomen dat gemeenten het beste geholpen zijn met een provinciaal ondersteuningsbedrijf. Naar aanleiding van dit onderzoek wordt een nadere verkenning uitgevoerd.

Er is een beleids- en toetsingskader ontwikkeld voor lokaal eigendom en participatie bij windenergieprojecten. Dit zorgt ervoor dat bij windenergieprojecten minimaal 50% lokaal eigendom het uitgangspunt is. Met dit beleidskader wordt uitvoering gegeven aan amendement 22 'lokaal eigendom'. In januari zijn door Gedeputeerde Staten de 27 meest kansrijke gebieden voor windenergie vastgesteld. De keuze voor deze gebieden is gemaakt op basis van een uitgebreid milieuonderzoek (planMER) en participatietraject. Gemeenten kunnen deze informatie gebruiken bij de verdere planvorming voor windenergie. De gebieden zijn ook in beeld voor provinciale projectbesluiten als bij de Tussenbalans 2 (zomer 2024) blijkt dat de RES-doelen voor grootschalige opwek van zonne- en windenergie niet gehaald worden.

In 2022 is een aanpak ontwikkeld om congestie op het hoogspanningsnet (grootverbruik) te verminderen en in de toekomst te voorkomen. Ondanks de inspanningen komen de grenzen van het stroomnet steeds meer in zicht. Na de grootschalige zon- en windprojecten (teruglevering) en grootverbruikers (afname), dreigt ook het kleinverbruik (woningen) op een wachtlijst te komen. Om deze situatie te voorkomen is door het Rijk – in samenwerking met de partners in de Energy Board – een pakket met noodmaatregelen aangekondigd.

Voortgang in een oogopslag

Beleidsdoel - meerjarendoel		Activiteit	Planning	Budget
4.1	Inwoners, bedrijven en maatschappelijke organisaties in de provincie Utrecht gebruiken minder energie.			
4.1.1	De ondersteuning van inwoners voor energiebesparing is beter (door o.a. gemeenten, woningcorporaties en Verenigingen van Eigenaren)			
4.1.2	Toezicht op de verplichte energiemaatregelen voor bedrijven wordt beter uitgevoerd.			
4.1.3	Er komt meer ondersteuning bij energiebesparing voor maatschappelijke organisaties			
4.2	De opwekking en beschikbaarheid van duurzame energie in de provincie Utrecht is sterk toegenomen.			
4.2.1	Meer zonnepanelen op daken.			
4.2.2	De groei van duurzame energie wordt ruimtelijk beter mogelijk gemaakt.			

4.2.3	Meer inwoners doen mee en participeren in de energietransitie			
4.2.4	Het aandeel duurzame warmtebronnen voor de verwarming van gebouwen is groter.			
4.2.5	Er zijn meer publieke laadpunten voor elektrisch vervoer			
4.2.6	De energie-infrastructuur is beter afgestemd op vraag en aanbod van (duurzame) energie			
4.3	De energietransitie is haalbaar, betaalbaar en innovatief.			
4.3.1	Wet- en regelgeving zijn beter afgestemd op energietransitie (lobby)			
4.3.2	Innovaties leveren een grotere bijdrage aan duurzame energievoorziening			
4.3.3	De energietransitie is beter betaalbaar voor iedereen (passende financiële instrumenten)			
4.4	De Provincie is een geloofwaardige partner in de energietransitie door het goede voorbeeld te geven.			
4.4.1	De provincie Utrecht is een aansprekender voorbeeld van energieneutrale bedrijfsvoering en inkoop.			
4.4.2	De provincie Utrecht benut haar eigen mogelijkheden voor een duurzame energieopwekking beter.			

Overzicht van baten en lasten

Beleidsdoel	Begroting voor de zomernota	Begroting voor de zomernota	Begroting voor de zomernota	Bijstellingen zomernota	Bijstellingen zomernota	Bijgestelde begroting	Bijgestelde begroting	Bijgestelde begroting	Realisatie t/m 30 april	Realisatie t/m 30 april	Realisatie t/m 30 april
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
4-1 Minder energiegebruik prov. Utrecht		-3.658	-3.658		28		-3.630	-3.630		-1.145	-1.145
4-2 Duurzame energie in prov. Utrecht	520	-4.952	-4.432	755	-735	1.275	-5.687	-4.412		-1.437	-1.437
4-3 Energietransitie haal- en betaalbaar		-3.961	-3.961				-3.961	-3.961		-582	-582
4-4 Geloofwaardige partner energietr.		-99	-99				-99	-99		-32	-32
Totaal voor bestemming	520	-12.670	-12.150	755	-707	1.275	-13.377	-12.102		-3.196	-3.196
Mutaties reserves	Onttrekking Toevoeging		Saldo	Onttrekking Toevoeging		Onttrekking Toevoeging		Saldo	Onttrekking Toevoeging		Saldo
Totaal mutaties reserves	1.564		1.564		-3.000	1.564	-3.000	-1.436			
Totaal na bestemming	2.084	-12.670	-10.586	755	-3.707	2.839	-16.377	-13.538		-3.196	-3.196

Financieel MJO op beleidsdoel

Beleidsdoel (bedragen x € 1.000)	Bijgestelde begroting 2024	Realisatie 30 april	Ruimte 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
4-1 Minder energiegebruik prov. Utrecht	-3.630	-1.145	-2.485	-3.398	-3.424	-3.430
4-2 Duurzame energie in prov. Utrecht	-4.412	-1.437	-2.975	-2.900	-2.416	-2.425
4-3 Energietransitie haal- en betaalbaar	-3.961	-582	-3.379	-4.766	-4.766	-4.766
4-4 Geloofwaardige partner energietr.	-99	-32	-67	-99	-99	-99
Totaal programma voor bestemming	-12.102	-3.196	-8.906	-11.163	-10.705	-10.720
Mutaties reserves	-1.436	0	-1.436	-4.000	-5.000	-2.000
Totaal programma na bestemming	-13.538	-3.196	-10.342	-15.163	-15.705	-12.720

4.1 Minder energiegebruik provincie Utrecht

Voortgang beleid per meerjarendoel

Beleidsdoel - meerjarendoel	Activiteiten	Planning
4.1 Inwoners, bedrijven en maatschappelijke organisaties in de provincie Utrecht gebruiken minder energie.		
4.1.3 Er komt meer ondersteuning bij energiebesparing voor maatschappelijke organisaties		

Beleidsdoel 4.1 Inwoners, bedrijven en maatschappelijke organisaties in de provincie Utrecht gebruiken minder energie.

Meerjarendoel 4.1.3 Er komt meer ondersteuning bij energiebesparing voor maatschappelijke organisaties

	Activiteit	Planning
Stand van zaken		
Toelichting		

In de Programmabegroting 2024 staat: alle 26 zorginstellingen, die sinds 2018 deelnemen aan de Green Deal Duurzame Zorg, zijn in 2024 toegetreden tot de koplopersgroep. Hierin wordt de verduurzamingsaanpak uitgebreid naar alle gebouwen van de deelnemers. We verwachten dat een klein aantal instellingen pas in 2025 zal toetreden tot de koplopersgroep.

Financiële Stand van zaken

In deze paragraaf presenteren wij het overzicht van baten en lasten voor dit beleidsdoel en lichten wij de wijzigingen van de begroting toe.

We verwachten dat dit jaar niet alle middelen besteed zullen worden. Een eventuele bijstelling volgt bij de Slotwijziging. Op dat moment is er meer zicht op de subsidies die dit jaar beschikt zullen worden.

Overzicht van baten en lasten

4-1 Minder energiegebruik prov. Utrecht	Tot de zomernota	Zomernota	Bijgestelde begroting	Realisatie t/m 30 april
Baten				
Lasten	-3.658	28	-3.630	-1.145
Saldo	-3.658	28	-3.630	-1.145

Toelichting bijstellingen

Bijstelling	Baten	Lasten	Saldo
Ontwikkelingen in programma's		28	28
Tijdelijke formatie projectleiders energietransitie EDC		28	28
Uitbreiding tijdelijke formatie projectleider, wordt gedekt binnen bestaande middelen programma 4. Inclusief verhoging BRU en POB budget overhead programma 10 conform beleid.			
Totaal bijstellingen zomernota		28	28

Financieel MJO

Beleidsdoel	Bijgesteld begroting 2024	Realisatie 30 april	Budgettaire ruimte 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Baten						
Lasten	-3.630	-1.145	-2.485	-3.398	-3.424	-3.430
Saldo	-3.630	-1.145	-2.485	-3.398	-3.424	-3.430

4.2 Duurzame energie in provincie Utrecht

Voortgang beleid per meerjarendoel

Beleidsdoel - meerjarendoel	Activiteiten	Planning
4.2 De opwekking en beschikbaarheid van duurzame energie in de provincie Utrecht is sterk toegenomen.		
4.2.1 Meer zonnepanelen op daken.	!	✓
4.2.3 Meer inwoners doen mee en participeren in de energietransitie	✓	!

Beleidsdoel 4.2 De opwekking en beschikbaarheid van duurzame energie in de provincie Utrecht is sterk toegenomen.

Meerjarendoel 4.2.1 Meer zonnepanelen op daken.

	Activiteit	Planning
Stand van zaken	!	✓
Toelichting		

In de Programmabegroting 2024 staat dat dit jaar subsidie wordt gegeven voor de realisatie van minimaal tien solar carports. Door netcongestie moet de stroom direct verbruikt worden. Dit vermindert de kansen voor solar carports. We verwachten hierdoor minder subsidies te geven voor de realisatie van solar carports en meer subsidies voor 'achter-de-meter' oplossingen voor netcongestie. Verder vinden de geplande kennisbijeenkomsten voor gemeenten over zonthermie dit jaar niet plaats. De toegevoegde waarde voor gemeenten is op dit moment te beperkt.

Meerjarendoel

4.2.3 Meer inwoners doen mee en participeren in de energietransitie

Activiteit Planning

Stand van zaken

Toelichting

In de Programmabegroting 2024 staat dat – mede dankzij steun van de provincie – energiecoöperaties dit jaar:

- 40 kleinschalige energieprojecten (zoals zon op dak) realiseren.
- 10 grootschalige energieprojecten (wind en zon) ontwikkelen.

Door netcongestie loopt de ontwikkeling van verschillende coöperatieve projecten achter. Ook zorgt onduidelijkheid over de landelijke Subsidieregeling Coöperatieve Energieopwekking (SCE) voor vertraging. Verder maken minder gemeenten gebruik van de mogelijkheden voor ondersteuning van participatieprocessen. De mogelijkheden hiervoor worden extra onder de aandacht gebracht.

Financiële Stand van zaken

In deze paragraaf presenteren wij het overzicht van baten en lasten voor dit beleidsdoel en lichten wij de wijzigingen van de begroting toe.

Overzicht van baten en lasten

4-2 Duurzame energie in prov. Utrecht	Tot de zomernota	Zomernota	Bijgestelde begroting	Realisatie t/m 30 april
Baten	520	755	1.275	
Lasten	-4.952	-735	-5.687	-1.437
Saldo	-4.432	20	-4.412	-1.437

Toelichting bijstellingen

Bijstelling	Baten	Lasten	Saldo
Ontwikkelingen in programma's	755	-735	20
Tijdelijke formatie projectleider energietransitie		10	10
Uitbreiding tijdelijk formatie projectleider leefomgeving (dekking vanuit programma 4). Inclusief verhoging BRU en POB budget overhead programma 10 conform beleid.			
Tijdelijke formatie projectleiders energietransitie		10	10
Uitbreiding tijdelijke formatie projectleider leefomgeving, wordt gedekt binnen bestaande middelen programma 4. inclusief verhoging BRU en POB budget overhead programma 10 conform beleid.			
Uitvoering klimaatakkoord CDOKE 2024	755	-755	
Het Rijk heeft voor 2024 € 1.325.000 beschikbaar gesteld voor uitvoering van het klimaatakkoord. Op basis van de omvang van de programma's wordt dit bedrag op de volgende manier ingezet: energietransitie € 755.250, duurzame mobiliteit € 357.750 en Klimaat Centraal (klimaatmitigatie) € 216.000			
Totaal bijstellingen zomernota	755	-735	20

Financieel MJO

Beleidsdoel	Bijgesteld begroting 2024	Realisatie 30 april	Budgettaire ruimte 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Baten	1.275		1.275			
Lasten	-5.687	-1.437	-4.250	-2.900	-2.416	-2.425
Saldo	-4.412	-1.437	-2.975	-2.900	-2.416	-2.425

4.3 Energietransitie is haal- en betaalbaar

Financiële Stand van zaken

In deze paragraaf presenteren wij het overzicht van baten en lasten voor dit beleidsdoel en lichten wij de wijzigingen van de begroting toe.

Op 26 juni 2024 hebben Provinciale Staten (PS) het 'Plan inzet middelen versnelling energietransitie' vastgesteld. PS hebben besloten om € 4 mln. in te zetten voor een bijdrage aan het ontwikkelen van energyhubs en € 10 mln. voor een bijdrage aan het Meerjarig Collectief Ontzorgingsprogramma (MCO-programma) voor grootschalige isolatie. Deze bedragen zijn toegevoegd aan de reserve energietransitie. Voor 2024 is € 3 mln. toegevoegd waarvan € 2 mln. voor het MCO-programma en € 1 mln. voor de ontwikkeling van energyhubs. Bijstelling van de begroting 2024 voor beleidsdoel 4.3 volgt bij de Slotwijziging. Op dat moment is er meer zicht op de subsidies die dit jaar beschikt zullen worden. Ook is er dan duidelijkheid over de toekenning van de Europese ELENA-subsidie (€ 2 mln. voor procesgeld) die ook nodig is voor het MCO-programma.

Overzicht van baten en lasten

4-3 Energietransitie haal- en betaalbaar	Tot de zomernota	Zomernota	Bijgestelde begroting	Realisatie t/m 30 april
Baten				
Lasten	-3.961		-3.961	-582
Saldo	-3.961		-3.961	-582

Financieel MJO

Beleidsdoel	Bijgesteld begroting 2024	Realisatie 30 april	Budgettaire ruimte 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Baten						
Lasten	-3.961	-582	-3.379	-4.766	-4.766	-4.766
Saldo	-3.961	-582	-3.379	-4.766	-4.766	-4.766

4.4 Geloofwaardige partner energietransitie

Voortgang beleid per meerjarendoel

Beleidsdoel - meerjarendoel	Activiteiten	Planning
4.4 De Provincie is een geloofwaardige partner in de energietransitie door het goede voorbeeld te geven.		
4.4.2 De provincie Utrecht benut haar eigen mogelijkheden voor een duurzame energieopwekking beter.	!	!

Beleidsdoel	4.4 De Provincie is een geloofwaardige partner in de energietransitie door het goede voorbeeld te geven.
Meerjarendoel	4.4.2 De provincie Utrecht benut haar eigen mogelijkheden voor een duurzame energieopwekking beter.

	Activiteit	Planning
Stand van zaken	!	!
Toelichting		

In de Programmabegroting 2024 staat dat dit jaar op tien provinciale carpoolplaatsen solar carports gerealiseerd of in ontwikkeling zijn. De vergunningverlening (door de gemeenten) voor deze solar carports loopt vertraging op. Solarcarports zijn relatief nieuw, dus er is nog weinig ervaring met het beoordelen van vergunningaanvragen. Verder kan voor twee van de tien carpoolplaatsen geen vergunning worden afgeven. Dit heeft te maken met aanwezige gasleidingen in de grond. Er wordt dan geen vergunning verleend voor de fundering.

Financiële Stand van zaken

In deze paragraaf presenteren wij het overzicht van baten en lasten voor dit beleidsdoel en lichten wij de wijzigingen van de begroting toe.

Overzicht van baten en lasten

4-4 Geloofwaardige partner energietr.	Tot de zomernota	Zomernota	Bijgestelde begroting	Realisatie t/m 30 april
Baten				
Lasten	-99		-99	-32
Saldo	-99		-99	-32

Financieel MJO

Beleidsdoel	Bijgesteld begroting 2024	Realisatie 30 april	Budgettaire ruimte 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Baten						
Lasten	-99	-32	-67	-99	-99	-99
Saldo	-99	-32	-67	-99	-99	-99

5. Bereikbaarheid I - Algemeen

Beleidsmatig beeld

De uitvoering van de meerjarendoelen binnen dit programma ligt op schema, met uitzondering van meerjarendoelen wat betreft de studie naar en realisatie van infrastructuur. Dit heeft meerdere oorzaken. Zo is er te weinig capaciteit beschikbaar om alle infrastructurele projecten te bemensen. Er is daarom een prioritering. Uitgangspunt is dat het onderhoud doorgaat evenals projecten die al in een vergevorderd stadium van voorbereiding zijn. Ook de stikstofproblematiek blijft een issue voor de voortgang van projecten. De andere beleidsdoelen liggen op schema.

We hebben het ontwerp Bereikbaarheidsprogramma 2024-2029 vastgesteld. Later dit jaar zullen we het definitief Bereikbaarheidsprogramma en de hieronder vallende uitvoeringsprogramma's vaststellen

Het hoofdlijnenakkoord spreekt de ambitie uit de 17 gepauzeerde infraprojecten (waaronder de NRU en knooppunt Hoevelaken) weer op te pakken. Dit kan alleen bij voldoende personeel, vergunningsruimte en middelen. Dit waren tevens de factoren die aanleiding gaven de 17 infraprojecten te pauzeren. Het is nog onvoldoende duidelijk of en wanneer de omstandigheden waarin weer verder kan worden gegaan zich zullen voordoen.

Voortgang in een oogopslag

Beleidsdoel - meerjarendoel		Activiteit	Planning	Budget
5.1	Het provinciale netwerk is sterk.	!	!	!
5.1.1	Het in stand en beschikbaar houden van de bestaande infrastructuur op een vastgesteld kwaliteitsniveau.	✓	✓	
5.1.2	Er worden studies uitgevoerd naar trajecten en bereikbaarheidsknelpunten.	!	!	
5.1.3	De voorbereiding en realisatie van infrastructurele projecten is duurzamer, effectiever en efficiënter.	!	!	
5.1.4	Monitoring en evaluatie van (vaar)wegen zijn beter en vinden frequenter plaats.	✓	✓	
5.2	Knooppunten hebben een hoge kwaliteit en bieden een grote diversiteit van reisvoorzieningen.	✓	✓	✓
5.2.1	De uitvoering van knooppuntontwikkeling in partnerschap gaat vaker en beter.	✓	✓	
5.3	Alle belangrijke werklocaties, middelbare scholen en knooppunten zijn veilig, comfortabel en snel bereikbaar per fiets.	✓	✓	✓
5.3.1	Het regionaal fietsnetwerk is vlotter, veiliger en comfortabeler.	✓	!	
5.3.2	De keten is sterker.	✓	✓	
5.3.3	Slim fietsen wordt op meer plaatsen ingevoerd.	✓	✓	
5.3.4	Stimuleren van gezond en veilig fietsgedrag is beter.	✓	✓	
5.4	Het aantal verkeersdoden en ernstig gewonden is laag	✓	✓	✓
5.4.1	De provinciale infrastructuur is veiliger	✓	✓	
5.4.2	Gemeentelijke infrastructuur wordt beter door stimuleringsbijdragen.	✓	✓	

5.4.3	Verkeerseducatie en -voorlichting is beter.			
5.4.4	De verkeershandhaving is frequenter en sterker			
5.4.5	Er wordt meer gebruik gemaakt van data en er zijn meer innovaties			
5.5	Het kwaliteitsnet goederenvervoer is op orde en sluit goed aan op de behoeften van gebruikers			
5.5.1	Het kwaliteitsnet goederenvervoer is verder doorontwikkeld			
5.5.2	Het monitoren van externe veiligheid is beter			
5.5.3	Het goederenvervoer is duurzamer			
5.6	Negatieve effecten van mobiliteit op de kwaliteit van de leefomgeving zijn laag			
5.6.1	Het aantal geluidgeïmpideerden langs provinciale wegen is minder			
5.6.2	De oversteekbaarheid van fauna bij provinciale wegen is beter			
5.6.3	De mobiliteit is duurzamer met o.a. minder uitstoot van broeikasgassen			
5.6.4	Het behalen van de WHO-normen voor luchtkwaliteit is dichterbij gekomen			
5.7	De vraag naar en het aanbod van mobiliteit is goed op elkaar afgestemd			
5.7.1	De basis is beter op orde			
5.7.2	De techniek op straat is beter ontwikkeld			
5.7.3	De sturing vindt multimodaler plaats			
5.7.4	Het mobiliteitsmanagement is van betere kwaliteit			
5.8	Verkenningen naar en regionale programma's over een goede bereikbaarheid per fiets, openbaar vervoer en auto in een gezonde en verkeersveilige omgeving zijn uitgevoerd met daarbij monitoring van het mobiliteitsprogramma en indicatoren			
5.8.1	Het uitvoeren van verkenningen is beter afgestemd op de behoefte			
5.8.2	Regionale programma's worden beter ontwikkeld en uitgevoerd			
5.8.3	De monitoring en evaluatie van het mobiliteitsprogramma is beter			

Overzicht van baten en lasten

Beleidsdoel	Begroting voor de zomernota	Begroting voor de zomernota	Begroting voor de zomernota	Bijstellingen zomernota	Bijstellingen zomernota	Bijgestelde begroting	Bijgestelde begroting	Bijgestelde begroting	Realisatie t/m 30 april	Realisatie t/m 30 april	Realisatie t/m 30 april
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
5-1 Het provinciale netwerk is sterk	1.370	-42.204	-40.834	-1.200	384	170	-41.820	-41.650	234	-6.686	-6.452
5-2 Hoge kwaliteit, diversiteit knoopp.		-2.679	-2.679		-784		-3.463	-3.463		-772	-772
5-3 Locaties per fiets veilig, comfort	2.081	-31.939	-29.858			2.081	-31.939	-29.858		-6.583	-6.583
5-4 Aantal verkeersdoden, gewonden laag		-4.601	-4.601		-167		-4.768	-4.768		-1.291	-1.291
5-5 Kwaliteitsnet goederenverv. op orde		-1.003	-1.003	161	-161	161	-1.164	-1.003		-320	-320
5-6 Effecten mobiliteit op leefomgeving		-1.206	-1.206	218	-218	218	-1.424	-1.206		-138	-138
5-7 Vraag-aanbod mob. goed afgestemd		-2.575	-2.575				-2.575	-2.575	2	-348	-346
5-8 Verkenningen, regionale programmas		-14.564	-14.564				-14.564	-14.564		-7.563	-7.563
Totaal voor bestemming	3.451	-100.772	-97.321	-821	-946	2.630	-101.717	-99.088	236	-23.700	-23.464
Mutaties reserves	Onttrekking Toevoeging		Saldo	Onttrekking Toevoeging		Onttrekking Toevoeging		Saldo	Onttrekking Toevoeging		Saldo
Totaal mutaties reserves	28.305	-550	27.755	1.184	-233	29.489	-783	28.706			
Totaal na bestemming	31.756	-101.322	-69.566	363	-1.179	32.119	-102.500	-70.382	236	-23.700	-23.464

Financieel MJO op beleidsdoel

Beleidsdoel (bedragen x € 1.000)	Bijgestelde begroting 2024	Realisatie 30 april	Ruimte 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
5-1 Het provinciale netwerk is sterk	-41.650	-6.452	-35.199	-38.279	-39.143	-40.153
5-2 Hoge kwaliteit, diversiteit knoopp.	-3.463	-772	-2.692	-2.600	-2.600	-2.600
5-3 Locaties per fiets veilig, comfort	-29.858	-6.583	-23.275	-14.222	-10.581	-10.581
5-4 Aantal verkeersdoden, gewonden laag	-4.768	-1.291	-3.477	-4.834	-4.601	-4.601
5-5 Kwaliteitsnet goederenverv. op orde	-1.003	-320	-683	-1.003	-1.003	-1.003
5-6 Effecten mobiliteit op leefomgeving	-1.206	-138	-1.068	-1.697	-1.797	-1.797
5-7 Vraag-aanbod mob. goed afgestemd	-2.575	-346	-2.229	-2.575	-2.575	-2.575
5-8 Verkenningen, regionale programma's	-14.564	-7.563	-7.001	-11.222	-7.820	-31.193
Totaal programma voor bestemming	-99.088	-23.464	-75.623	-76.433	-70.121	-94.504
Mutaties reserves	28.706	0	28.706	13.100	5.824	29.197
Totaal programma na bestemming	-70.382	-23.464	-46.917	-63.333	-64.297	-65.307

5.1 Het provinciale netwerk is sterk

Voortgang beleid per meerjarendoel

Beleidsdoel - meerjarendoel	Activiteiten	Planning
5.1 Het provinciale netwerk is sterk.		
5.1.2 Er worden studies uitgevoerd naar trajecten en bereikbaarheidsknelpunten.	!	!
5.1.3 De voorbereiding en realisatie van infrastructurele projecten is duurzamer, effectiever en efficiënter.	!	!

Beleidsdoel 5.1 Het provinciale netwerk is sterk.

Meerjarendoel 5.1.2 Er worden studies uitgevoerd naar trajecten en bereikbaarheidsknelpunten.

	Activiteit	Planning
Stand van zaken	!	!
Toelichting		

Er lopen op dit moment 19 studies. Een deel daarvan komt voort uit de trajectaanpak. Daarbij vindt op die trajecten in 2025 onderhoud plaats. De afgelopen periode is grote inzet gepleegd op grotere studies, zoals de Poort van Baarn en de N230 inclusief de aansluiting op de A2. Dat heeft geleid tot investeringsbeslissingen voor deze projecten in maart 2024.

Inzet is om de meeste studies uiterlijk in de zomer van 2024 af te ronden. De voortgang van de studies is in enkele gevallen lastig. Belangrijkste oorzaken zijn stikstof, het niet op orde hebben van het modelinstrumentarium/verkeerscijfers (Stravem) en te beperkte capaciteit. Het laatste gaat met name om projectleiders voorbereiding en bij grondzaken.

Meerjarendoel**5.1.3 De voorbereiding en realisatie van infrastructurele projecten is duurzamer, effectiever en efficiënter.****Activiteit Planning**

Stand van zaken

Toelichting

Er is te weinig capaciteit beschikbaar om aan alle projecten te kunnen werken. Er is daarom een prioritering. Uitgangspunt hierbij is dat het onderhoud doorgaat, evenals projecten die al in een vergevorderd stadium van voorbereiding zijn. Daarbij kunnen een aantal projecten worden opgepakt. Daarnaast gaan we in zogenoemde bouwteams werken, een samenwerkingsvorm waarbij het ontwerp en de uitvoering gelijktijdig worden aanbesteed. Hiermee proberen we meer projecten gerealiseerd te krijgen effectiever te gaan werken komende jaren. Voor drie projecten wordt nog een poging ondernomen om een oplossing te vinden voor de stikstofuitstoot. Hierbij worden de stagnatie van verkeer, de nieuwe Aerius-calculator en het laatste beleid betrokken. Met deze uitgangspunten berekenen we de stikstofdepositie en onderzoeken we de kansen van extern salderen en compensatie.

Financiële Stand van zaken

In deze paragraaf presenteren wij het overzicht van baten en lasten voor dit beleidsdoel en lichten wij de wijzigingen van de begroting toe.

Overzicht van baten en lasten

5-1 Het provinciale netwerk is sterk	Tot de zomernota	Zomernota	Bijgestelde begroting	Realisatie t/m 30 april
Baten	1.370	-1.200	170	234
Lasten	-42.204	384	-41.820	-6.686
Saldo	-40.834	-816	-41.650	-6.452

Toelichting bijstellingen

Bijstelling	Baten	Lasten	Saldo
Autonome ontwikkelingen	-1.200		-1.200
Verrekening herindeling Vijfheerenlanden	-1.200		-1.200

In onze Statenbrief 'Provinciale verrekening herindeling Vijfheerenlanden' (2022BEM15-01) is o.a. opgenomen dat de provincie Utrecht door de provincie Zuid-Holland voor een bedrag van €7,5 miljoen wordt gecompenseerd in de kosten voor het beheer en onderhoud van het Zederikse deel van het Merwedekanaal. Hierbij wordt het totaalbedrag dat Zuid-Holland tot aan de ingangsdatum van het herijkte provinciefonds aan Utrecht betaalt via de huidige schuif in het provinciefonds (sinds 2019 jaarlijks een bedrag van € 1,2 miljoen) op het bedrag van € 7,5 miljoen in mindering gebracht. In de genoemde Statenbrief is ook aangegeven dat door het uitstel van de herijking van het provinciefonds, de van de provincie Zuid-Holland te ontvangen afkoopsom jaarlijks wordt verlaagd. Het resterende bedrag van € 1.5 mln. wordt met deze begrotingswijziging voor de jaren 2024 en 2025 voor € 1,2 mln. respectievelijk € 0,3 mln. verwerkt in de begroting.

Ontwikkelingen in programma's	384	384
Actualisatie kapitaallasten vaarwegen 2024	52	52
Met het actualiseren van het MIP zijn ook de kapitaallasten voor 2024 opnieuw berekend op basis van de daadwerkelijk uitgaven tot en met 2023 en de ingebruikname van een actief. De kapitaallasten vallen hierdoor € 52.000 lager uit en komen uit op € 1.089.000 in 2024.		
Actualisatie kapitaallasten Wegen 2024	332	332

Met het actualiseren van het MIP zijn ook de kapitaallasten Wegen voor 2024 opnieuw berekend op basis van de daadwerkelijk uitgaven tot en met 2023 en de ingebruikname van een actief. De kapitaallasten vallen hierdoor € 332.000 lager uit en komen uit op € 3.247.000 in 2024.

Totaal bijstellingen zomernota	-1.200	384	-816
---------------------------------------	---------------	------------	-------------

Financieel MJO

Beleidsdoel	Bijgesteld begroting 2024	Realisatie 30 april	Budgettaire ruimte 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Baten	170	234	-64	900	1.200	1.200
Lasten	-41.820	-6.686	-35.135	-39.179	-40.343	-41.353
Saldo	-41.650	-6.452	-35.199	-38.279	-39.143	-40.153

5.2 Hoge kwaliteit, diversiteit knooppunten

Financiële Stand van zaken

In deze paragraaf presenteren wij het overzicht van baten en lasten voor dit beleidsdoel en lichten wij de wijzigingen van de begroting toe.

Overzicht van baten en lasten

5-2 Hoge kwaliteit, diversiteit knoopp.	Tot de zomernota	Zomernota	Bijgestelde begroting	Realisatie t/m 30 april
Baten				
Lasten	-2.679	-784	-3.463	-772
Saldo	-2.679	-784	-3.463	-772

Toelichting bijstellingen

Bijstelling	Baten	Lasten	Saldo
Ontwikkelingen in programma's		-784	-784
Subsidie Knooppunten		-784	-784

Bij de Slotwijziging 2023 is een bedrag van € 784.000 in de reserve Mobiliteitsprogramma gestort voor de subsidies Knooppunten die in 2023 zijn aangevraagd, maar drukken op jaar 2024. Voorgesteld wordt om dit bedrag nu weer te onttrekken voor de dekking van de subsidieuitgaven.

Totaal bijstellingen zomernota	-784	-784
---------------------------------------	-------------	-------------

Financieel MJO

Beleidsdoel	Bijgesteld begroting 2024	Realisatie 30 april	Budgettaire ruimte 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Baten						
Lasten	-3.463	-772	-2.692	-2.600	-2.600	-2.600
Saldo	-3.463	-772	-2.692	-2.600	-2.600	-2.600

5.3 Locaties per fiets veilig, comfortabel

Voortgang beleid per meerjarendoel

Beleidsdoel - meerjarendoel	Activiteiten	Planning
5.3 Alle belangrijke werklocaties, middelbare scholen en knooppunten zijn veilig, comfortabel en snel bereikbaar per fiets.		
5.3.1 Het regionaal fietsnetwerk is vlotter, veiliger en comfortabeler.		

Beleidsdoel	5.3 Alle belangrijke werklocaties, middelbare scholen en knooppunten zijn veilig, comfortabel en snel bereikbaar per fiets.
-------------	---

Meerjarendoel 5.3.1 Het regionaal fietsnetwerk is vlotter, veiliger en comfortabeler.

	Activiteit	Planning
Stand van zaken		
Toelichting		

Het verstrekken van subsidies aan andere wegbeheerders om de fietsinfrastructuur op orde te krijgen gaat conform planning. Wat betreft de voorbereiding en realisatie van provinciale fietsinfrastructuur is er te weinig capaciteit beschikbaar om alle projecten te bemensen (zie ook meerjarendoel 5.1.3) Er is daarom een prioritering. Uitgangspunt is dat het onderhoud doorgaat evenals projecten die al in een vergevorderd stadium van voorbereiding zijn. Daarbij kunnen een aantal projecten worden opgepakt.

Financiële Stand van zaken

In deze paragraaf presenteren wij het overzicht van baten en lasten voor dit beleidsdoel en lichten wij de wijzigingen van de begroting toe.

Overzicht van baten en lasten

5-3 Locaties per fiets veilig, comfort	Tot de zomernota	Zomernota	Bijgestelde begroting	Realisatie t/m 30 april
Baten	2.081		2.081	
Lasten	-31.939		-31.939	-6.583
Saldo	-29.858		-29.858	-6.583

Financieel MJO

Beleidsdoel	Bijgesteld begroting 2024	Realisatie 30 april	Budgettaire ruimte 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Baten	2.081		2.081			
Lasten	-31.939	-6.583	-25.356	-14.222	-10.581	-10.581
Saldo	-29.858	-6.583	-23.275	-14.222	-10.581	-10.581

5.4 Aantal verkeersdoden en gewonden is laag

Financiële Stand van zaken

In deze paragraaf presenteren wij het overzicht van baten en lasten voor dit beleidsdoel en lichten wij de wijzigingen van de begroting toe.

Overzicht van baten en lasten

5-4 Aantal verkeersdoden,gewonden laag	Tot de zomernota	Zomernota	Bijgestelde begroting	Realisatie t/m 30 april
Baten				
Lasten	-4.601	-167	-4.768	-1.291
Saldo	-4.601	-167	-4.768	-1.291

Toelichting bijstellingen

Bijstelling	Baten	Lasten	Saldo
Ontwikkelingen in programma's		-167	-167
Subsidie Verkeersveiligheid		-400	-400
Bij de Slotwijziging 2023 is een bedrag van € 400.000 in de reserve Lastneming subsidies gestort voor de subsidies Verkeersveiligheid die in 2023 zijn aangevraagd maar drukken op jaar 2024. Voorgesteld wordt om dit bedrag nu weer te onttrekken voor de dekking van de subsidieuitgaven.			
Verlaging begroting UVP Verkeersveiligheid		233	233
Wij verwachten het beschikbare budget voor Educatie en voorlichting dit jaar niet volledig uit te nutten. We hebben een aantal lespakketten afgerond en het vrijgekomen budget wendden we aan voor de ontwikkeling van nieuwe interventies. Deze interventies zitten echter nog in de verkennings-/ ontwikkelingsfase. Dat betekent dat het beschikbare uitvoeringsbudget nog niet volledig aangewend wordt waardoor we in 2024 budget overhouden van ca. € 233.000.			
Wij stellen voor dit budget te storten in de reserve Mobiliteitsprogramma en te onttrekken in 2025 voor het verkrijgen van data over verkeersongevallen, omdat het budget volgend jaar daar niet toereikend voor is.			
Totaal bijstellingen zomernota		-167	-167

Financieel MJO

Beleidsdoel	Bijgesteld begroting 2024	Realisatie 30 april	Budgettaire ruimte 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Baten						
Lasten	-4.768	-1.291	-3.477	-4.834	-4.601	-4.601
Saldo	-4.768	-1.291	-3.477	-4.834	-4.601	-4.601

5.5 Kwaliteitsnet goederenvervoer op orde

Financiële Stand van zaken

In deze paragraaf presenteren wij het overzicht van baten en lasten voor dit beleidsdoel en lichten wij de wijzigingen van de begroting toe.

Overzicht van baten en lasten

5-5 Kwaliteitsnet goederenverv. op orde	Tot de zomernota	Zomernota	Bijgestelde begroting	Realisatie t/m 30 april
Baten		161	161	
Lasten	-1.003	-161	-1.164	-320
Saldo	-1.003		-1.003	-320

Toelichting bijstellingen

Bijstelling	Baten	Lasten	Saldo
Ontwikkelingen in programma's	161	-161	
Bijdrage inzet logistiek manager	21	-21	
Voor de inzet van een logistiek manager bij het UVP Goederenvervoer ontvangen wij een bijdrage van € 0,025 mln. van Topsector Logistiek. Deze bijdrage wordt opgenomen in het budget.			
CDOKE-gelden voor de uitvoering van het klimaatakkoord 2024	140	-140	
Het Rijk stelt middelen beschikbaar voor de uitvoering van het Klimaatakkoord de zogenaamde CDOKE-gelden. Doel van het klimaatakkoord is de reductie van broeikasgassen. De middelen worden als een brede doeluitkering (BDU) uitgekeerd. De middelen zijn bedoeld om gemeenten en provincies gelegen in Nederland in staat te stellen voldoende arbeidskrachten in te huren zodat zij het klimaat- en energiebeleid kunnen uitvoeren. Er zijn nu middelen beschikbaar gesteld voor 2023, 2024 en 2025. Voor 2024 is voor de provincie Utrecht een bedrag van € 1.325.000 beschikbaar. Op basis van de omvang van de vraag wordt op de volgende manier ingezet: energietransitie € 755.250, duurzame mobiliteit €357.750,- en Klimaat Centraal (klimaatmitigatie) € 216.000. De middelen voor mobiliteit worden verdeeld onder de uitvoeringsprogramma's Goederenvervoer € 140.000 en Kwaliteit leefomgeving € 217.750.			
Totaal bijstellingen zomernota	161	-161	

Financieel MJO

Beleidsdoel	Bijgesteld begroting 2024	Realisatie 30 april	Budgettaire ruimte 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Baten	161		161			
Lasten	-1.164	-320	-844	-1.003	-1.003	-1.003
Saldo	-1.003	-320	-683	-1.003	-1.003	-1.003

5.6 Effecten mobiliteit op leefomgeving

Financiële Stand van zaken

In deze paragraaf presenteren wij het overzicht van baten en lasten voor dit beleidsdoel en lichten wij de wijzigingen van de begroting toe.

Overzicht van baten en lasten

5-6 Effecten mobiliteit op leefomgeving	Tot de zomernota	Zomernota	Bijgestelde begroting	Realisatie t/m 30 april
Baten		218	218	
Lasten	-1.206	-218	-1.424	-138
Saldo	-1.206		-1.206	-138

Toelichting bijstellingen

Bijstelling	Baten	Lasten	Saldo
Ontwikkelingen in programma's	218	-218	
CDOKE-gelden voor de uitvoering van het klimaatakkoord 2024	218	-218	
Het Rijk stelt middelen beschikbaar voor de uitvoering van het Klimaatakkoord de zogenaamde CDOKE-gelden. Doel van het klimaatakkoord is de reductie van broeikasgassen. De middelen worden als een brede doeluitkering (BDU) uitgekeerd. De middelen zijn bedoeld om gemeenten en provincies gelegen in Nederland in staat te stellen voldoende arbeidskrachten in te huren zodat zij het klimaat- en energiebeleid kunnen uitvoeren. Er zijn nu middelen beschikbaar gesteld voor 2023, 2024 en 2025. Voor 2024 is voor de provincie Utrecht een bedrag van € 1.325.000 beschikbaar. Op basis van de omvang van de vraag wordt op de volgende manier ingezet: energietransitie € 755.250, duurzame mobiliteit €357.750,- en Klimaat Centraal (klimaatmitigatie) € 216.000. De middelen voor mobiliteit worden verdeeld onder de uitvoeringsprogramma's Goederenvervoer € 140.000 en Kwaliteit leefomgeving € 217.750.			
Totaal bijstellingen zomernota	218	-218	

Financieel MJO

Beleidsdoel	Bijgesteld begroting 2024	Realisatie 30 april	Budgettaire ruimte 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Baten	218		218			
Lasten	-1.424	-138	-1.286	-1.697	-1.797	-1.797
Saldo	-1.206	-138	-1.068	-1.697	-1.797	-1.797

5.7 Vraag - aanbod mobiliteit goed afgestemd

Financiële Stand van zaken

In deze paragraaf presenteren wij het overzicht van baten en lasten voor dit beleidsdoel en lichten wij de wijzigingen van de begroting toe.

Overzicht van baten en lasten

5-7 Vraag-aanbod mob. goed afgestemd	Tot de zomernota	Zomernota	Bijgestelde begroting	Realisatie t/m 30 april
Baten				2
Lasten	-2.575		-2.575	-348
Saldo	-2.575		-2.575	-346

Financieel MJO

Beleidsdoel	Bijgesteld begroting 2024	Realisatie 30 april	Budgettaire ruimte 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Baten		2	-2			
Lasten	-2.575	-348	-2.227	-2.575	-2.575	-2.575
Saldo	-2.575	-346	-2.229	-2.575	-2.575	-2.575

5.8 Verkenningen en regionale programma's

Financiële Stand van zaken

In deze paragraaf presenteren wij het overzicht van baten en lasten voor dit beleidsdoel en lichten wij de wijzigingen van de begroting toe.

Overzicht van baten en lasten

5-8 Verkenningen, regionale programmas	Tot de zomernota	Zomernota	Bijgestelde begroting	Realisatie t/m 30 april
Baten				
Lasten	-14.564		-14.564	-7.563
Saldo	-14.564		-14.564	-7.563

Financieel MJO

Beleidsdoel	Bijgesteld begroting 2024	Realisatie 30 april	Budgettaire ruimte 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Baten						
Lasten	-14.564	-7.563	-7.001	-11.222	-7.820	-31.193
Saldo	-14.564	-7.563	-7.001	-11.222	-7.820	-31.193

6. Bereikbaarheid II - Openbaar Vervoer

Beleidsmatig beeld

De uitvoering van de meerjarendoelen binnen dit programma ligt op schema. Door de krapte op de arbeidsmarkt kampen de vervoerders in 2024 nog steeds met een personeelstekort. Er is verbetering ten opzichte van vorige jaren, maar het herstel gaat langzaam.

Wat betreft de nieuwe OV-concessies hebben zich 4 partijen ingeschreven voor de concessie Utrecht Binnen en 2 partijen voor de concessie Utrecht Buiten. Op 11 juni hebben wij het gunningsbesluit genomen.

Voortgang in een oogopslag

Beleidsdoel - meerjarendoel	Activiteit	Planning	Budget
6.1 OV-reizigers zijn tevreden en het openbaar vervoer is efficiënt ingericht			
6.1.1 Lopende contracten en concessies zijn kwalitatief beter.			
6.1.2 Er zijn betere bouwstenen voor een nieuw OV-netwerk.			
6.1.3 Er zijn minder knelpunten in de doorstroming van het OV.			
6.1.4 Het beheer en onderhoud van eigen OV infrastructuur voldoet aan gestelde kwaliteitseisen			
6.1.5 OV overkoepelende activiteiten worden beter uitgevoerd.			

Overzicht van baten en lasten

Beleidsdoel	Begroting voor de zomernota Baten	Begroting voor de zomernota Lasten	Begroting voor de zomernota Saldo	Bijstellingen zomernota Baten	Bijstellingen zomernota Lasten	Bijgestelde begroting Baten	Bijgestelde begroting Lasten	Bijgestelde begroting Saldo	Realisatie t/m 30 april Baten	Realisatie t/m 30 april Lasten	Realisatie t/m 30 april Saldo
6-1 OV-reizigers zijn tevreden	17.179	-181.360	-164.181	18.992	-20.710	36.171	-202.070	-165.899	621	-132.094	-131.473
Totaal voor bestemming	17.179	-181.360	-164.181	18.992	-20.710	36.171	-202.070	-165.899	621	-132.094	-131.473
Mutaties reserves	Onttrekking	Toevoeging	Saldo	Onttrekking	Toevoeging	Onttrekking	Toevoeging	Saldo	Onttrekking	Toevoeging	Saldo
Totaal mutaties reserves	22.568	-9.000	13.568	2.214		24.782	-9.000	15.782			
Totaal na bestemming	39.747	-190.360	-150.613	21.206	-20.710	60.953	-211.070	-150.117	621	-132.094	-131.473

Financieel MJO op beleidsdoel

Beleidsdoel (bedragen x € 1.000)	Bijgestelde begroting 2024	Realisatie 30 april	Ruimte 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
6-1 OV-reizigers zijn tevreden	-165.899	-131.473	-34.426	-147.994	-150.348	-150.305
Totaal programma voor bestemming	-165.899	-131.473	-34.426	-147.994	-150.348	-150.305
Mutaties reserves	15.782	0	15.782	-1.000	-6.000	-6.000
Totaal programma na bestemming	-150.117	-131.473	-18.644	-148.994	-156.348	-156.305

6.1 Reizigers zijn tevreden

Financiële Stand van zaken

In deze paragraaf presenteren wij het overzicht van baten en lasten voor dit beleidsdoel en lichten wij de wijzigingen van de begroting toe.

Overzicht van baten en lasten

6-1 OV-reizigers zijn tevreden	Tot de zomernota	Zomernota	Bijgestelde begroting	Realisatie t/m 30 april
Baten	17.179	18.992	36.171	621
Lasten	-181.360	-20.710	-202.070	-132.094
Saldo	-164.181	-1.718	-165.899	-131.473

Toelichting bijstellingen

Bijstelling	Baten	Lasten	Saldo
Ontwikkelingen in programma's	18.992	-20.710	-1.718

Actualisatie kapitaallasten OV 496 496

Met het actualiseren van het MIP zijn ook de kapitaallasten voor 2024 opnieuw berekend op basis van de daadwerkelijk uitgaven tot en met 2023 en de ingebruikname van een actief. De kapitaallasten vallen hierdoor € 496.000 lager uit en komen uit op € 22,227 mln. in 2024.

OV Alliantie 71 -71

Vanuit de gemeente Utrecht ontvangen wij een bijdrage van € 71.000 voor de inzet van de programmamanager van de OV alliantie. Deze ontvangst was nog niet in onze begroting opgenomen en wordt gebruikt om 50% van de lasten van de programmamanager te dekken.

Regiotaxi 18.921 -18.921

De initiële planning was dat vanaf 18 december 2023 de gemeenten in de Provincie Utrecht zelf verantwoordelijk zouden worden voor de inkoop, contractbeheer en uitvoering van het sociaal-recreatief Wmo-vervoer (regiotaxi). Echter, vanwege vertraging bij de nieuwe aanbesteding zal de provincie tot de overdracht van de regiotaxi naar het samenwerkingsverband beheerder van de regiotaxi Utrecht en Eemland Heuvelrug blijven.

Op dit moment lijkt het erop dat de overdracht van de WMO waarschijnlijk zal plaatsvinden op 1 september 2024. Het samenwerkingsverband voert momenteel gesprekken met de nieuwe regiotaxi-vervoerders. Aangezien de uitkomst nog onzeker is, stellen we voor om in de begroting de vervoerskosten en de inkomsten vanuit de gemeenten te baseren op een heel jaar. In de slotwijziging worden eventuele bijstellingen op basis van de meest recente informatie verwerkt.

Subsidie doorstroommaatregelen openbaar vervoer -2.214 -2.214

Bij de Slotwijziging 2023 hebben we € 2.934.000 in de reserve Mobiliteitsprogramma gestort voor subsidie aanvragen 2023 die drukken in 2024. Bij de jaarrekening 2023 is hiervan € 720.000 vrijgefallen. Nu wordt voorgesteld de resterende € 2.214.000 te onttrekken om de resterende subsidieaanvragen te kunnen dekken.

Totaal bijstellingen zomernota	18.992	-20.710	-1.718
---------------------------------------	---------------	----------------	---------------

Financieel MJO

Beleidsdoel	Bijgesteld begroting 2024	Realisatie 30 april	Budgettaire ruimte 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Baten	36.171	621	35.550	17.179	17.179	17.179
Lasten	-202.070	-132.094	-69.976	-165.173	-167.527	-167.484
Saldo	-165.899	-131.473	-34.426	-147.994	-150.348	-150.305

7. Cultuur, erfgoed, recreatie en toerisme

Beleidsmatig beeld

De uitvoering van het cultuur- en erfgoedbeleid ligt grotendeels op schema. Het is het laatste jaar van het huidige programma. Dat betekent dat 2024 ook in het teken staat van het opstellen van een nieuw programma, voor de jaren 2025-2028. Na de participatie, het vaststellen van het ontwerp is/wordt het nieuwe Cultuur en Erfgoed Programma 2025-2028 in juni vastgesteld door GS. Door de intensieve inzet op dit traject blijft – zoals nu voorzien – een deel van de middelen van 2024 over. Die worden – zoals al opgenomen in de Kadernota) - ingezet om de taakstelling over de jaren komende jaren op te vangen. Dit nieuwe programma werpt zijn schaduw ook al vooruit; zo zijn we bezig met de voorbereiding van de meerjarige subsidies aan festivals, waar weer veel belangstelling voor is. De samenwerking in de Cultuurregio voorziet in een grote behoefte.

Mooie resultaten zijn geboekt bij de restauraties van de Utrechtse molens; veel molens gaan weer draaien na problemen met de molenroedes. Het streek- en kasteelmuseabeleid werpt zijn vruchten af; met dit jaar bijvoorbeeld een project in Huis Doorn.

Het Programma Recreatie en Toerisme 2022-2025 is volop in uitvoering. De meeste beoogde resultaten dit jaar worden gehaald. Extra aandacht gaat wel uit naar de samenwerking met Staatsbosbeheer vanuit Recreatieschap Stichtse Groenlanden, als uitvloeisel van de nieuwe governance-structuur. De samenwerking met de marketingorganisaties op het gebied van bestemmingsmanagement is verbeterd nu hiervoor een coöperatie is opgericht. Ook verduurzaming heeft de aandacht, zo werd een bijdrage geleverd aan de elektrificatie van de fietsboot op de Vecht.

Voortgang in een oogopslag

Beleidsdoel - meerjarendoel		Activiteit	Planning	Budget
7.1	De culturele infrastructuur is sterk	✓	✓	✓
7.1.1	Cultuureducatie (kunst, media en erfgoed) is beter, frequenter en bereikt meer scholen (BO en VO)	✓	!	
7.1.2	Het bibliothekennetwerk is sterker en bibliotheken zijn beter toegankelijk voor iedereen	✓	✓	
7.1.3	Er nemen meer mensen deel aan kunst en cultuur doordat festivals floreren.	✓	✓	
7.1.4	Het cultuurprofiel van Utrecht is steviger in samenwerking met gemeenten en partners	✓	✓	
7.2	De mate van behoud, de benutting en de beleving cultureel erfgoed is hoog.	✓	✓	✓
7.2.1	De kwaliteit van de leefomgeving is versterkt met cultuur en erfgoed zodat mensen zich hier thuis voelen	✓	✓	
7.2.2	Er zijn meer monumenten duurzaam gerestaureerd en worden beter gebruikt	✓	✓	
7.2.3	Het beheer van Utrechts erfgoed is effectiever en efficiënter, de promotie richt zich op zo breed en divers mogelijk publiek.	✓	✓	
7.3	De Hollandse Waterlinies zijn een belangrijke drager van een aantrekkelijke ruimtelijke kwaliteit	✓	✓	✓
7.3.1	De integrale meerwaarde van militair erfgoed bij (gebieds)ontwikkelingen is hoger	✓	✓	

7.4	Recreatie en bestemmingsmanagement zijn meer integraal onderdeel van de ontwikkelingen in de leefomgeving			
7.4.1	Recreatief groen is beter toegankelijk en bereikbaar			
7.4.2	Recreatievoorzieningen zijn kwalitatief sterker en worden beter gebruikt			
7.4.3	De samenwerking tussen partners in de regio is sterker			
7.4.4	Het bestemmingsmanagement is efficiënter en effectiever			
7.4.5	Verblijfsrecreatie is vitaler			
7.4.6	Het zakelijk toerisme is groter en verder versterkt			

Overzicht van baten en lasten

Beleidsdoel	Begroting voor de zomernota		Begroting voor de zomernota Saldo	Bijstellingen zomernota		Bijgestelde begroting		Bijgestelde begroting Saldo	Realisatie t/m 30 april		Realisatie t/m 30 april Saldo
	Baten	Lasten		Baten	Lasten	Baten	Lasten		Baten	Lasten	
7-1 De culturele infrastructuur is sterk		-9.034	-9.034		-9		-9.043	-9.043		-7.960	-7.960
7-2 Behoud, beleving cultureel erfgoed		-21.712	-21.712		1.387		-20.325	-20.325		-5.137	-5.137
7-3 De NHW zijn belangrijk		-4.607	-4.607	200	-350	200	-4.957	-4.757	10	-1.688	-1.678
7-4 De bezoekerseconomie is sterk	997	-8.790	-7.793	82	-165	1.079	-8.955	-7.876		-655	-655
Totaal voor bestemming	997	-44.142	-43.145	282	863	1.279	-43.279	-42.000	10	-15.440	-15.430
Mutaties reserves	Onttrekking Toevoeging		Saldo	Onttrekking Toevoeging		Onttrekking Toevoeging		Saldo	Onttrekking Toevoeging		Saldo
Totaal mutaties reserves	3.958		3.958	85	-1.500	4.043	-1.500	2.543			
Totaal na bestemming	4.955	-44.142	-39.187	367	-637	5.322	-44.779	-39.457	10	-15.440	-15.430

Financieel MJO op beleidsdoel

Beleidsdoel (bedragen x € 1.000)	Bijgestelde begroting 2024	Realisatie 30 april	Ruimte 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
7-1 De culturele infrastructuur is sterk	-9.043	-7.960	-1.083	-8.722	-8.777	-8.867
7-2 Behoud, beleving cultureel erfgoed	-20.325	-5.137	-15.188	-13.444	-12.599	-12.689
7-3 De NHW zijn belangrijk	-4.757	-1.678	-3.078	-2.814	-2.814	-2.814
7-4 De bezoekerseconomie is sterk	-7.876	-655	-7.221	-4.912	-4.685	-4.685
Totaal programma voor bestemming	-42.000	-15.430	-26.570	-29.891	-28.874	-29.054
Mutaties reserves	2.543	0	2.543	651	500	500
Totaal programma na bestemming	-39.457	-15.430	-24.027	-29.240	-28.374	-28.554

7.1 Culturele infrastructuur is sterk

Voortgang beleid per meerjarendoel

Beleidsdoel - meerjarendoel	Activiteiten	Planning
7.1 De culturele infrastructuur is sterk		
7.1.1 Cultuureducatie (kunst, media en erfgoed) is beter, frequenter en bereikt meer scholen (BO en VO)		

Beleidsdoel 7.1 De culturele infrastructuur is sterk

Meerjarendoel	7.1.1 Cultuureducatie (kunst, media en erfgoed) is beter, frequenter en bereikt meer scholen (BO en VO)	Activiteit	Planning
Stand van zaken			
Toelichting			

We verwachten dat we de resultaten zoals deze zijn opgenomen in de begroting zullen bereiken. De extra middelen die in de begroting zijn opgenomen voor het uitbreiden van de inzet in het Voortgezet Onderwijs en Speciaal Onderwijs, zijn nog niet volledig ingezet in 2024. De plannen hiervoor zijn nog in ontwikkeling en worden in 2024 verder uitgewerkt. Vanaf 2025 verwachten we de middelen volledig in te kunnen zetten.

Financiële Stand van zaken

In deze paragraaf presenteren wij het overzicht van baten en lasten voor dit beleidsdoel en lichten wij de wijzigingen van de begroting toe.

Overzicht van baten en lasten

7-1 De culturele infrastructuur is sterk	Tot de zomernota	Zomernota	Bijgestelde begroting	Realisatie t/m 30 april
Baten				
Lasten	-9.034	-9	-9.043	-7.960
Saldo	-9.034	-9	-9.043	-7.960

Toelichting bijstellingen

Bijstelling	Baten	Lasten	Saldo
Autonome ontwikkelingen		-209	-209
Indexering exploitatiesubsidies		-209	-209
Diverse exploitatiesubsidies zijn geïndexeerd. De indexering wordt gedekt vanuit de stelpost subsidies.			
Kasritme verschuiving		200	200
Invulling taakstelling		200	200
In het coalitieakkoord heeft GS zich voorgenomen om jaarlijks te bezuinigen. In de Kadernota 2025 is een structurele bezuiniging opgenomen waar ook programma R&T een bijdrage aan heeft geleverd. Met deze begrotingswijziging wordt invulling gegeven aan de taakstelling.			
Totaal bijstellingen zomernota		-9	-9

Financieel MJO

Beleidsdoel	Bijgesteld begroting 2024	Realisatie 30 april	Budgettaire ruimte 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Baten						
Lasten	-9.043	-7.960	-1.083	-8.722	-8.777	-8.867
Saldo	-9.043	-7.960	-1.083	-8.722	-8.777	-8.867

7.2 Behoud, beleving cultureel erfgoed hoog

Financiële Stand van zaken

In deze paragraaf presenteren wij het overzicht van baten en lasten voor dit beleidsdoel en lichten wij de wijzigingen van de begroting toe.

Overzicht van baten en lasten

7-2 Behoud, beleving cultureel erfgoed	Tot de zomernota	Zomernota	Bijgestelde begroting	Realisatie t/m 30 april
Baten				
Lasten	-21.712	1.387	-20.325	-5.137
Saldo	-21.712	1.387	-20.325	-5.137

Toelichting bijstellingen

Bijstelling	Baten	Lasten	Saldo
Autonome ontwikkelingen		-113	-113
Indexering exploitatiesubsidies		-113	-113

Diverse exploitatiesubsidies zijn geïndexeerd. De indexering wordt gedekt vanuit de stelpost subsidies.

Kasritme verschuiving **1.700** **1.700**

Invulling taakstelling 200 200

In het coalitieakkoord heeft GS zich voorgenomen om jaarlijks te bezuinigen. In de Kadernota 2025 is een structurele bezuiniging opgenomen waar ook programma R&T een bijdrage aan heeft geleverd. Met deze begrotingswijziging wordt invulling gegeven aan de taakstelling.

Verschuiving middelen Monumentenzorg 1.500 1.500

Een deel van de middelen 2024 voor Monumentenzorg (€ 1,5 mln. van de uit het Coalitieakkoord toegezegde middelen van € 2 mln.) zal de komende jaren nodig zijn voor het inlopen van de restauratieachterstand. Daarom wordt dit deel van de middelen via de reserve doorgeschoven naar 2025, 2026 en 2027.

Ontwikkelingen in programma's **-200** **-200**

Overheveling Stichtse landbrief -200 -200

Verantwoording van de organisatie van de viering 650 jaar Stichtse landbrief vindt plaats in programma 7, meerjarendoel 7.2.3. Daarom wordt het hiervoor ter beschikking gestelde budget overgeheveld naar programma 7.

Totaal bijstellingen zomernota **1.387** **1.387**

Financieel MJO

Beleidsdoel	Bijgesteld begroting 2024	Realisatie 30 april	Budgettaire ruimte 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Baten						
Lasten	-20.325	-5.137	-15.188	-13.444	-12.599	-12.689
Saldo	-20.325	-5.137	-15.188	-13.444	-12.599	-12.689

7.3 De Hollandse Waterlinies zijn een belangrijke drager van een aantrekkelijke ruimtelijke kwaliteit

Financiële Stand van zaken

In deze paragraaf presenteren wij het overzicht van baten en lasten voor dit beleidsdoel en lichten wij de wijzigingen van de begroting toe.

Overzicht van baten en lasten

7-3 De NHW zijn belangrijk	Tot de zomernota	Zomernota	Bijgestelde begroting	Realisatie t/m 30 april
Baten		200	200	10
Lasten	-4.607	-350	-4.957	-1.688
Saldo	-4.607	-150	-4.757	-1.678

Toelichting bijstellingen

Bijstelling	Baten	Lasten	Saldo
Ontwikkelingen in programma's	200	-350	-150
Begroten baten Hollandse Waterlinies	200	-200	
Rijkswaterstaat en de gemeente Nieuwegein leveren beide een bijdrage van €140.000 aan het project rondom de Plofsluis. Daarnaast ontvangen we een bijdrage van het Pact van Ruigenhoek, evenals een interne bijdrage voor de inzet van het Erfgoed Expert Team (EET). Deze bijdragen worden zowel in de baten als in de lasten van de begroting voor de Hollandse Waterlinies voor 2024 opgenomen.			
Begroting AVP Nieuw Hollandse Waterlinie (NHW)		-150	-150
De begroting voor AVP NHW wordt met deze begrotingswijziging toegevoegd aan de begroting voor 2024. Middelen hiervoor worden onttrokken uit de reserve Landelijk gebied. Dit betreft de afrondende werkzaamheden voor het Waterliniemuseum.			
Totaal bijstellingen zomernota	200	-350	-150

Financieel MJO

Beleidsdoel	Bijgesteld begroting 2024	Realisatie 30 april	Budgettaire ruimte 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Baten	200	10	190			
Lasten	-4.957	-1.688	-3.268	-2.814	-2.814	-2.814
Saldo	-4.757	-1.678	-3.078	-2.814	-2.814	-2.814

7.4 Recreatie en bestemmingsmanagement zijn meer integraal onderdeel van de ontwikkelingen in de leefomgeving

Voortgang beleid per meerjarendoel

Beleidsdoel - meerjarendoel	Activiteiten	Planning
7.4 Recreatie en bestemmingsmanagement zijn meer integraal onderdeel van de ontwikkelingen in de leefomgeving		
7.4.1 Recreatief groen is beter toegankelijk en bereikbaar		
7.4.2 Recreatievoorzieningen zijn kwalitatief sterker en worden beter gebruikt		

Beleidsdoel	7.4 Recreatie en bestemmingsmanagement zijn meer integraal onderdeel van de ontwikkelingen in de leefomgeving
-------------	---

Meerjarendoel	7.4.1	Recreatief groen is beter toegankelijk en bereikbaar	
		Activiteit	Planning
Stand van zaken			
Toelichting			

De uitvoering van het werk aan het wandelroutenetwerk in Utrecht-Oost loopt lichte vertraging op. Oorzaak is een aanvullend onderzoek naar de mees verantwoorde materiaalkeuze en de planning van de aannemer voor de uitvoering. De herziening van het fietsknooppuntennetwerk start in het 4e kwartaal van dit jaar.

Stand van zaken

Toelichting

De overgangperiode in de gewijzigde governance en de samenwerking met Staatsbosbeheer is met een jaar verlengd en loopt tot en met 2025. Extra tijd is nodig voor zorgvuldige afstemming met Staatsbosbeheer. De overgangperiode ronden we daarom nog niet af in 2024.

Financiële Stand van zaken

In deze paragraaf presenteren wij het overzicht van baten en lasten voor dit beleidsdoel en lichten wij de wijzigingen van de begroting toe.

Overzicht van baten en lasten

7-4 De bezoekerseconomie is sterk	Tot de zomernota	Zomernota	Bijgestelde begroting	Realisatie t/m 30 april
Baten	997	82	1.079	
Lasten	-8.790	-165	-8.955	-655
Saldo	-7.793	-83	-7.876	-655

Toelichting bijstellingen

Bijstelling	Baten	Lasten	Saldo
Kasritme verschuiving		150	150
Invulling taakstelling		150	150

In het coalitieakkoord heeft GS zich voorgenomen om jaarlijks te bezuinigen. In de Kadernota 2025 is een structurele bezuiniging opgenomen waar ook programma R&T een bijdrage aan heeft geleverd. Met deze begrotingswijziging wordt invulling gegeven aan de taakstelling.

Ontwikkelingen in programma's	65	65
AVP Recreatie	65	65

Middels deze begrotingswijziging worden de laatste subsidies voor recreatiebanken die eind 2023 nog zijn ingediend (€ 28.000) en het budget voor het wandelroutenetwerk (€ 58.000) in de begroting opgenomen. Daarnaast wordt de eindbetaling (€ 151.000) voor de subsidie Groenblauwe structuur Amersfoort van 2024 naar 2025 overgeheveld.

Totaal bijstellingen zomernota	82	-165	-83
---------------------------------------	-----------	-------------	------------

Financieel MJO

Beleidsdoel	Bijgesteld begroting 2024	Realisatie 30 april	Budgettaire ruimte 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Baten	1.079		1.079	600		
Lasten	-8.955	-655	-8.300	-5.512	-4.685	-4.685
Saldo	-7.876	-655	-7.221	-4.912	-4.685	-4.685

8. Economie

Beleidsmatig beeld

De activiteiten vanuit het programma economie liggen op schema. We noemen hier een aantal opvallende ontwikkelingen. In 2024 geven we extra aandacht aan het verduurzamen van bedrijventerreinen. We nemen deel aan het Programma Werklandschappen van de Toekomst, dat een belangrijke bijdrage gaat leveren aan klimaat adaptieve, energie neutrale, gezonde en veilige bedrijventerreinen in de provincie Utrecht. De Ontwikkelingsmaatschappij Utrecht (OMU NV) heeft begin dit jaar de eerste kavels gekocht om te kunnen intensiveren. De concrete resultaten hiervan zijn zichtbaar over 2 á 3 jaar, wanneer deze kavels geherstructureerd weer terug op de markt komen. Daarnaast zijn we bezig om ons innovatiebeleid te herijken en bereiden daarover een voorstel voor aan Provinciale Staten. Het doel is om nog meer (mkb-)ondernemers in de provincie te helpen om nieuwe kennis toe te passen in hun bedrijf en daarmee een bijdrage te leveren aan het oplossen van maatschappelijke vraagstukken. Zo helpen we bijvoorbeeld ondernemers om slimmer om te gaan met hun grondstoffen (bevorderen circulariteit) door ketens van grondstoffenstromen te sluiten. Heel specifiek gaan dit jaar twee ketenregisseurs aan de slag in de zorg om afvalstromen uit zorginstellingen te beperken en hergebruiken.

Voortgang in een oogopslag

Beleidsdoel - meerjarendoel		Activiteit	Planning	Budget
8.1	Het bedrijfsleven en werknemers zijn toegerust op de toekomst			
8.1.1	De arbeidsmarkt functioneert beter door goede aansluiting vraag en aanbod			
8.1.2	Bedrijven en werknemers zijn beter voorbereid op digitalisering			
8.1.3	Algemene ondersteuning van het MKB is beter, o.a. bij opvolging eigenaren, internationale handel, transitie naar circulair ondernemerschap			
8.2	Het economische profiel (Gezond Stedelijk Leven) is sterk en zichtbaar competitief			
8.2.1	Innovatie is sterker doordat overheden, onderwijs/ onderzoek en ondernemers elkaar makkelijker weten te vinden			
8.2.2	Het innovatie ecosysteem is beter met meer startups, scale-ups en innovatieve projecten			
8.2.3	Het (inter)nationaal vestigingsklimaat is beter			
8.3	Bedrijven en (kennis)instellingen zijn innovatief sterk			
8.3.1	Het economisch klimaat is beter met meer innovatieve startups en scale-ups			
8.3.2	De transitie naar een circulaire economie gaat sneller			
8.4	Er zijn voldoende vestigingsmogelijkheden in aantal en kwaliteit			
8.4.1	Werklocaties worden intensiever gebruikt en sluiten beter aan bij de marktvraag			
8.4.2	Werklocaties zijn duurzamer (circulair, klimaat, energie, gezondheid) en economisch krachtiger			
8.4.3	Er zijn meer en sterkere innovatielocaties			

Overzicht van baten en lasten

Beleidsdoel		Begroting voor de zomernota Baten	Begroting voor de zomernota Lasten	Begroting voor de zomernota Saldo	Bijstellingen zomernota Baten	Bijstellingen zomernota Lasten	Bijgestelde begroting Baten	Bijgestelde begroting Lasten	Bijgestelde begroting Saldo	Realisatie t/m 30 april Baten	Realisatie t/m 30 april Lasten	Realisatie t/m 30 april Saldo
8-1	Toekomst bedrijfsleven en werknemers		-3.910	-3.910				-3.910	-3.910		-228	-228
8-2	Economisch profiel sterk, competitief		-1.161	-1.161		-10		-1.171	-1.171		-338	-338
8-3	Bedrijven zijn innovatief sterk		-5.575	-5.575	1.894	-1.972	1.894	-7.547	-5.653		-3.137	-3.137
8-4	Voldoende vestigingsmogelijkheden	36	-1.803	-1.767			36	-1.803	-1.767	1	-306	-305
8-5	De bezoekerseconomie is sterk	82	-863	-781	-82	380		-483	-483		-1.236	-1.236
Totaal voor bestemming		118	-13.313	-13.195	1.812	-1.602	1.930	-14.915	-12.985	1	-5.245	-5.243
Mutaties reserves		Onttrekking Toevoeging		Saldo	Onttrekking Toevoeging		Onttrekking Toevoeging		Saldo	Onttrekking Toevoeging		Saldo
Totaal mutaties reserves		2.609	-3.030	-421			2.609	-3.030	-421			
Totaal na bestemming		2.727	-16.343	-13.616	1.812	-1.602	4.539	-17.945	-13.406	1	-5.245	-5.243

Financieel MJO op beleidsdoel

Beleidsdoel (bedragen x € 1.000)	Bijgestelde begroting 2024	Realisatie 30 april	Ruimte 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
8-1 Toekomst bedrijfsleven en werknemers	-3.910	-228	-3.683	-3.260	-3.260	-3.060
8-2 Economisch profiel sterk, competitief	-1.171	-338	-833	-1.157	-1.157	-1.297
8-3 Bedrijven zijn innovatief sterk	-5.653	-3.137	-2.517	-4.631	-4.031	-4.091
8-4 Voldoende vestigingsmogelijkheden	-1.767	-305	-1.462	-1.437	-1.437	-1.437
8-5 De bezoekerseconomie is sterk	-483	-1.236	753	-1.035	-1.030	-1.030
Totaal programma voor bestemming	-12.985	-5.243	-7.741	-11.520	-10.916	-10.916
Mutaties reserves	-421	0	-421	-3.438		
Totaal programma na bestemming	-13.406	-5.243	-8.162	-14.958	-10.916	-10.916

8.1 Toekomst bedrijfsleven en werknemers

Voortgang beleid per meerjarendoel

Beleidsdoel - meerjarendoel	Activiteiten	Planning
8.1 Het bedrijfsleven en werknemers zijn toegerust op de toekomst		
8.1.3 Algemene ondersteuning van het MKB is beter, o.a. bij opvolging eigenaren, internationale handel, transitie naar circulair ondernemerschap		

Beleidsdoel 8.1 Het bedrijfsleven en werknemers zijn toegerust op de toekomst

Meerjarendoel 8.1.3 Algemene ondersteuning van het MKB is beter, o.a. bij opvolging eigenaren, internationale handel, transitie naar circulair ondernemerschap

	Activiteit	Planning
Stand van zaken		
Toelichting		

De uitvoering van het Programma Bedrijfsopvolging loopt achter op de verwachtingen. Dit programma is gebaseerd op het Statenvoorstel 'Beleid opvolging MKB-(familie)bedrijven' (PS2021BEM19). Inmiddels hebben meer dan 70 deelnemers gebruik gemaakt van het coachingstraject (doelstelling was 100). Er wordt erg weinig gebruik gemaakt van de voucherregeling, die is opgesteld om individuele bedrijven te ondersteunen bij het uitwerken van opvolgingsvraagstukken. Verwachting is dat hierbij middelen overblijven. Dit weten we definitief bij de afronding van het programma aan het einde van 2024.

Financiële Stand van zaken

In deze paragraaf presenteren wij het overzicht van baten en lasten voor dit beleidsdoel en lichten wij de wijzigingen van de begroting toe.

Overzicht van baten en lasten

8-1 Toekomst bedrijfsleven en werknemers	Tot de zomernota	Zomernota	Bijgestelde begroting	Realisatie t/m 30 april
Baten				
Lasten	-3.910		-3.910	-228
Saldo	-3.910		-3.910	-228

Financieel MJO

Beleidsdoel	Bijgesteld begroting 2024	Realisatie 30 april	Budgettaire ruimte 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Baten						
Lasten	-3.910	-228	-3.683	-3.260	-3.260	-3.060
Saldo	-3.910	-228	-3.683	-3.260	-3.260	-3.060

8.2 Economisch profiel sterk en competitief

Financiële Stand van zaken

In deze paragraaf presenteren wij het overzicht van baten en lasten voor dit beleidsdoel en lichten wij de wijzigingen van de begroting toe.

Overzicht van baten en lasten

8-2 Economisch profiel sterk, competitief	Tot de zomernota	Zomernota	Bijgestelde begroting	Realisatie t/m 30 april
Baten				
Lasten	-1.161	-10	-1.171	-338
Saldo	-1.161	-10	-1.171	-338

Toelichting bijstellingen

Met deze begrotingswijziging worden de meerjarige mutaties uit de Slotwijziging 2023 verwerkt (inclusief reserve mutaties).

Bijstelling	Baten	Lasten	Saldo
Autonome ontwikkelingen		-10	-10
Indexering exploitatiesubsidies		-10	-10
Diverse exploitatiesubsidies zijn geïndexeerd. De indexering wordt gedekt vanuit de stelpost subsidies.			
Totaal bijstellingen zomernota		-10	-10

Financieel MJO

Beleidsdoel	Bijgesteld begroting 2024	Realisatie 30 april	Budgettaire ruimte 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Baten						
Lasten	-1.171	-338	-833	-1.157	-1.157	-1.297
Saldo	-1.171	-338	-833	-1.157	-1.157	-1.297

8.3 Bedrijven zijn innovatief sterk

Financiële Stand van zaken

In deze paragraaf presenteren wij het overzicht van baten en lasten voor dit beleidsdoel en lichten wij de wijzigingen van de begroting toe.

Overzicht van baten en lasten

8-3 Bedrijven zijn innovatief sterk	Tot de zomernota	Zomernota	Bijgestelde begroting	Realisatie t/m 30 april
Baten		1.894	1.894	
Lasten	-5.575	-1.972	-7.547	-3.137
Saldo	-5.575	-78	-5.653	-3.137

Toelichting bijstellingen

Bijstelling	Baten	Lasten	Saldo
Autonome ontwikkelingen		-78	-78
Indexering exploitatiesubsidies		-78	-78
Diverse exploitatiesubsidies zijn geïndexeerd. De indexering wordt gedekt vanuit de stelpost subsidies.			
Ontwikkelingen in programma's	1.894	-1.894	
Mkb-innovatiestimulering Regio en Topsectoren (MIT)	1.894	-1.894	
In 2024 zullen opnieuw subsidies worden verleend in het kader van de MIT-regeling. Het Rijk zorgt voor een matchingsbijdrage van € 1.894.444 voor de subsidies in het kader van de MIT-regeling. Dit bedrag wordt zowel in de baten als in de lasten in de begroting 2024 opgenomen.			
Totaal bijstellingen zomernota	1.894	-1.972	-78

Financieel MJO

Beleidsdoel	Bijgesteld begroting 2024	Realisatie 30 april	Budgettaire ruimte 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Baten	1.894		1.894			
Lasten	-7.547	-3.137	-4.411	-4.631	-4.031	-4.091
Saldo	-5.653	-3.137	-2.517	-4.631	-4.031	-4.091

8.4 Voldoende vestigingsmogelijkheden

Financiële Stand van zaken

In deze paragraaf presenteren wij het overzicht van baten en lasten voor dit beleidsdoel en lichten wij de wijzigingen van de begroting toe.

Overzicht van baten en lasten

8-4 Voldoende vestigingsmogelijkheden	Tot de zomernota	Zomernota	Bijgestelde begroting	Realisatie t/m 30 april
Baten	36		36	1
Lasten	-1.803		-1.803	-306
Saldo	-1.767		-1.767	-305

Financieel MJO

Beleidsdoel	Bijgesteld begroting 2024	Realisatie 30 april	Budgettaire ruimte 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Baten	36	1	35	36	36	36
Lasten	-1.803	-306	-1.497	-1.473	-1.473	-1.473
Saldo	-1.767	-305	-1.462	-1.437	-1.437	-1.437

9. Bestuur

Beleidsmatig beeld

Er is in toenemende mate aandacht voor een integer en veilig werkklimaat voor de ambtelijke organisatie en voor politieke ambtsdragers. Belangrijk hierbij zijn de gedragscode integriteit, het agressieprotocol en beschikbare vertrouwenspersonen. Ook de aanpak van ondermijning loopt op schema.

De opgave rondom de opvang van asielzoekers en huisvesting van statushouders is nog steeds onverminderd groot. De invoering van de Spreidingswet en de ontwikkelingen op dit dossier bij de kabinetsformatie vergt de nodige inspanningen.

Met de vaststelling van de nieuwe Europastrategie is voor de komende 10 jaar het proces vastgelegd hoe de provincie zich inzet voor de regio en ze haar relatie vormgeeft met de Europese Unie.

De gestarte doorontwikkeling van de Staat van Utrecht moet ervoor zorgen dat deze informatiebron nog meer impact gaat krijgen voor veel partijen.

De uitvoering van de wettelijke interbestuurlijke toezichtstaak (IBT) ligt op schema. De geplande IBT-themaonderzoeken zijn door (tijdelijke) capaciteitsgebrek vertraagd.

De verschillende concern brede programma's lopen over het algemeen op schema. Wel is er bij de Sociale Agenda een achterstand in het organiseren van de geplande Sociale Bril-sessies.

Voortgang in een oogopslag

Beleidsdoel - meerjarendoel		Activiteit	Planning	Budget
9.1	Het provinciebestuur is sterk en duidelijk(nieuw)	✓	✓	!
9.1.1	De positie van PS is sterker en duidelijker	✓	✓	
9.1.2	De uitvoering van de rijkstaken (CvdK) is van betere kwaliteit	✓	✓	
9.1.3	De uitvoering van het dagelijks bestuur (GS) is van betere kwaliteit	✓	✓	
9.2	Integriteit is een vast onderdeel van het politiek-bestuurlijke- en bedrijfsproces	✓	✓	✓
9.2.1	Integriteit is beter geborgd en het beleid is verder ontwikkeld	✓	✓	
9.3	De aanpak van ondermijning wordt geïntensiveerd	✓	✓	✓
9.3.1	De ondermijning wordt tegengegaan, de weerbaarheid wordt gestimuleerd en de aandacht voor de wet BIBOB wordt vergroot	✓	✓	
9.4	In verbinding met de partners, stakeholders en inwoners (via bijvoorbeeld participatie) is het strategisch vermogen van de organisatie groot	✓	✓	✓
9.4.1	Partners worden intensiever bij beleid, programma's en projecten betrokken	✓	✓	
9.4.2	De dialoog met inwoners en samenwerkingspartners is innovatiever, transparant en overzichtelijk	✓	✓	
9.4.3	De afstemming met stakeholders en inwoners is frequenter	✓	✓	

9.4.4	De regionale en lokale journalistiek heeft duurzaam een sterkere positie			
9.5	De regionale slagkracht is sterk (ook over bestuurlijke grenzen heen)			
9.5.1	Er ligt een (gezamenlijke) visie op regiovorming en er wordt conform die visie gehandeld.			
9.5.2.2	Het beleid voor verbonden partijen is beter en wordt conform uitgevoerd			
9.5.3	De relatie met de Europese Unie draagt meer bij aan de realisatie van provinciale beleidsdoelstellingen			
9.5.4	De Staat van Utrecht is van niveau en beter afgestemd op de gebruikers			
9.5.5	Het strategisch vermogen van de organisatie en lobbykracht is sterkerm			
9.6	Gemeenten, gemeenschappelijke regelingen en waterschappen functioneren goed conform de wet			
9.6.1	De wettelijke toezichtstaak is beter en efficiënter uitgevoerd			
9.6.2	Verticaal toezicht en horizontale controle zijn aangepast aan de landelijke Agenda Toekomst van het (interbestuurlijk) Toezicht			
9.7	Concernbrede aansturing op brede thema's is krachtig en effectief			
9.7.1	De Sociale Agenda is beter zichtbaar en uitvoerbaar binnen de Provinciale programma's en op een aantal sociale thema's aanvullend op gemeenten en andere organisaties			
9.7.2	Het ondersteunen van de transitie naar een circulaire samenleving is sterker en meer integraal			
9.7.3	De transitie naar een klimaatneutrale samenleving wordt concernbreed beter verankerd en gemonitord			
9.7.4	Het beleid is beter met data onderbouwd*			
9.8	Archiefbewaarplaats en toezicht op informatiebeheer is op orde			
9.8.1	Provinciale informatie is beter en duurzamer beschikbaar, toegankelijk en we publiceren actief openbaar			

*Bij de begroting 2024 is geregeld dat verantwoording over 9.7.4 is ondergebracht bij 10.2.3. 'Versterken en versnellen digitalisering bedrijfsprocessen'. De concernopgave 'Slimmer met Data' is per 1 mei 2023 beëindigd en overgedragen aan de lijnorganisatie. Er is geen apart budget meer gekoppeld aan dit beleidsdoel. Vervolgactiviteiten zijn ondergebracht bij het begrotingsdoel 10.2.3.

Overzicht van baten en lasten

Beleidsdoel		Begroting voor de zomernota Baten	Begroting voor de zomernota Lasten	Begroting voor de zomernota Saldo	Bijstellingen zomernota Baten	Bijstellingen zomernota Lasten	Bijgestelde begroting Baten	Bijgestelde begroting Lasten	Bijgestelde begroting Saldo	Realisatie t/m 30 april Baten	Realisatie t/m 30 april Lasten	Realisatie t/m 30 april Saldo
9-1	Provinciebestuur sterk en duidelijk	276	-8.521	-8.246	-133	-422	143	-8.943	-8.801	203	-2.677	-2.474
9-2	Integriteit is een vast onderdeel		-60	-60				-60	-60		-41	-41
9-3	Intensievere aanpak van ondermijning	200	-1.176	-976			200	-1.176	-976	7	-261	-255
9-4	Strategisch vermogen is groot	130	-2.939	-2.809		50	130	-2.889	-2.759		-857	-857
9-5	Regionale slagkracht sterk		-2.943	-2.943				-2.943	-2.943		-729	-729
9-6	Gemeenten, waterschap funct. goed		-1.101	-1.101				-1.101	-1.101		-346	-346
9-7	Concernbrede aansturing brede thema		-2.813	-2.813				-2.813	-2.813		-933	-933
9-8	Archiefplaats toezicht informatiebeh		-810	-810				-810	-810		-755	-755
Totaal voor bestemming		606	-20.363	-19.758	-133	-372	473	-20.735	-20.263	209	-6.600	-6.391
Mutaties reserves		Onttrekking Toevoeging		Saldo	Onttrekking Toevoeging		Onttrekking Toevoeging		Saldo	Onttrekking Toevoeging		Saldo
Totaal mutaties reserves												
Totaal na bestemming		606	-20.363	-19.758	-133	-372	473	-20.735	-20.263	209	-6.600	-6.391

Financieel MJO op beleidsdoel

Beleidsdoel (bedragen x € 1.000)	Bijgestelde begroting 2024	Realisatie 30 april	Ruimte 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
9-1 Provinciebestuur sterk en duidelijk	-8.801	-2.474	-6.326	-8.243	-7.993	-7.993
9-2 Integriteit is een vast onderdeel	-60	-41	-19	-60	-60	-60
9-3 Intensievere aanpak van ondermijning	-976	-255	-721	-869	-877	-777
9-4 Strategisch vermogen is groot	-2.759	-857	-1.902	-2.696	-2.396	-2.396
9-5 Regionale slagkracht sterk	-2.943	-729	-2.215	-2.933	-2.805	-2.805
9-6 Gemeenten, waterschap funct. goed	-1.101	-346	-755	-1.101	-1.101	-1.101
9-7 Concernbrede aansturing brede thema	-2.813	-933	-1.879	-898	-898	-398
9-8 Archiefplaats toezicht informatiebeh	-810	-755	-55	-810	-810	-810
Totaal programma voor bestemming	-20.263	-6.391	-13.872	-17.610	-16.940	-16.340
Mutaties reserves						
Totaal programma na bestemming	-20.263	-6.391	-13.872	-17.610	-16.940	-16.340

9.1 Provinciebestuur is sterk en duidelijk

Financiële Stand van zaken

In deze paragraaf presenteren wij het overzicht van baten en lasten voor dit beleidsdoel en lichten wij de wijzigingen van de begroting toe.

Overzicht van baten en lasten

9-1 Provinciebestuur sterk en duidelijk	Tot de zomernota	Zomernota	Bijgestelde begroting	Realisatie t/m 30 april
Baten	276	-133	143	203
Lasten	-8.521	-422	-8.943	-2.677
Saldo	-8.246	-555	-8.801	-2.474

Toelichting bijstellingen

Bijstelling	Baten	Lasten	Saldo
Ontwikkelingen in programma's	-133	-422	-555
Lagere inkomsten	-133		-133
De baten van huuropbrengsten en goederen vallen lager uit dan begroot. Dit is voor € 133.000 te verklaren, doordat een huurcontract in Paushuize (programma 9) is gestopt in verband met onderhoudswerkzaamheden (verhuur niet mogelijk).			
Overheveling budget naar programma 9		-272	-272

Financieel was de PCL ondergebracht binnen programma 9, de PARK binnen programma 1. Omdat sprake is van bundeling van deze 2 organen in 1 adviesorgaan, worden de in de begroting beschikbare middelen voor PCL en PARK gebundeld onder programma 9, ter dekking van de kosten in het boekjaar 2024 voor de Utrechtse Adviesraad. Dit is inclusief de overheveling van 0,6 fte schaal 16.

Overheveling Stichtse landbrief	200	200
---------------------------------	-----	-----

Verantwoording van de organisatie van de viering 650 jaar Stichtse landbrief vindt plaats in programma 7, meerjarendoel 7.2.3. Daarom wordt het hiervoor ter beschikking gestelde budget overgeheveld naar programma 7.

Subsidie gemeente Vijfheerenlanden	-50	-50
------------------------------------	-----	-----

Aan de gemeente Vijfheerenlanden wordt een eenmalige subsidie verleend voor het organiseren van de landelijke intocht van Sinterklaas. Dit wordt gedekt uit de post Onvoorzien.

Zonnepanelen Dak Paushuize	-300	-300
----------------------------	------	------

De dakdelen van Paushuize zijn aan vervanging toe en niet opgenomen in het MOP. We kunnen meteen zonnepanelen plaatsen op het dakvlak. De totale kosten hiervoor zijn € 300.000, deze dekken we vanuit programma 10.

Totaal bijstellingen zomernota	-133	-422	-555
---------------------------------------	-------------	-------------	-------------

Financieel MJO

Beleidsdoel	Bijgesteld begroting 2024	Realisatie 30 april	Budgettaire ruimte 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Baten	143	203	-60	276	276	276
Lasten	-8.943	-2.677	-6.266	-8.518	-8.268	-8.268
Saldo	-8.801	-2.474	-6.326	-8.243	-7.993	-7.993

9.2 Integriteit is een vast onderdeel

Financiële Stand van zaken

In deze paragraaf presenteren wij het overzicht van baten en lasten voor dit beleidsdoel en lichten wij de wijzigingen van de begroting toe.

Overzicht van baten en lasten

9-2 Integriteit is een vast onderdeel	Tot de zomernota	Zomernota	Bijgestelde begroting	Realisatie t/m 30 april
Baten				
Lasten	-60		-60	-41
Saldo	-60		-60	-41

Financieel MJO

Beleidsdoel	Bijgesteld begroting 2024	Realisatie 30 april	Budgettaire ruimte 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Baten						
Lasten	-60	-41	-19	-60	-60	-60
Saldo	-60	-41	-19	-60	-60	-60

9.3 Intensievere aanpak van ondermijning

Financiële Stand van zaken

In deze paragraaf presenteren wij het overzicht van baten en lasten voor dit beleidsdoel en lichten wij de wijzigingen van de begroting toe.

Overzicht van baten en lasten

9-3 Intensievere aanpak van ondermijning	Tot de zomernota	Zomernota	Bijgestelde begroting	Realisatie t/m 30 april
Baten	200		200	7
Lasten	-1.176		-1.176	-261
Saldo	-976		-976	-255

Financieel MJO

Beleidsdoel	Bijgesteld begroting 2024	Realisatie 30 april	Budgettaire ruimte 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Baten	200	7	193	100		
Lasten	-1.176	-261	-915	-969	-877	-777
Saldo	-976	-255	-721	-869	-877	-777

9.4 Strategisch vermogen is groot

Financiële Stand van zaken

In deze paragraaf presenteren wij het overzicht van baten en lasten voor dit beleidsdoel en lichten wij de wijzigingen van de begroting toe.

Overzicht van baten en lasten

9-4 Strategisch vermogen is groot	Tot de zomernota	Zomernota	Bijgestelde begroting	Realisatie t/m 30 april
Baten	130		130	
Lasten	-2.939	50	-2.889	-857
Saldo	-2.809	50	-2.759	-857

Toelichting bijstellingen

Bijstelling	Baten	Lasten	Saldo
Ontwikkelingen in programma's		50	50
Bijdrage uit innovatiebudget aan organisatieontwikkeling		50	50
Ten behoeve van de proceskosten voor de verdere begeleiding van de organisatieontwikkeling wordt 50.000 euro uit het innovatiebudget uit programma 9 ter beschikking gesteld aan budget opgave organisatieontwikkeling, beleidsdoel 10.2			
Totaal bijstellingen zomernota		50	50

Financieel MJO

Beleidsdoel	Bijgesteld begroting 2024	Realisatie 30 april	Budgettaire ruimte 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Baten	130		130	130	130	130
Lasten	-2.889	-857	-2.032	-2.826	-2.526	-2.526
Saldo	-2.759	-857	-1.902	-2.696	-2.396	-2.396

9.5 Regionale slagkracht sterk

Voortgang beleid per meerjarendoel

Beleidsdoel - meerjarendoel	Activiteiten	Planning
9.5 De regionale slagkracht is sterk (ook over bestuurlijke grenzen heen)		
9.5.2.2 Het beleid voor verbonden partijen is beter en wordt conform uitgevoerd		
Beleidsdoel 9.5 De regionale slagkracht is sterk (ook over bestuurlijke grenzen heen)		
Meerjarendoel 9.5.2.2 Het beleid voor verbonden partijen is beter en wordt conform uitgevoerd		
	Activiteit	Planning
Stand van zaken		
Toelichting		

Toelichting

Eind 2023 is een coördinator samenwerkende partijen begonnen. Deze geeft de eigenaarsrol van de provincie vorm, vergroot de kennis over samenwerkingen binnen de organisatie en richt een expertisenetwerk over samenwerkingen in. Bij de al bestaande samenwerkingen wordt per samenwerking gekeken of we de opdrachtgevers- en eigenaarsrol moeten scheiden en waar welke werkzaamheden dan belegd worden. Daarnaast zijn er initiatieven voor het oprichten van een besloten vennootschap (BV), een gemeenschappelijke regeling (GR), en vele samenwerkingsconvenanten. De coördinator speelt hierin een rol. Vanaf midden mei is de formatie op sterkte. Dit zorgt dat we de activiteiten kunnen uitvoeren volgens de nota samenwerkende partijen.

Financiële Stand van zaken

In deze paragraaf presenteren wij het overzicht van baten en lasten voor dit beleidsdoel en lichten wij de wijzigingen van de begroting toe.

Overzicht van baten en lasten

9-5 Regionale slagkracht sterk	Tot de zomernota	Zomernota	Bijgestelde begroting	Realisatie t/m 30 april
Baten				
Lasten	-2.943		-2.943	-729
Saldo	-2.943		-2.943	-729

Financieel MJO

Beleidsdoel	Bijgesteld begroting 2024	Realisatie 30 april	Budgettaire ruimte 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Baten						
Lasten	-2.943	-729	-2.215	-2.933	-2.805	-2.805
Saldo	-2.943	-729	-2.215	-2.933	-2.805	-2.805

9.6 Gemeenten, waterschap functioneren goed

Voortgang beleid per meerjarendoel

Beleidsdoel - meerjarendoel		Activiteiten	Planning
9.6	Gemeenten, gemeenschappelijke regelingen en waterschappen functioneren goed conform de wet		
9.6.2	Verticaal toezicht en horizontale controle zijn aangepast aan de landelijke Agenda Toekomst van het (interbestuurlijk) Toezicht	!	!
Beleidsdoel	9.6 Gemeenten, gemeenschappelijke regelingen en waterschappen functioneren goed conform de wet		
Meerjarendoel	9.6.2 Verticaal toezicht en horizontale controle zijn aangepast aan de landelijke Agenda Toekomst van het (interbestuurlijk) Toezicht		
		Activiteit	Planning
Stand van zaken		!	!
Toelichting			

Toelichting

Door tijdelijk capaciteitsgebrek bij het interbestuurlijk toezicht (IBT) op het domein omgevingsrecht is het geplande themaonderzoek naar de actualiteit van de archeologische waardenkaarten bij de Utrechtse gemeenten (nog) niet uitgevoerd. Dit onderzoek wordt doorgeschoven naar 2025. Het onderzoek 'Externe veiligheid in bestemmingsplannen' (onder de Omgevingswet zijn de gemeentelijke bestemmingsplannen samengevoegd tot 1 omgevingsplan per gemeente) is nog niet voorbereid. Dit komt onder meer door de invoering van de Omgevingswet per 1 januari 2024. Voorbereiding en start van dit onderzoek is gepland in de tweede helft van 2024. Dit uitstel van deze beide thema-onderzoeken zorgt ervoor dat het beschikbare budget tot nu toe minder gebruikt is dan was voorzien. Op dit moment wordt wel een landelijk thema-onderzoek naar kwaliteitscriteria voorbereid. Uitvoering van dit onderzoek wordt verwacht in de tweede helft van 2024-2025. Vanaf juli wordt bij de systematische IBT-beoordelingen 2024 getoetst in hoeverre gemeenten de conclusies uit het eerder uitgevoerde thema-onderzoek naar constructieve veiligheid opvolgen.

Financiële Stand van zaken

In deze paragraaf presenteren wij het overzicht van baten en lasten voor dit beleidsdoel en lichten wij de wijzigingen van de begroting toe.

Overzicht van baten en lasten

9-6 Gemeenten, waterschap funct. goed	Tot de zomernota	Zomernota	Bijgestelde begroting	Realisatie t/m 30 april
Baten				
Lasten	-1.101		-1.101	-346
Saldo	-1.101		-1.101	-346

Financieel MJO

Beleidsdoel	Bijgesteld begroting 2024	Realisatie 30 april	Budgettaire ruimte 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Baten						
Lasten	-1.101	-346	-755	-1.101	-1.101	-1.101
Saldo	-1.101	-346	-755	-1.101	-1.101	-1.101

9.7 Concernbrede aansturing op brede thema's

Voortgang beleid per meerjarendoel

Beleidsdoel - meerjarendoel		Activiteiten	Planning
9.7	Concernbrede aansturing op brede thema's is krachtig en effectief		
9.7.1	De Sociale Agenda is beter zichtbaar en uitvoerbaar binnen de Provinciale programma's en op een aantal sociale thema's aanvullend op gemeenten en andere organisaties		

Beleidsdoel 9.7 Concernbrede aansturing op brede thema's is krachtig en effectief

Meerjarendoel 9.7.1 **De Sociale Agenda is beter zichtbaar en uitvoerbaar binnen de Provinciale programma's en op een aantal sociale thema's aanvullend op gemeenten en andere organisaties**

Activiteit **Planning**

Stand van zaken

Toelichting

Door capaciteitsgebrek en interne wisselingen binnen het team blijkt het niet mogelijk om in het kader van 'Sociaal DNA van de Provincie' alle geplande Sociale Bril-sessies te organiseren. In plaats van de geplande 15 zullen er 6 sessies worden georganiseerd in 2024.

Financiële Stand van zaken

In deze paragraaf presenteren wij het overzicht van baten en lasten voor dit beleidsdoel en lichten wij de wijzigingen van de begroting toe.

Overzicht van baten en lasten

9-7 Concernbrede aansturing brede thema	Tot de zomernota	Zomernota	Bijgestelde begroting	Realisatie t/m 30 april
Baten				
Lasten	-2.813		-2.813	-933
Saldo	-2.813		-2.813	-933

Financieel MJO

Beleidsdoel	Bijgesteld begroting 2024	Realisatie 30 april	Budgettaire ruimte 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Baten						
Lasten	-2.813	-933	-1.879	-898	-898	-398
Saldo	-2.813	-933	-1.879	-898	-898	-398

9.8 Archiefplaats toezicht informatiebeheer

Voortgang beleid per meerjarendoel

Beleidsdoel - meerjarendoel	Activiteiten	Planning
9.8 Archiefbewaarplaats en toezicht op informatiebeheer is op orde		
9.8.1 Provinciale informatie is beter en duurzamer beschikbaar, toegankelijk en we publiceren actief openbaar		

Beleidsdoel 9.8 Archiefbewaarplaats en toezicht op informatiebeheer is op orde

Meerjarendoel 9.8.1 Provinciale informatie is beter en duurzamer beschikbaar, toegankelijk en we publiceren actief openbaar

Activiteit **Planning**

Stand van zaken

Toelichting

Toelichting

Het beter inrichten van onze informatiehuishouding is de taak van het zogenoemde 'strategisch informatiebeheeroverleg' (SIO). In april is het voorstel voor het Kwaliteitssysteem Informatiebeheer vastgesteld door de Informatievoorzieningsraad met een advies van het SIO. Daarmee gaan we het informatiebeheer aanwijsbaar verbeteren. Het is nog onduidelijk hoe we mensen gaan inzetten voor de acties die voortkomen uit dit besluit: het heeft gevolgen voor de hele organisatie. De aansturing vanuit de vernieuwde governance moet ook duidelijker lopen.

In de loop van het voorjaar is door de Portfolioboard akkoord gegeven voor een impactanalyse voor de overbrenging van het digitaal te bewaren archief naar het e-depot bij Het Utrechts Archief. De vakspecialisten hebben niet voldoende tijd beschikbaar om dit uit te voeren.

De uitvoering van de Wet open overheid (actieve openbaarheid) wordt verantwoord bij het meerjarendoel 10.2.3.

Financiële Stand van zaken

In deze paragraaf presenteren wij het overzicht van baten en lasten voor dit beleidsdoel en lichten wij de wijzigingen van de begroting toe.

Overzicht van baten en lasten

9-8 Archiefplaats toezicht informatiebeh	Tot de zomernota	Zomernota	Bijgestelde begroting	Realisatie t/m 30 april
Baten				
Lasten	-810		-810	-755
Saldo	-810		-810	-755

Financieel MJO

Beleidsdoel	Bijgesteld begroting 2024	Realisatie 30 april	Budgettaire ruimte 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Baten						
Lasten	-810	-755	-55	-810	-810	-810
Saldo	-810	-755	-55	-810	-810	-810

10. Overzicht Overhead

Beleidsmatig beeld

We koersen momenteel af op een geprognosticeerde overschrijding van de personele kosten. Deze overschrijding kent verschillende redenen. In het verleden is er overbezetting ontstaan bij vrijwel alle geleverde diensten om zo de dienstverlening op peil te houden. We gaan komende periode aan de slag met het verder analyseren van de oorzaken van deze mogelijke overschrijding en stellen een plan op om structureel binnen de gestelde formatie en budgetten te blijven. In de slotwijziging zullen we GS en de PS informeren over de genomen acties.

De druk bij opvanglocaties blijft door de voortdurende oorlog in Oekraïne groot. Ook in 2024 vangen wij op drie verdiepingen in het Provinciehuis gemiddeld 240 (maximale capaciteit 270) Oekraïners op. Er wordt voorzien in de verlenging van de huurovereenkomst. Dit gebeurt in overleg met de gemeente Utrecht.

De verduurzaming van het vastgoed is in beheer bij facilitaire zaken. Adviesbureau Deerns is bezig met het uitwerken van drie verduurzamingsscenario's voor het Provinciehuis. Het gaat om een scenario dat:

- Voldoet aan de gestelde beleidsdoelen;
- Nog niet volledig voldoet;
- Meer dan voldoet aan de gestelde eisen.

Deze scenario's worden samen met de input van COUP voor de perceelontwikkeling gepresenteerd en voorzien van een grove raming en tijdspad. De aanvraag in middelen gaat landen in de Kadernota 2026

In het jaar 2022 zijn we gestart met de implementatie van het nieuwe financiële systeem: SAP/4 HANA. Begin 2024 is de nieuwe software in gebruik genomen en is de nazorgfase gestart. Daarnaast hebben we door de nieuwe inrichting en werkwijze nog enige tijd nodig om het systeem weer optimaal draaiende te hebben, te doorgronden en eventueel nog te verbeteren.

In 2024 is het programma Versterken Financiële Keten (VFK) van start gegaan. De aanleiding van dit programma is onder andere de evaluatie van het proces van de jaarrekening 2022. Daarnaast bestaat er bij de directie meer behoefte aan inzicht (sturing door inzicht). Bij dit programma komen een aantal ontwikkelingen samen zoals de adviezen van de commissie Janssen, de evaluaties van de P&C-producten en de verdere doorontwikkeling van SAP4/HANA. De wijzigingen gaan in bij de cyclus van het begrotingsjaar 2025, het voorwerk wordt gedaan in het begrotingsjaar 2024.

De implementatie van het subsidiesysteem SAPCRM is afgerond. Echter is mede hierdoor wel een achterstand ontstaan in het afhandelen van subsidieaanvragen. Veel subsidieaanvragen worden buiten de geldende afhandelingstermijnen afgehandeld. Andere oorzaak is capaciteitstekort. In het kader van het Utrechts Programma Landelijk Gebied (UPLG), is de verwachting dat we extra rijksmiddelen ontvangen en weg moeten zetten via subsidies. In overleg met de beleidsdomeinen kijken we welke uitvoeringscapaciteit nodig is bij het subsidieteam. De achterstanden zijn inmiddels in beeld gebracht. Er wordt gewerkt aan een plan van aanpak om deze achterstand dit jaar weg te werken. En om nieuwe aanvragen zoveel als mogelijk binnen de geldende termijnen af te handelen.

De huidige krappe arbeidsmarkt vraagt naast werving ook om mensen te laten groeien en te verbinden met het werk en de organisatie (behoud). Daarnaast zijn we blijvend bezig met het ontwikkelen van een inclusieve organisatie en medewerkers. In het vierde kwartaal van 2023 heeft het

vervolgonderzoek Diversiteit & Inclusie in de organisatie plaatsgevonden. De rapportage verwachten we in 2024. Op grond daarvan wordt het uitvoeringsplan Diversiteit & Inclusie bijgesteld. We blijven er stap voor stap ieder jaar werk van maken steeds meer een diverse en inclusieve organisatie te worden. Inwoners van de provincie moeten zich kunnen herkennen in de provinciale organisatie.

Voortgang in een oogopslag

Beleidsdoel - meerjarendoel	Activiteit	Planning	Budget
10.1 De basisorganisatie voor financiën en bedrijfsvoering is sterk en goed toegerust			
10.1.1 Versterken en blijvend ontwikkelen van de financiële functie			
10.1.2 Versterken van de juridische functie			
10.1.3 Opstellen en daarna uitvoeren van programma 'Versterken subsidieloket'			
10.1.4 Versterken van de inkoopfunctie en organiseren van centraal contractmanagement			
10.1.5 Versterken informatiebeveiliging en privacybescherming			
10.1.6 De provincie is digitaal goed toegerust en flexibel			
10.2 De provinciale organisatie is daadkrachtig, wendbaar en duurzaam			
10.2.1 Tijdig starten en afronden P&C-producten; zijnde de Jaarrekening, de Zomernota, de Kadernota en de Begroting. Versterken rol Provinciale Staten bij totstandkoming en verbeteren communicatie rondom deze producten			
10.2.2 Versterken HRM-functie en blijvend ontwikkelen inclusieve organisatie en medewerkers.			
10.2.3 Versterken en versnellen digitalisering bedrijfsprocessen			
10.2.4 Goede huisvesting en verduurzamen eigen vastgoed			
10.3 De communicatie is goed en modern			
10.3.1 Inwoners en bedrijven zijn beter geïnformeerd over beleidsvoornemens, concrete plannen en projecten en hebben meer mogelijkheid tot beïnvloeding van beleid en projecten.			
10.3.2 Doorontwikkelen communicatiemiddelen op basis van nieuwe technieken			
10.3.3 De jaarrekening en begroting beter toegankelijk maken voor het Utrechtse publiek en actiever communiceren over de financiële positie en ontwikkelingen binnen de provincie.			
10.3.4 Vergroten van de zichtbaarheid van het werk van de provincie (corporate communicatie), zodat inwoners weten aan welke opgaven de provincie werkt en wat ze wil bereiken.			
10.4 De beheersing van de organisatie door het management en het bestuur is optimaal			
10.4.1 Uitvoeren van concerncontrol waaronder het adviseurschap van de Financiële Auditcommissie.			
10.4.2 Versterken van Verbijzonderde Interne Controle (VIC)			

Overzicht van baten en lasten

Beleidsdoel	Begroting voor de zomernota Baten	Begroting voor de zomernota Lasten	Begroting voor de zomernota Saldo	Bijstellingen zomernota Baten	Bijstellingen zomernota Lasten	Bijgestelde begroting Baten	Bijgestelde begroting Lasten	Bijgestelde begroting Saldo	Realisatie t/m 30 april Baten	Realisatie t/m 30 april Lasten	Realisatie t/m 30 april Saldo
10-1 Financiën en bedrijfsv. is sterk		-20.087	-20.087		-175		-20.262	-20.262	-9	-6.415	-6.424
10-2 Organisatie daadkrachtig, wendbaar	4.149	-42.354	-38.206	-500	31	3.649	-42.323	-38.675	1.492	-9.364	-7.872
10-3 De communicatie is goed en modern		-3.359	-3.359				-3.359	-3.359		-1.112	-1.112
10-4 De beheersing van de organisatie		-2.574	-2.574				-2.574	-2.574		-813	-813
Totaal voor bestemming	4.149	-68.374	-64.226	-500	-144	3.649	-68.518	-64.870	1.483	-17.704	-16.220
Mutaties reserves	Onttrekking Toevoeging		Saldo	Onttrekking Toevoeging		Onttrekking Toevoeging		Saldo	Onttrekking Toevoeging		Saldo
Totaal mutaties reserves											
Totaal na bestemming	4.149	-68.374	-64.226	-500	-144	3.649	-68.518	-64.870	1.483	-17.704	-16.220

Financieel MJO op beleidsdoel

Beleidsdoel (bedragen x € 1.000)	Bijgestelde begroting 2024	Realisatie 30 april	Ruimte 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
10-1 Financiën en bedrijfsv. is sterk	-20.262	-6.424	-13.838	-17.370	-17.049	-17.233
10-2 Organisatie daadkrachtig, wendbaar	-38.675	-7.872	-30.803	-36.972	-35.007	-34.924
10-3 De communicatie is goed en modern	-3.359	-1.112	-2.248	-3.359	-3.359	-3.359
10-4 De beheersing van de organisatie	-2.574	-813	-1.761	-2.574	-2.574	-2.574
Totaal programma voor bestemming	-64.870	-16.220	-48.650	-60.275	-57.989	-58.090
Mutaties reserves						
Totaal programma na bestemming	-64.870	-16.220	-48.650	-60.275	-57.989	-58.090

10.1 Financiën en bedrijfsvoering is sterk

Voortgang beleid per meerjarendoel

Beleidsdoel - meerjarendoel	Activiteiten	Planning
10.1 De basisorganisatie voor financiën en bedrijfsvoering is sterk en goed toegerust		
10.1.1 Versterken en blijvend ontwikkelen van de financiële functie	✓	!
10.1.3 Opstellen en daarna uitvoeren van programma 'Versterken subsidieloket'	✓	!
10.1.4 Versterken van de inkoopfunctie en organiseren van centraal contractmanagement	✓	!
10.1.6 De provincie is digitaal goed toegerust en flexibel	✓	!

Beleidsdoel 10.1 De basisorganisatie voor financiën en bedrijfsvoering is sterk en goed toegerust

Meerjarendoel	10.1.1 Versterken en blijvend ontwikkelen van de financiële functie	Activiteit	Planning
		Stand van zaken	✓
		Toelichting	!
Toelichting is opgenomen bij meerjarendoel 10.2.1 volgens inrichting van de programmabegroting 2024.			

Meerjarendoel	10.1.3 Opstellen en daarna uitvoeren van programma 'Versterken subsidieloket'	Activiteit	Planning
		Stand van zaken	✓
		Toelichting	!

De implementatie van het subsidiesysteem SAPCRM is afgerond. Er zijn volgens het rijkssubsidiekader steekproeven gestart voor extra controles op realisatie van subsidieactiviteiten.

Eind 2023 is er digitaal een enquête onder subsidieaanvragers uitgezet. Daarmee wilden we achterhalen wat hun ervaringen zijn met onze subsidieregeling, die vanaf 1 april 2022 van kracht is. Het algehele beeld is dat men over het algemeen best tevreden is met onze regelgeving. Tegelijk wordt op prijs gesteld dat het aanvragen van de subsidie en de subsidieregeling zelf zo eenvoudig mogelijk gemaakt wordt en de doorlooptijd versneld wordt. Naar aanleiding van de bevindingen uit de enquête worden - voor zover dit nodig is - de Algemene Subsidieverordening (AsvpU 2022) en beleidsregels subsidies aangepast.

Er is een achterstand ontstaan in het afhandelen van subsidieaanvragen waardoor veel subsidieaanvragen buiten de geldende afhandelingstermijnen worden afgehandeld. De oorzaak is capaciteitstekort en de implementatie van het nieuwe subsidiesysteem. De achterstanden zijn inmiddels in beeld gebracht. Er wordt gewerkt aan een plan van aanpak om deze achterstand dit jaar weg te werken. En om nieuwe aanvragen zoveel als mogelijk binnen de geldende termijnen af te handelen.

Verder is het de verwachting dat we een aanzienlijk deel van de verwachte extra rijksmiddelen voor onder andere het Utrechts Programma Landelijk Gebied (UPLG) moeten wegzetten met subsidies. In overleg met de beleidsdomeinen kijken we welke uitvoeringscapaciteit nodig is bij het subsidieteam. Dat is nodig om de extra rijksmiddelen - die al dan niet via specifieke uitkering (SPUK) beschikbaar worden gesteld - te kunnen doorzetten naar subsidieaanvragers.

In het vierde kwartaal van 2024 krijgen de PS informatie over de conclusies van de subsidie-enquête en over de voortgang van de afhandeling van subsidieaanvragen. Daarnaast zal een aanpassingsvoorstel van de AsvpU 2022 aan de PS worden voorgelegd. Dat voorstel sluit aan op de bevindingen uit de subsidie-enquête.

Meerjarendoel

10.1.4 Versterken van de inkoopfunctie en organiseren van centraal contractmanagement

Activiteit Planning

Stand van zaken

Toelichting

Versterken van de inkoopfunctie

De interne uitwerking van het inkoopbeleid is voltooid. Het doel is een verbeterde samenwerking tussen de verschillende duurzaamheidsprogramma's, opgaven en manifesten om maatschappelijk verantwoord opdrachtgeven en inkopen (MVOI) bij aanbestedingstrajecten te borgen. Een evaluatie is gepland voor 2024.

In het kader van de rechtmatigheidsverantwoording zijn de rollen en verantwoordelijkheden, in een samenwerking tussen team AO/IC (2e-lijs), CCO (3e-lijs) en Inkoop (1e-lijs), herijkt volgens the Three Lines Model. Deze verduidelijking werpt zijn vruchten af.

Organiseren centraal contractmanagement

Door ambtelijke interne afstemming en besluitvorming is vertraging ontstaan in het verkrijgen van een nieuw contractbeheer- en contractmanagementsysteem. Het centraal contractbeheersysteem is daarom ter overbrugging provisorisch uitgebreid. Deze uitbreiding gaat om extra mogelijkheden voor de monitoring op enkele kritieke prestatie-indicatoren (kpi's) door de (de)centraal contractmanager(s). Deze aanpassing heeft maar weinig financiële gevolgen.

Meerjarendoel

10.1.6 De provincie is digitaal goed toegerust en flexibel

Activiteit Planning

Stand van zaken

Toelichting

We werken continu aan het moderniseren, flexibiliseren en verbeteren van ons digitale ecosysteem. Dit systeem is een complex geheel van hardware- en softwarecomponenten. Deze onderdelen exploiteren we vanuit de interne IT-organisatie, in samenwerking met externe partners exploiteren. Dit alles zorgt ervoor dat onze medewerkers geschikte en veilige digitale hulpmiddelen hebben. We gaan steeds meer naar een 24x7 beschikbaarheid. Onze interne organisatie is daarop niet altijd voorbereid. Dat maakt dat we keuzes moeten maken. Vandaar dat we de planning als waarschuwing melden.

Financiële Stand van zaken

In deze paragraaf presenteren wij het overzicht van baten en lasten voor dit beleidsdoel. We lichten de wijzigingen van de begroting toe.

Overzicht van baten en lasten

10-1 Financiën en bedrijfsv. is sterk	Tot de zomernota	Zomernota	Bijgestelde begroting	Realisatie t/m 30 april
Baten				-9
Lasten	-20.087	-175	-20.262	-6.415
Saldo	-20.087	-175	-20.262	-6.424

Financieel MJO

Beleidsdoel	Bijgesteld begroting 2024	Realisatie 30 april	Budgettaire ruimte 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Baten		-9	9			
Lasten	-20.262	-6.415	-13.847	-17.370	-17.049	-17.233
Saldo	-20.262	-6.424	-13.838	-17.370	-17.049	-17.233

10.2 Organisatie daadkrachting, wendbaar

Voortgang beleid per meerjarendoel

Beleidsdoel - meerjarendoel	Activiteiten	Planning
10.2 De provinciale organisatie is daadkrachtig, wendbaar en duurzaam		
10.2.1 Tijdig starten en afronden P&C-producten; zijnde de Jaarrekening, de Zomernota, de Kadernota en de Begroting. Versterken rol Provinciale Staten bij totstandkoming en verbeteren communicatie rondom deze producten	✓	!
10.2.2 Versterken HRM-functie en blijvend ontwikkelen inclusieve organisatie en medewerkers.	✓	!
10.2.4 Goede huisvesting en verduurzamen eigen vastgoed	✓	!

Beleidsdoel 10.2 De provinciale organisatie is daadkrachtig, wendbaar en duurzaam

Meerjarendoel 10.2.1 Tijdig starten en afronden P&C-producten; zijnde de Jaarrekening, de Zomernota, de Kadernota en de Begroting. Versterken rol Provinciale Staten bij totstandkoming en verbeteren communicatie rondom deze producten

	Activiteit	Planning
Stand van zaken	✓	!
Toelichting		

Commissie Janssen

In haar eerste vergadering van de huidige coalitieperiode heeft de financiële auditcommissie (FAC) aan de commissie Janssen gevraagd: verdiep je onder andere in de P&C-cyclus en de grip op personeelsomvang en -capaciteit. In het tweede kwartaal heeft de commissie Janssen een advies uitgebracht, waar de GS een zienswijze over heeft gegeven. De voorstellen van de commissie zijn over het algemeen in lijn met de zienswijze van de GS. De wijzigingen gaan in bij de cyclus van het begrotingsjaar 2025. Deze hebben effect op de processen, inhoud, kwaliteit en omvang van de P&C-cyclus. De voorstellen uit de commissie zullen te laat zijn voor verwerking in kadernota 2025. Daarom ontvangen de Staten daarover informatie in een aparte Statenbrief. In het begrotingsjaar 2024 wordt al wel gestart met de voorbereidingen op de nieuwe invulling van de P&C-cyclus.

SAP-implementatie

In het jaar 2022 zijn we gestart met de implementatie van het nieuwe financiële systeem: SAP/4 HANA. Begin dit jaar is de nieuwe software in gebruik genomen en is de nazorgfase gestart. In juli van dit jaar is de nazorgfase afgerond en zal het systeem in eigen beheer worden genomen. Wel zijn er nog een aantal aandachtspunten die we in de beheerfase moeten oppakken. Met name het proces van het aanmaken van verplichtingen en de opgeleverde rapportages zijn nog niet naar tevredenheid uitgerold. Daarnaast hebben we door de nieuwe inrichting en werkwijze nog enige tijd nodig om het systeem weer optimaal draaiende te hebben, te doorgronden en eventueel nog te verbeteren.

Programma Versterken Financiële Keten

De aanleiding van dit programma is onder andere de evaluatie van het proces van de jaarrekening 2022. Daarnaast bestaat er bij de directie meer behoefte aan inzicht (sturing door inzicht). Bij dit programma komen een aantal ontwikkelingen samen zoals de adviezen van de commissie Janssen, de evaluaties van de P&C-producten en de verdere doorontwikkeling van SAP4/HANA. In het najaar van 2023 is in de FAC een presentatie gegeven over het programma. Daarna heeft de directie in april 2024 het plan van aanpak goedgekeurd. Deze vertraging is ontstaan door de verhoogde prioriteit van de implementatie van SAP en de jaarrekening 2023.

Meerjarendoel

10.2.2 Versterken HRM-functie en blijvend ontwikkelen inclusieve organisatie en medewerkers.

Stand van zaken

Toelichting

Activiteit

Planning

Versterken HRM-functie

Er is intensief geïnvesteerd in de arbeidsmarktwerking:

- analyses van de markt,
- zichtbaarheid in de markt
- actieve en latente search
- sturen op inhuurmogelijkheden
- innovatieve wervingsstrategie
- arbeidsmarktcommunicatie.

Tegelijkertijd vraagt de arbeidsmarkt om een innovatieve werkwijze en meer specialistisch maatwerk in de reguliere werving. Dit komt door de krapte op de arbeidsmarkt enerzijds en de groei van taken anderzijds. Het legt daarmee een beslag op de recruitmentcapaciteit en de doorlooptijden. We blijven ons verder ontwikkelen. Dit doen we bijvoorbeeld met het realiseren van een nieuw Applicant Tracking System (ATS). Dit helpt bij het nog efficiënter inrichten van het proces, zowel voor de recruiter en het management als voor de kandidaat. Door toenemende taken ontstaan pieken in de werving en de gevraagde recruitmentcapaciteit. Dat vraagt (bijvoorbeeld voor het UPLG) om opnieuw een wervingsstrategie en de benodigde capaciteit te bepalen. De provincie kijkt, mede met het oog behoud van kennis en cultuur, naar een goede balans tussen vast en flexibel en stuurt op vast of tijdelijke contracten waar mogelijk. Bovendien moeten we rekening houden met de wet DBA (wet deregulering arbeidsrelaties). Hiervoor sturen we op de juiste balans tussen vast personeel, flexibel personeel en specifiek inhuur van derden. Om te voorkomen dat er sprake is van verkapte loondienst, is een aantal beheersmaatregelen ingevoerd - in afstemming met de Belastingdienst om dergelijke inhuur in te perken.

De huidige krappe arbeidsmarkt vraagt naast werving ook om mensen te laten groeien en te verbinden met het werk en de organisatie (behoud). Er is en wordt hier dan ook stevig in geïnvesteerd met bijvoorbeeld:

- een nieuw digitaal leer- en ontwikkelplatform van de Utrecht Academie;
- het wegnemen van hindernissen en knelpunten die medewerkers beleven in de organisatie, door een participatief traject met medewerkers;
- het ondersteunen en faciliteren van leidinggevend door een nieuw inwerktraject en een pilot met een leerlijn voor leidinggevend;

Daarnaast is er het Persoonlijk Budget Duurzame Inzetbaarheid (ook in de nieuwe cao) waarbij elke medewerker tot een persoonlijk plan kan komen in het kader van duurzame inzetbaarheid. Ook is recent het vitaliteitsbeleid opgesteld met aandacht voor mentale, sociale en fysieke vitaliteit. Dit doen we onder andere door de maand van de verbinding, fruit op het werk, wandelen tijdens je werkdag en een maand een e-bike testen.

Blijvend ontwikkelen inclusieve organisatie en medewerkers

Een inclusieve bedrijfscultuur blijkt in de praktijk een belangrijke randvoorwaarde voor het succesvol realiseren van meer diversiteit in het personeelsbestand. In 2023 is daarom vooral de focus geweest op de inclusieve bedrijfscultuur: het bevorderen van bewustwording en zichtbaarheid van het thema (verankering in cultuur en communicatie) en borging en monitoring (verankering in beleid en processen). In 2024 gaat specifieke aandacht uit naar sociale veiligheid (zich veilig voelen om zich te kunnen uitspreken, fouten toe te geven, feedback/hulp te durven geven/vragen). Uit diverse onderzoeken blijkt namelijk dat dit een belangrijke randvoorwaarde is om inclusie (en diversiteit) te laten slagen. Op grond van het vervolgonderzoek Diversiteit & Inclusie wordt in het derde kwartaal van 2024 het uitvoeringsplan Diversiteit & Inclusie bijgesteld. En worden vervolgstappen gezet op inclusie en diversiteit. We geven uitvoering aan het ondertekende Charter Diversiteit. Extra aandacht gaat daarbij uit naar de Banenafspraken. Om het quotum te behalen is een inhaalslag nodig. We werken aan een verhoging van de instroom van deze doelgroep. We blijven er stap voor stap ieder jaar werk van maken steeds meer een diverse en inclusieve organisatie te worden. Inwoners van de provincie moeten zich kunnen herkennen in de provinciale organisatie.

Medewerkers Beleving Onderzoek (MBO)

Vanwege de doorontwikkeling van de inrichting van de organisatie en het aflopen van de raamovereenkomst met de leverancier is door de directie besloten het eerder geplande MBO van het najaar 2024 te verschuiven naar het voorjaar 2025.

Meerjarendoel

10.2.4 Goede huisvesting en verduurzamen eigen vastgoed

	Activiteit	Planning
Stand van zaken		
Toelichting		

Perceelontwikkeling, verduurzaming en herinrichting

COUP (extern adviesbureau) verkent momenteel verkend wat we als provincie op ons eigen perceel kunnen ontwikkelen, om diverse beleidsthema's te ondersteunen (woningbouw, biodiversiteit, klimaatadaptatie, etc.). Daarnaast kijken we of wij met het project Verduurzaming synergievoordelen kunnen behalen door het gebruik van een gedeeld energieconcept.

De verduurzaming van het vastgoed is in beheer bij facilitaire zaken. Adviesbureau Deerns is bezig met het uitwerken van drie verduurzamingsscenario's voor het Provinciehuis. Het gaat om een scenario dat:

- Voldoet aan de gestelde beleidsdoelen;
- Nog niet volledig voldoet;
- Meer dan voldoet aan de gestelde eisen.

Deze scenario's worden samen met de input van COUP voor de perceelontwikkeling gepresenteerd en voorzien van een grove raming en tijdspad. Na de keuze moet het vervolgens nog technisch worden uitgewerkt. De technische uitwerking geeft meer inzicht in benodigde financiële middelen en tijd. Deze aanvraag gaat landen in de Kadernota 2026.

Voor de herinrichting van de begane grond (BG) en 1e verdieping van het Provinciehuis zijn we eind maart 2024 gestart met gesprekken met de diverse stakeholders. Op basis van eerdere verkenningen is getoetst of we wensen/eisen moeten bijstellen. Dit resulteert in een zogenaamd vlekkenplan: een schematische weergave van de functies die gewenst/vereist zijn voor de BG en de 1e verdieping. Na het vaststellen van de benodigde functies kunnen we een vervolgtraject starten. Dat gaat om de uitwerking van een voorlopig ontwerp (VO) en een definitief ontwerp (DO). Deze uitwerking geeft dan inzicht in benodigde financiële middelen en tijd.

Voor alle drie de projecten geldt dat er op dit moment nog niet voldoende financiële middelen zijn (aangevraagd).

Tuin Provinciehuis

Vanwege de perceelontwikkeling is het nu niet verstandig grote investeringen te doen op het perceel van het Provinciehuis. De perceelontwikkeling heeft tijd nodig. Daarom volgt dit jaar een kleine upgrade van de tuin. Er komen enkele looppaden door de tuin met een paar zithoeken en de leuning van de brug wordt opgeknapt. Daarnaast gaan we de entree wat vriendelijker maken door plantenbakken te plaatsen.

Overige verbouwingen Provinciehuis

In het Provinciehuis worden momenteel verdieping 15 en 18 verbouwd volgens de standaarden van het hybride werken. Net zoals op verdieping 3 en 4, worden deze werkverdiepingen meer geschikt gemaakt om elkaar te ontmoeten. Om te kunnen overleggen, maar ook om te videobellen en geconcentreerd te kunnen werken. In verband met een grote renovatie van de goederenlift, moeten we beide vloeren tegelijkertijd verbouwen. Volgens de planning duurt de verbouwing van mei tot en met november 2024. Op de 17e verdieping gaan we in 2024 zorgen dat er voldoende ruimte beschikbaar komt voor alle fracties. Dit betekent met name een verbouwing bij de werkplekken van de griffie. We vervangen dan meteen de zaken die aan vervanging toe zijn.

Renovatie goederenlift

In september wordt de goederenlift in het Provinciehuis grondig gerenoveerd. Dit betekent dat we enkele maanden geen gebruik kunnen maken van deze lift. We moeten hier in de verbouwingstrajecten rekening mee houden.

Opvang Oekraïense vluchtelingen

De overeenkomst met de gemeente Utrecht voor de opvang van de Oekraïense vluchtelingen loopt begin volgend jaar af. Deze opvang is in 2022 gestart en tijdelijk van aard. De gemeente Utrecht heeft aan de provincie Utrecht gevraagd of de opvang nog een keer verlengd kan worden. In overleg met de gemeente Utrecht wordt daarom voorzien in de verlenging van de huurovereenkomst.

Vervanging audiovisuele (AV) middelen

In 2024 zijn alle AV-middelen in alle panden in beheer bij facilitaire zaken vernieuwd. We krijgen overal uniforme systemen, zodat de gebruiksvriendelijkheid gegarandeerd is. Het is de verwachting dat hiermee ook het aantal storingen daalt.

Catering

Facilitair heeft een visie op eten en drinken opgesteld. Aan de hand daarvan wordt gewerkt aan een aanbesteding. Deze wordt de komende maanden uitgezet.

Afval

In het eerste half jaar van 2024 zijn de afvalbakken zichtbaarder en centraler geplaatst en zijn de borden die hiernaar verwijzen aangepast. Ook is er een afvalcoach ingezet om medewerkers te helpen hun afval beter te scheiden.

Financiële Stand van zaken

In deze paragraaf presenteren wij het overzicht van baten en lasten voor dit beleidsdoel. We lichten de wijzigingen van de begroting toe.

We koersen momenteel af op een geprognosticeerde overschrijding van de personele kosten. Deze overschrijding kent verschillende redenen. In het verleden is er overbezetting ontstaan bij vrijwel alle geleverde diensten om zo de dienstverlening op peil te houden. We gaan komende periode aan de slag met het verder analyseren van de oorzaken van deze mogelijke overschrijding en stellen een plan op om structureel binnen de gestelde formatie en budgetten te blijven. In de slotwijziging zullen we GS en de PS informeren over de genomen acties.

Concernopgave organisatieontwikkeling

Als provinciale organisatie willen we meebewegen met de maatschappelijke veranderingen en groei. Er komen steeds meer vraagstukken op ons af en het Rijk doet in toenemende mate een beroep op ons. Om de gewenste doorontwikkeling van onze organisatie te realiseren is in 2023 een concernopgave organisatieontwikkeling gestart. Een participatief traject om samen met onze medewerkers in beeld te brengen waar doorontwikkeling gewenst is. In 2024 vindt de verdere uitvoering plaats op het gebied van de inrichting van onze organisatie, onze werkwijzen, onze samenwerking en ons leiderschap. De benodigde uitvoering doen we zoveel mogelijk met onze eigen collega's, via bestaande budgetten en we sluiten aan bij lopende initiatieven. Bij de Slotwijziging 2024 zal blijken of we de opgave volledig binnen bestaande budgetten hebben weten te realiseren, of dat het vrijmaken van aanvullende middelen nodig is.

Overzicht van baten en lasten

10-2 Organisatie daadkrachtig, wendbaar	Tot de zomernota	Zomernota	Bijgestelde begroting	Realisatie t/m 30 april
Baten	4.149	-500	3.649	1.492
Lasten	-42.354	31	-42.323	-9.364
Saldo	-38.206	-469	-38.675	-7.872

Toelichting bijstellingen

Bijstelling	Baten	Lasten	Saldo
-------------	-------	--------	-------

Autonome ontwikkelingen **-507** **-507**

Programma Wet open overheid (Woo) budget 2024 -507 -507

In de Mei- en Septembercirculaire 2021 zijn er via het provinciefonds middelen beschikbaar gesteld voor de uitvoering van de wettelijke taak Wet open overheid. Bij de verwerking van het provinciefonds zijn deze geoordeelde bedragen voor de Woo toegevoegd aan de algemene middelen, conform de verslaggevingsregels. In de huidige begroting 2024 is het budget voor de Woo nog niet opgenomen. Dat doen we door middel van deze begrotingswijziging. We verhogen het budget voor de Woo met € 507.000 ten laste van de algemene middelen. Dit is het bedrag dat via de circulaire voor 2024 beschikbaar was gesteld en was toegevoegd aan de algemene middelen.

Ontwikkelingen in programma's **-500** **363** **-137**

Bijdrage uit innovatiebudget aan organisatieontwikkeling -50 -50

Ten behoeve van de proceskosten voor de verdere begeleiding van de organisatieontwikkeling wordt 50.000 euro uit het innovatiebudget uit programma 9 ter beschikking gesteld aan budget opgave organisatieontwikkeling, beleidsdoel 10.2

Lagere inkomsten	-500	633	133
------------------	------	-----	-----

De baten van huuropbrengsten en goederen vallen lager uit dan begroot. Dit is voor € 133.000 te verklaren, doordat een huurcontract in Paushuize (programma 9) is gestopt in verband met onderhoudswerkzaamheden (verhuur niet mogelijk). Voor het Provinciehuis is sprake van een inkomstenverschil van € 500.000.

In totaal nemen de baten naar verwachting af met € 633.000. Beide inkomstenverschillen dekken we in programma 10.

Tijdelijke formatie projectleider energietransitie	-10	-10
--	-----	-----

Uitbreiding tijdelijk formatie projectleider leefomgeving (dekking vanuit programma 4). Inclusief verhoging BRU en POB budget overhead programma 10 conform beleid.

Tijdelijke formatie projectleiders energietransitie	-10	-10
---	-----	-----

Uitbreiding tijdelijke formatie projectleider leefomgeving, wordt gedekt binnen bestaande middelen programma 4. inclusief verhoging BRU en POB budget overhead programma 10 conform beleid.

Tijdelijke formatie projectleiders energietransitie EDC	-28	-28
---	-----	-----

Uitbreiding tijdelijke formatie projectleider, wordt gedekt binnen bestaande middelen programma 4. Inclusief verhoging BRU en POB budget overhead programma 10 conform beleid.

Versnellingsopgave 2024 LLO	-472	-472
-----------------------------	------	------

Om de organisatie toekomstbestendig te maken, is gekeken naar de managementstructuur en aansturing van de organisatie. Daar waar teams te groot zijn geworden, worden deze opgesplitst. Daarnaast is in een aantal teams de functie van coördinator toegevoegd. Tenslotte is de functie van strategisch inhoudelijk manager geïntroduceerd. In 2024 is rekening gehouden met maximaal 6 maanden van de kosten. De lasten van de versnellingsopgave 2024 LLO worden bekostigd door het verlagen van het beschikbaar gesteld budget op budgetplaats 60086 "Bodemdeling Veenweide Kennisdeling".

Zonnepanelen Dak Paushuize	300	300
----------------------------	-----	-----

De dakdelen van Paushuize zijn aan vervanging toe en niet opgenomen in het MOP. We kunnen meteen zonnepanelen plaatsen op het dakvlak. De totale kosten hiervoor zijn € 300.000, deze dekken we vanuit programma 10.

Administratieve wijzigingen	175	175
------------------------------------	------------	------------

Totaal bijstellingen zomernota	-500	31	-469
---------------------------------------	-------------	-----------	-------------

Financieel MJO

Beleidsdoel	Bijgesteld begroting 2024	Realisatie 30 april	Budgettaire ruimte 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Baten	3.649	1.492	2.157	4.149	4.738	4.738
Lasten	-42.323	-9.364	-32.959	-41.120	-39.744	-39.661
Saldo	-38.675	-7.872	-30.803	-36.972	-35.007	-34.924

10.3 De communicatie is goed en modern

Financiële Stand van zaken

In deze paragraaf presenteren wij het overzicht van baten en lasten voor dit beleidsdoel. We lichten de wijzigingen van de begroting toe.

Overzicht van baten en lasten

10-3 De communicatie is goed en modern	Tot de zomernota	Zomernota	Bijgestelde begroting	Realisatie t/m 30 april
Baten				
Lasten	-3.359		-3.359	-1.112
Saldo	-3.359		-3.359	-1.112

Financieel MJO

Beleidsdoel	Bijgesteld begroting 2024	Realisatie 30 april	Budgettaire ruimte 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Baten						
Lasten	-3.359	-1.112	-2.248	-3.359	-3.359	-3.359
Saldo	-3.359	-1.112	-2.248	-3.359	-3.359	-3.359

10.4 De beheersing van de organisatie

Voortgang beleid per meerjarendoel

Door vervanging bij ziekte en voorbereiding voor het UPLG vindt er onvoorziene inhuur plaats. Hierdoor zal het salarisburyget niet toereikend zijn. Naar verwachting ontstaat een overschrijding van € 100.000 op meerjarendoel 10.4.1.

Beleidsdoel - meerjarendoel	Activiteiten	Planning
10.4 De beheersing van de organisatie door het management en het bestuur is optimaal		
10.4.1 Uitvoeren van concerncontrol waaronder het adviseurschap van de Financiële Auditcommissie.		

Beleidsdoel 10.4 De beheersing van de organisatie door het management en het bestuur is optimaal

Meerjarendoel	10.4.1 Uitvoeren van concerncontrol waaronder het adviseurschap van de Financiële Auditcommissie.	Activiteit	Planning
Stand van zaken			
Toelichting			

Het 217a-onderzoek 'Leren door te doen' wordt naar verwachting pas aan het einde van dit kalenderjaar aangeboden. Dit komt door nader intern overleg over de reikwijdte van het onderzoek en door vertraging bij het contracteren van het onderzoeksbureau.

Financiële Stand van zaken

In deze paragraaf presenteren wij het overzicht van baten en lasten voor dit beleidsdoel. We lichten de wijzigingen van de begroting toe.

Overzicht van baten en lasten

10-4 De beheersing van de organisatie	Tot de zomernota	Zomernota	Bijgestelde begroting	Realisatie t/m 30 april
Baten				
Lasten	-2.574		-2.574	-813
Saldo	-2.574		-2.574	-813

Financieel MJO

Beleidsdoel	Bijgesteld begroting 2024	Realisatie 30 april	Budgettaire ruimte 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Baten						
Lasten	-2.574	-813	-1.761	-2.574	-2.574	-2.574
Saldo	-2.574	-813	-1.761	-2.574	-2.574	-2.574

Algemene middelen

Overzicht van baten en lasten

Beleidsdoel	Begroting voor de zomernota Baten	Begroting voor de zomernota Lasten	Begroting voor de zomernota Saldo	Bijstellingen zomernota Baten	Bijstellingen zomernota Lasten	Bijgestelde begroting Baten	Bijgestelde begroting Lasten	Bijgestelde begroting Saldo	Realisatie t/m 30 april Baten	Realisatie t/m 30 april Lasten	Realisatie t/m 30 april Saldo
91-1 Algemene middelen	467.706	-9.635	458.071	29.011	3.320	496.717	-6.314	490.403	157.101	-7	157.094
Totaal voor bestemming	467.706	-9.635	458.071	29.011	3.320	496.717	-6.314	490.403	157.101	-7	157.094
Mutaties reserves	Onttrekking	Toevoeging	Saldo	Onttrekking	Toevoeging	Onttrekking	Toevoeging	Saldo	Onttrekking	Toevoeging	Saldo
Totaal mutaties reserves	28.654	-4.679	23.975	5.000	-25.906	33.654	-30.585	3.069			
Totaal na bestemming	496.360	-14.314	482.046	34.011	-22.586	530.371	-36.949	493.422	158.367	-30.836	127.531

Financieel MJO op beleidsdoel

Beleidsdoel (bedragen x € 1.000)	Bijgestelde begroting 2024	Realisatie 30 april	Ruimte 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
91-1 Algemene middelen	490.403	157.094	333.309	449.754	450.432	462.095
Totaal programma voor bestemming	490.403	127.531	362.872	449.754	450.432	462.095
Mutaties reserves	3.069	0	3.069	9.911	11.085	8.045
Totaal programma na bestemming	493.422	157.094	336.328	459.665	461.517	470.140

Algemene middelen

Financiële Stand van zaken

In deze paragraaf presenteren wij het overzicht van baten en lasten voor dit beleidsdoel en lichten wij de wijzigingen van de begroting toe.

Overzicht van baten en lasten

91-1 Algemene middelen	Tot de zomernota	Zomernota	Bijgestelde begroting	Realisatie t/m 30 april
Baten	467.706	29.011	496.717	157.101
Lasten	-9.635	3.320	-6.314	-7
Saldo	458.071	32.331	490.403	157.094

Toelichting bijstellingen

Bijstelling	Baten	Lasten	Saldo
Autonome ontwikkelingen	29.011	3.270	32.281
Bijstelling verwachte opbrengst opcenten motorrijtuigenbelasting	-563		-563

In de begroting 2024 is de verwachte opbrengst aan opcenten op de motorrijtuigenbelasting geraamd op € 150,775 miljoen. Deze raming is gebaseerd op de Meicirculaire Provinciefonds 2023. In de raming die wij vervolgens in januari 2024 van de Belastingdienst hebben ontvangen wordt een opbrengst geraamd van € 150,212 miljoen. Dit past ook in het beeld dat er in 2023 een groei van het aantal auto's te zien was in de provincie Utrecht, maar dat deze groei in dat jaar met name heeft plaatsgevonden onder de niet belaste elektrische auto's. Om deze reden wordt voorgesteld om de raming van de opbrengst conform de raming van de Belastingdienst aan te passen en dus naar beneden bij te stellen.

CAO 2024-2025	-562	-562
---------------	------	------

Tussen IPO (vertegenwoordiger van de provincies) en de vakbonden is een onderhandelingsresultaat bereikt voor een nieuwe CAO voor de looptijd 1 januari 2024 tot 1 juni 2025. Voor de financiële effecten is de stelpost loonkosten niet toereikend.

Dividend	186	186
----------	-----	-----

De provincie ontvangt van Stedin een dividenduitkering over het boekjaar 2023, naar aanleiding van de participatie in Stedin (PS-besluit 20 maart 2024). Ook is de dividenduitkering van de BNG hoger dan verwacht.

Indexatie exploitatiesubsidies Programma 2 team Natuur en Landbouw	95	95
--	----	----

De exploitatiesubsidies Programma 2 team Natuur en Landbouw worden structureel geïndexeerd met loonindex 4,76% en prijsindex 3,90% die bekostigd wordt uit Algemene Middelen budgetplaats 68009 "Stelpost subsidies".

Indexatie subsidie NMU	27	27
------------------------	----	----

De NMU-subsidie wordt voor 2024 geïndexeerd. De indexering wordt gedekt vanuit de stelpost subsidies.

Indexering exploitatiesubsidies	410	410
---------------------------------	-----	-----

Diverse exploitatiesubsidies zijn geïndexeerd. De indexering wordt gedekt vanuit de stelpost subsidies.

Meicirculaire 2024 provinciefonds	29.388	29.388
-----------------------------------	--------	--------

Via de Statenbrief 'Meicirculaire provinciefonds 2024' hebben wij u geïnformeerd over de Financiële effecten vanuit de meicirculaire 2024. In deze Zomernota worden de financiële effecten van het jaar 2024 verwerkt. Opgenomen is een voordelige afrekening over het jaar 2023 van € 0,32 miljoen. De overige voordelige bijstelling, met name als gevolg van het accres, komt ten gunste van het begrotingssaldo. De decentralisatie-uitkeringen (DU) worden volgens de verslaggevingsregels, als baten verantwoord bij de algemene middelen. In 2024 worden drie decentrale uitkeringen ontvangen betreffende openbaar vervoer (motie Bikker), totaal € 25,9 miljoen. Voorgesteld wordt dit bedrag toe te voegen aan de Saldireserve. De in de Kadernota 2025 opgenomen besluit om de taakstelling voor de jaren 2026, 2027 en 2028 te neutraliseren, wordt in de begroting 2025 verrekend met de Saldireserves.

Rente financieringsbehoefte 2024	1.200	1.200
----------------------------------	-------	-------

In hoofdstuk 4.1 Financiering is ingegaan op de financieringsbehoefte 2024. In de primitieve begroting opgenomen rentebedrag wordt verlaagd met € 1,2 miljoen.

Stedin	2.100	2.100
--------	-------	-------

In het coalitieakkoord is € 2,1 miljoen vrijgemaakt voor de rentelasten voor een deelneming in Stedin. Op 20 maart jl. heeft u besloten om deze stelpost vrij te laten vallen naar algemene middelen. Voor 2024 vindt dat hier plaats. Voor 2025 en verder is dit verwerkt in de Kadernota 2025.

Ontwikkelingen in programma's	50	50
--------------------------------------	-----------	-----------

Subsidie gemeente Vijfheerenlanden	50	50
------------------------------------	----	----

Aan de gemeente Vijfheerenlanden wordt een eenmalige subsidie verleend voor het organiseren van de landelijke intocht van Sinterklaas. Dit wordt gedekt uit de post Onvoorzien.

Totaal bijstellingen zomernota	29.011	3.320	32.331
---------------------------------------	---------------	--------------	---------------

Financieel MJO

Beleidsdoel	Bijgesteld begroting 2024	Realisatie 30 april	Budgettaire ruimte 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Baten	496.717	157.101	339.616	477.939	485.889	503.541
Lasten	-6.314	-7	-6.307	-28.185	-35.457	-41.446
Saldo	490.403	157.094	333.309	449.754	450.432	462.095

Hoofdstuk 4 - Overige informatie

4.1 Financiering

4.1.1 Financieringsinstrumenten

Inleiding

De inzet van financiële beleidsinstrumenten, zoals geborgde leningen en verstrekte leningen, past bij de tijdsgeest waarin de provincie en andere lokale overheden in toenemende mate kiezen voor een faciliterende rol. Dit betekent dat zij realisatie van publieke doelstellingen steeds vaker geheel of gedeeltelijk onderbrengen bij (private) partijen.

Vanuit het beleid wordt als eerste beoordeeld of een financieringsinstrument geschikt is om bij te dragen aan de te realiseren doelen. In de nota Financieringsbeleid zijn de kaders van de financieringsinstrumenten vastgesteld. Provinciale Staten worden in de Zomernota geïnformeerd over de totaalstand van de borg- en garantstellingen en de verstrekte leningen in 2024.

Garantstellingen

Borg- en garantstelling (gebaseerd op artikel 7:850 e.v. van het Burgerlijk wetboek) zijn beiden middelen om wederpartijen een extra vorm van zekerheid te bieden dat een geldvordering voldaan zal worden. Een borgstelling kan pas worden ingeroepen als de schuldenaar niet aan zijn verplichtingen voldoet. Een garantstelling wordt afgesloten in een overeenkomst en daarin worden de condities opgenomen wanneer de garantstelling door de schuldeiser wordt ingeroepen en de voorwaarden die op de garantstelling van toepassing zijn. Voor een garantstelling wordt gekozen wanneer financiers niet bereid zijn (volledige) financiering te verstrekken onder voorwaarde passend bij het maatschappelijk gewenste resultaat, zonder een garantstelling.

In het Treasurystatuut 2023 en de Nota financieringsbeleid is de grens van het garantieplafond bepaald op € 20 miljoen. Provincie Utrecht staat op dit moment nog beneden het garantieplafond. Er zijn twee ontwikkelingen die effect hebben op het garantieplafond:

- a. Zero Emissie-bussen
- b. Netcongestie

Zero Emissie-bussen

In het vastgestelde statenvoorstel Meerpartijenovereenkomst Zero Emissie-bussen nieuwe OV-concessies (28 juni 2023, kenmerk UTSP-2051524397-2541) is besloten om in afwijking met de Nota financieringsbeleid optioneel een garantstelling aan te bieden ten behoeve van de financiering van Zero Emissie bussen. In juni 2024 heeft de gunning voor de nieuwe concessie vanaf december 2025 plaatsgevonden. In de nog af te sluiten overeenkomst wordt gebruik gemaakt van de optie van garantstelling. De hoogte van de garantstelling is bepaald op € 10 miljoen.

In het statenvoorstel voor de Zomernota 2024 stellen wij voor het garantieplafond te verhogen met € 10 miljoen.

Netcongestie

Op 19 juni heeft Provinciale Staten het statenvoorstel Inzet middelen versnelling energietransitie behandeld. Een van de maatregelen voor het omgaan met netcongestie is het afgeven van een garantie van € 16 miljoen waarmee een revolverend fondsvermogen voor leningen kan worden gerealiseerd.

Gedeputeerde Staten heeft de opdracht van Provinciale Staten gekregen om deze maatregel uit te werken en in het najaar voor te leggen voor besluitvorming. Hierbij wordt ook het verhogen van het garantieplafond betrokken.

Verstrekte leningen

In de nota Financieringen is opgenomen dat PS in de P&C producten geïnformeerd wordt over het verloop van de verstrekte leningen. Een voorwaarde hiervan is dat onder meer de omvang van de verstrekte leningen onder het plafond van € 20 mln. blijft. De verwachting is niet dat het plafond in 2024 overschreden wordt.

4.1.2 Marktentwikkeling rente

De rente is in het afgelopen jaar gestegen als gevolg van monetaire maatregelen vanuit de Europese Centrale Bank (ECB). Het verhogen van de rente was bedoeld om de hoge inflatie tegen te gaan. In het 2e kwartaal van 2024 waren de tarieven voor de lange rente rondom de 2,9%, terwijl de korte rente ongeveer 3,9% was. Er is daarmee sprake van een omgekeerde rentestructuur, dat wil zeggen kort geld is duurder dan kort geld. Begin juni heeft de ECB besloten om de rente te verlagen van 4% naar 3,75%.

4.1.3 Financieringsbehoefte

Alle geldstromen van de provincie lopen via de centrale treasuryfunctie. De provincie hanteert een systeem van totaal financiering. In dit systeem bestaat er geen direct verband tussen een bepaalde investering en het aantrekken van financieringsmiddelen. Elk jaar is, als onderdeel van de begroting, een inschatting gemaakt van de ontwikkeling van de liquide middelen. Er wordt hiervoor een geprognostiseerde balans en een liquiditeitsprognose gemaakt. De uitgaven en inkomsten van de provincie lopen niet synchroon in de tijd.

In de Begroting 2024 is een inschatting opgenomen van de ontwikkeling van de liquiditeiten over 2024. Een rentepost is opgenomen van € 1,7 miljoen gebaseerd op een liquiditeitsbehoefte van € 57 miljoen met een gemiddeld rentepercentage 3%. Wekelijks wordt het banksaldo liquide middelen beoordeeld en geïventariseerd of het aantrekken van financiering op korte termijn nodig blijkt. Begin april is gebaseerd op de liquiditeitsprognose een kasgeldlening van € 20 miljoen voor 3 maanden aangetrokken met een rente van 3,96%.

De verwachting is dat in 2024 geen vaste geldlening hoeft worden aangetrokken. De mogelijke financieringsbehoefte wordt afgedekt met kort geld. Rekening wordt gehouden met 4 maanden kasgeldlening. De geraamde rentepost wordt verlaagd met € 1,2 miljoen. Met de rentevergoeding van het schatkistbankieren is nog geen rekening gehouden.

4.2 Subsidies

Begrotingssubsidies zijn subsidies waarbij de subsidieontvanger en het bedrag wat maximaal als subsidie kan worden verleend expliciet in de begroting van de Provincie Utrecht staan vermeld. Met het vaststellen van deze staat van begrotingssubsidies wordt de wettelijke grondslag verkregen voor subsidies die worden verstrekt op grond van de Algemene subsidieverordening provincie Utrecht (AsvpU).

Prog.	Omschrijving	2024
1	Ruimtelijke ontwikkeling	320
	BooH Concepts B.V.	38
	Gemeente Utrecht	282
2	Landelijk gebied	974
	Gemeente Nieuwegein	15
	Gemeente Amersfoort	15
	Gemeente Houten	15
	Gemeente Woerden	15
	Omgevingsdienst regio Utrecht (voor De Ronde Venen)	15
	Omgevingsdienst regio Utrecht (voor Zeist)	15
	Stichting Utrecht Natuurlijk	15
	Natuurlijk heel leuk	15
	Stichting De groene Belevens	15
	Landschap Erfgoed Utrecht	3
	Stichting Dierenlot	100
	Stichting Faunabeheereenheid Utrecht	551
	Staatsbosbeheer	50
	Staatsbosbeheer	35
	Stichting Urgenda	100
3	Bodem, water en milieu	138
	Gemeente Lopik	50
	Coöperatie Copes Kracht U.A.	61
	Waterschap Vallei en Veluwe	27
4	Energietransitie	250
	Gemeente Amersfoort	250
5	Bereikbaarheid I - Algemeen	859
	Nationale Jeugdraad	6
	Werkstichting Lage Weide	150
	Gemeente Utrechtse Heuvelrug Subsidies	703
6	Bereikbaarheid II - Openbaar vervoer	900
	Gemeente Zeist	900
7	Cultuur en erfgoed	458
	Stichting Erfgoedhuis Zuid-Holland	160
	Stichting Liniebreed Ondernemen	49
	Stg.Digital Portaal Ned.Kastelen	18
	Stichting Studio Camera	68
	Bevrijdingsfestival Utrecht	118
	Stichting Internationaal Lied Festival	5
	Stichting Zimihc	40
8	Economie	546
	UtrechtInc C.V.	130
	Stichting Dutch Game Garden	250
	Stichting Wandelnet	139
	Stichting landelijk Fietsplatform	20
	Marketingcoöperatie Regio Utrecht	7
9	Bestuur	50
	Gemeente Vijfheerenlanden	50
Totaal		4.495

Toelichting

Programma 1

BooH Concepts B.V.

Onderzoeken of de Doorstroomtrein leidt tot langere verhuisketens 2024

Gemeente Utrecht

Opstellen en uitvoeren van de regionale woondeals 2023 t/m 2025

Programma 2

Gemeente Nieuwegein, gemeente Amersfoort, gemeente Houten, gemeente Woerden,

Omgevingsdienst regio Utrecht (voor De Ronde Venen), Omgevingsdienst regio Utrecht (voor Zeist),

Stichting Utrecht Natuurlijk, Natuurlijk heel leuk en Stichting De groene Belevens

Groen doet Goed, uitvoering van programma met diverse activiteiten met als doel kinderen in de leeftijd van 4 – 12 jaar natuur te laten beleven.

Landschap Erfgoed Utrecht

O.a. organiseren informatieavond, verbeteren nestgelegenheid, draagvlak creëren voor wilde bijen 2024

Stichting Dierenlot

Bekostiging van de uitvoering van Motie 100 steun voor dierenopvang provincie Utrecht 2024-2025

Stichting Faunabeheereenheid Utrecht

Aanvullende subsidie aanpak verwilderde katten

Staatsbosbeheer

Realisatie Basisplan Klimaatfort Ruigenhoek 2024

Staatsbosbeheer

Eindfase ontwikkeling Fort bij Rijnauwen 2024

Stichting Urgenda

Uitvoering van 2 bomenuitdeelacties inclusief verplantevenementen en educatieve activiteiten voor 2024, 2025, 2026

Programma 3

Gemeente Lopik

Om diverse opgaven uit het Utrechts Programma Landelijke Gebied uitvoering te kunnen geven 2024

Coöperatie Copes Kracht U.A.

Om diverse opgaven uit het Utrechts Programma Landelijke Gebied uitvoering te kunnen geven 2024

Waterschap Vallei en Veluwe

Goede integratie van het hoornwerk in de dijkversterking Grebbedijk 2021-2025

Programma 4

Voor de periode 2024-2025 om voor 2030 min. 0,5 TWh duurzame energie op te wekken binnen RES-regio Amersfoort

Programma 5

Nationale Jeugdraad

Bekostiging voor o.a. het werven van scholen, trainen van jongeren begeleiders 2024

Werkstichting Lage Weide

Ontwikkelen, stimuleren faciliteren vervoer over water 2024-2025

Gemeente Utrechtse Heuvelrug

Dekking van het te verwachten exploitatietekort van NS-project loopt van 2023 t/m 2030

Programma 6

Gemeente Zeist

Bushalte/fietsparkeerplek upgraden tot een hoogwaardige hub die overstap van fiets op OV faciliteert 2024-2025

Programma 7

Stichting Erfgoedhuis Zuid-Holland

Samenwerking voor educatie, netwerkvorming, vrijwilligersscholing rondom de Limes 2024

Stichting Liniebreed Ondernemen

Exploitatiesubsidie voor publiekscommunicatie Neder-Germaanse Limes. Onder andere het aanpassen van het huisstijlhandboek, promotiemateriaal, versterken social media en ontwikkelen routegids 2024

Stichting Digital Portaal Nederlandse Kastelen

O.a. voor het organiseren van het 2nd European Symposium on the Conservation of Historic Fruit and Kitchen Gardens 2024

Stichting Studio Camera

Exploitatiesubsidie voor het realiseren en uitvoeren van een talent hub voor beeldcultuur 2024

Bevrijdingsfestival Utrecht

Het realiseren van een bevrijdingsfestival waarbij cultuur als middel dient om het thema vrijheid te vieren 2024

Stichting Internationaal Lied Festival

O.a. promotie meer bezoekers aan te trekken en inhuur vervanging uitval vrijwilligers 2024

Stichting Zimihc

Inzet coördinator cultuurparticipatie 2023-2024

Programma 8

UtrechtInc C.V.

Ten behoeve van het Utrechtse ecosysteem voor startups en scale-ups 2024

Stichting Dutch Game Garden

Ten behoeve van het Utrechtse ecosysteem voor startups en scale-ups 2024

Stichting Wandelnet

Uitvoering programma 'Wandelaar in beeld 2023-2023' voor o.a. beheer en onderhoud van wandelpaden en streekpaden

Bedrag voor 2024 t/m 2027 jaarlijks €34.575

Stichting landelijk Fietsplatform

Uitvoering programma fietsplatform 2024 voor de fietsroutestructuur in de provincie Utrecht

Marketingcoöperatie Regio Utrecht

Resterend bedrag voor de exploitatie van de organisatie o.a. de coördinatie van projecten en administratieve ondersteuning 2024

Programma 9

Gemeente Vijfheerenlanden

Ten behoeve van het organiseren van de landelijke Sinterklaasintocht

4.3 Voortgang complexe investeringsprojecten

4.3.1 Hart van de Heuvelrug/ Vliegbasis Soesterberg

Doelstelling

Hart van de Heuvelrug/ Vliegbasis Soesterberg (HvdH/ VBS) is een unieke integrale gebiedsontwikkeling gericht op het verbeteren van de ruimtelijke kwaliteit en belevingswaarde van de Utrechtse Heuvelrug. Het programma gaat uit van de ontwikkeling en versterking van de natuur in dit gebied. Er wordt een robuust groen netwerk gemaakt en versnippering van de natuur tegengegaan. Het investeren in de natuur is mogelijk door in het gerealiseerde groene netwerk ook ruimte te bieden om te wonen, werken en recreëren, het zogenaamde “schaakbordmodel”. Met de opbrengsten vanuit gronduitgifte voor wonen en werken investeren de gebiedspartners in de ontwikkeling van natuur.

Kenmerken

Besluit PS	2015- vaststellen Samenwerkingsovereenkomst Hart van de Heuvelrug en Samenwerkingsovereenkomst Vliegbasis Soesterberg
Projectfase	Ontwikkeling en uitvoering
Startjaar	2004
Verwacht jaar afronding	Ntb

Het totale programma beslaat twee aparte samenwerkingsovereenkomsten/exploitaties: Hart van de Heuvelrug en Vliegbasis Soesterberg. Deze worden hieronder apart toegelicht.

Voortgang activiteiten

Hart van de Heuvelrug

De provincie Utrecht is binnen het programma HvdH nog verantwoordelijk voor de volgende projecten: Kamp van Zeist, Woonwijk Sortie 16 en de Oostelijke Corridor.

Naast de provinciale projecten zijn er ook projecten die onder leiding van de gemeenten Zeist en Soest worden uitgevoerd. Dit zijn voor de gemeente Zeist de projecten Willem Arntszhoeve en Huis ter Heide West. Voor de gemeente Soest gaat het om het project Oude Tempel.

De financiële eindverantwoordelijkheid voor deze gemeentelijke projecten ligt bij de provincie. Omdat deze projecten niet drukken op de provinciale begroting zijn ze niet in deze zomernota opgenomen.

Er zijn nog 3 provinciale projecten in Hart van de Heuvelrug die uitgevoerd worden. Het gaat dan om:

Sortie 16

Dit is een woningbouwontwikkeling van 150-200 woningen. Door het specifieke, bosachtige karakter en de ligging op de Heuvelrug heeft Sortie 16 de potentie om een aantrekkelijke en onderscheidende woningbouwlocatie te worden. In het woningbouwprogramma is veel ruimte opgenomen voor woningen in het sociale en middeldure segment. Het bestemmingsplan is door de gemeenteraad van Zeist vastgesteld. Er is beroep aangetekend bij de Raad van State. Zitting en uitspraak worden in de tweede helft van 2024 verwacht.

Bij de ontwikkeling van Sortie 16 is heeft de nadruk sterk gelegen op natuurinclusiviteit en is veel aandacht besteed aan het behoud en versterken van de aanwezige flora en fauna. Er is een Activiteitenplan opgesteld waarin de te nemen maatregelen voor de aanleg- en beheerfase zijn vastgelegd. Op basis van het Activiteitenplan is in december 2022 is voor de ontwikkeling van Sortie 16 door het bevoegd gezag ontheffing verleend in het kader van de wet natuurbescherming. Deze ontheffing is inmiddels onherroepelijk. Er is aanvullend onderzoek uitgevoerd naar de aanwezigheid van haas, konijn en kleine marterachtigen. Hiervoor is een aanvullende ontheffing (inmiddels omgevingswet activiteiten Flora en Fauna) ingediend.

Kamp van Zeist

Het terrein Kamp van Zeist is door de provincie Utrecht in november 2022 aangekocht van Defensie/Rijksvastgoedbedrijf. Hierdoor kan de omvorming van dit bedrijventerrein naar natuur van start gaan. Het Utrechts Landschap heeft een inrichtingsplan gemaakt voor het terrein. De opstallen en verhardingen worden verwijderd en het gebied wordt als opengesteld natuurgebied aangesloten bij de uitgestrekte natuurgebieden ten zuiden van de A28.

In het najaar van 2023 is gestart met de sloop van de aanwezige opstallen. Er zijn in het gebied vleermuizen kasten geplaatst en er is een vleermuizen toren gerealiseerd als mitigerende maatregel voor de sloop van de gebouwen.

Wij hebben ingestemd met het tijdelijk in gebruik geven van een deel van het terrein voor de opvang van vluchtelingen door het COA. De opvang zal ongeveer 5 jaar duren. Vooruitlopend daarop starten wij daar waar mogelijk op het terrein wel met de vergroeningsopgave.

Oostelijke corridor

Het natuurterrein op het Ecoduct Boele Staal zou via een openbare aanbesteding verkocht worden aan een natuur beherende partij. Op basis van een advies van een taxateur is de inschatting dat hiervoor geen animo vanuit de markt zal zijn. We overleggen met Het Utrechts Landschap over de mogelijkheden van overdracht ten behoeve van beheer.

Vliegbasis Soesterberg

Het 'rode' gedeelte van het plan Vliegbasis Soesterberg bestaat uit drie woningbouwlocaties: een nieuwe woonwijk aan de zuidzijde van de vliegbasis, de kavels Westflank aan de Dolderseweg en een bouwkaavel aan de Amersfoortsestraat. De ambitie is een duurzame en kwalitatief hoogwaardige woonwijk te realiseren, die zich voegt in de omgeving met hoge natuur- en landschappelijke waarde. Daarnaast bestaat het programma Vliegbasis Soesterberg uit de groene projecten Park Vliegbasis Soesterberg en de ecologische corridor Camp New Amsterdam.

De ontwikkelingen en voortgang van de projecten onder provinciale regie zijn als volgt:

Woonwijk Vliegbasis Soesterberg

Er wordt invulling gegeven aan het creëren van randvoorwaarden waarbinnen de woonwijk ontwikkeld kan worden.

- Woningbouwprogramma: Het indicatief woningbouwprogramma voor de Woonwijk Vliegbasis Soesterberg bestaat uit 239woningen. Er is een verkenning uitgevoerd om binnen het programma ook te voorzien in een aandeel betaalbare woningbouw, een en ander ingegeven door marktontwikkelingen en de behoefte aan betaalbare woningen in de regio. De Stuurgroep HvdH-VBS heeft in november 2023 ingestemd met het inpassen van 27 betaalbare woningen in deze wijk. Deze maken daarmee onderdeel uit van het totale woningbouwprogramma en de (proef)verkaveling van de woonwijk.
- Ontheffing Wet Natuurbescherming: in maart 2021 is de ontheffing voor de Wet natuurbescherming voor de woonwijk verleend. Hiervoor is een maatregelenpakket gemaakt dat is gericht op de duurzame instandhouding van onder andere de veldleeuwerik. Dit pakket aan maatregelen was randvoorwaardelijk voor het verkrijgen van de benodigde ontheffing Wet natuurbescherming. Tegen het verlenen van de ontheffing is beroep aangetekend bij de rechtbank. De rechter heeft de provincie in het gelijk gesteld. Inmiddels is hoger beroep aangetekend bij de Raad van State. Naar verwachting zal de Raad van State pas in 2025 uitspraak doen.
- Planologische procedures: Voor het realiseren van de woonwijk is in 2012 reeds door Zeist en Soest een bestemmingsplan vastgesteld. Om de in deze bestemmingsplannen opgenomen

geluidscontouren van het bedrijventerrein Soesterberg Noord weg te nemen zijn nog een drietal zogeheten wijzigingsplannen opgesteld en vastgesteld door de gemeente Zeist en Soest.

- Sanering PFAS: Als gevolg van langdurig gebruik van PFAS-houdend blusschuim door Defensie op de voormalige Vliegbasis Soesterberg dient een grond- en grondwatersanering te worden uitgevoerd alvorens een deel van de woonwijk kan worden ontwikkeld. De saneringsmogelijkheden zijn in samenwerking met Defensie onderzocht en ook is met het Rijk overeenstemming bereikt over het kostenverhaal bij de sanering. Er is budget beschikbaar gesteld voor de sanering zelf, maar ook voor een kennisontwikkelingsprogramma. Aanvullende bodemonderzoeken zijn begin 2024 uitgevoerd met doel in het najaar van 2024 een saneringsplan op te stellen, nadien voor de sanering een vergunning aan te vragen bij het bevoegd gezag en de sanering vanaf 2026 uit te voeren.
- Handboek Inrichtingsprincipes: door de ontwikkeling van de Woonwijk Vliegbasis Soesterberg en Sortie 16 zal er in de toekomst sprake zijn van één aaneengesloten woongebied. Om die samenhang in dit woongebied tot stand te brengen is in nauwe samenwerking met de gemeenten Zeist en Soest een Handboek Inrichtingsprincipes ontwikkeld. In dit handboek zijn randvoorwaarden vastgelegd en afspraken gemaakt over het ontwerp, de aanleg en beheer(afspraken) van de openbare ruimte. Met dit handboek kunnen de beoogde ambities en kwaliteit van de inrichting van de openbare ruimte worden geborgd. Het handboek is in de Stuurgroep HvdH-VBS van november 2023 vastgesteld.
- Q-team: Ten behoeve van het stimuleren en bewaken van een kwalitatief hoogwaardige uitontwikkeling van Woonwijk Vliegbasis Soesterberg (en Sortie 16 en Kavels Westflank) is een kwaliteitsteam (Q-team) opgericht. Onder regie van de provincie adviseren specialisten over de planuitwerking en beoordeelt het team voorstellen van toekomstige initiatiefnemers. Dit betreft zowel de openbare ruimte, buitenruimte en de woningbouwplannen. Het Q-team wordt bemenst door stedenbouwkundigen, een landschapsontwerper en afgevaardigden van de Commissie Ruimtelijke Kwaliteit van Zeist en Soest. De provincie voert het secretariaat van het Q-team en levert de voorzitter van het team.

Kavels Westflank

De provincie is grondeigenaar van een terrein aan de Dolderseweg. Hier zijn 5 particuliere kavels voorzien. Het bestemmingsplan voor de Kavels Westflank is door de gemeente Zeist vastgesteld en onherroepelijk. Er wordt ecologisch onderzoek gedaan en indien nodig en omgevingsvergunning activiteiten Flora en Fauna ingediend. De verkoopprocedure wordt gestart nadat vergunningen op orde zijn en ook kavelpaspoorten zijn opgesteld.

In het plangebied aan de Dolderseweg staat momenteel nog een gekraakte woning. Er is onderzoek gedaan naar de bouwkundige staat en de veiligheid/onveiligheid van het pand en er is een juridische analyse gemaakt naar aanleiding van de onderzoeken. Aan de hand hiervan is geconcludeerd dat er op dit moment geen juridische mogelijkheden zijn om te komen tot een succesvolle ontruiming van het pand. Ontruiming is pas aan de orde als er daadwerkelijk ontwikkeling op het perceel gaat plaatsvinden. De provincie staat in nauw contact met de krakers over de beoogde ontwikkeling.

Park Vliegbasis Soesterberg

De herinrichting van het park (aanleg van wandel- en fietspaden, entrees, bebording, routes, hekwerk, uitkijkpunten, vogelkijkhut, meubilair en informatievoorziening) is in het najaar 2023 afgerond.

Ecologische corridor Camp New Amsterdam

Dit is de laatste ontbrekende schakel in de westelijke corridor. Het is een essentiële schakel en de enige die in fysiek opzicht nog gerealiseerd moet worden. Provincie Utrecht heeft de opdracht voor de sloop van de gebouwen in de corridor uitgegeven aan Defensie. Deze sloop wordt opgenomen in het nationale sloopp programma van Defensie. RVB neemt de uitvoering op zich, in opdracht van Defensie en in nauwe samenwerking met de provincie.

In planning zal het sloopwerk medio 2024 starten en daarna kan het gebied waar nodig nader ecologisch worden ingericht. Het terrein blijft in eigendom bij Defensie.

B.V. Hart van de Heuvelrug

Provinciale Staten hebben in november 2023 een besluit genomen om een externe BV Hart van de Heuvelrug op te richten voor de uitvoering van de woningbouwlocaties woonwijk Vliegbasis, Sortie 16 en de Kavels Westflank. De oprichting van de entiteit heeft plaats gevonden op 22 mei jl. De verdere voorbereiding waaronder de bemensing en bemensing loopt. Naar verwachting is de B.V. in het najaar van 2024 operationeel.

Welke financiële gevolgen heeft de verandering?

De grondexploitaties (grexen) van het programma HvdH en VBS zijn een gesloten systeem: investeringen worden bekostigd door de toekomstige opbrengsten binnen het programma HvdH en project VBS. Het programma en project komen niet ten laste van de algemene middelen.

In het beleidsprogramma 1, Ruimtelijke ontwikkeling, begroten en verantwoorden we een deel van de geraamde uitgaven, namelijk de lasten en baten met betrekking tot de rode projecten waarvan de uitvoering bij de provincie ligt. Omdat we deze onder 'Voorraden' opnemen op de balans, is het saldo van Hart van de Heuvelrug/Vliegbasis Soesterberg op programma 1 € 0. Verder begroten en verantwoorden we zowel de verplichte afschrijvingslast van de afgesloten projecten (immateriële vaste activa), als de in het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) opgenomen verplichte winstneming op grondexploitaties. Ook de hieraan gekoppelde afwikkeling van het saldo van deze twee bedragen naar de bestemmingsreserve nemen we op in de begroting en verantwoording.

Voor dit jaar zijn voor de provinciale projecten onderstaande bedragen in de GREX-en 2024 opgenomen.

GREX-en Hart van de Heuvelrug/ Vliegbasis Soesterberg 2024		
	Bedragen x € 1.000	
Project	Lasten	Baten
<u>Hart van de Heuvelrug</u>		
Sortie 16*	969	
Kamp van Zeist	2.000	400
<u>Vliegbasis Soesterberg</u>		
Park, incl. Camp New Amsterdam	400	
Woonwijk, incl. Kavel Westflank*	3.634	
Mitigerende maatregelen	250	
<u>Overige budgetten</u>		
PFAS	1.050	1.050
Aandeel PU in Programmabureau*	62	
Kapitaallasten*	1.235	
Winstneming*		•
Totaal	9.600	1.450
*Deze projecten zijn opgenomen in de raming op programma 1.		

Risico's

Onderstaand de top risico's voor de provinciale deelprojecten.

Risico	Beheersmaatregel
HvdH - Sortie 16	

De flora en fauna bescherming in het plangebied vormen een mogelijk risico in planontwikkeling.	Dit wordt momenteel nader onderzocht. Er zullen maatregelen genomen moeten worden om de aanwezige dassenburcht in het gebied te beschermen. Verder is in het gebied de Japanse Duizendknoop aangetroffen. Er moet rekening worden gehouden met extra kosten voor het verwijderen van deze invasieve exoot.
<u>VBS – Woonwijk</u>	
De ontheffing Wet Natuurbescherming is randvoorwaardelijk voor de gronduitgifte en verdere projectuitwerking.	Momenteel is er sprake van een hoger beroepsprocedure bij de Raad van State tegen de verleende ontheffing.
De woningmarkt in de regio Utrecht is krap. Dit is een kans voor de afzetbaarheid van bouwgronden, waaronder ook de gronden voor woningbouw op de Vliegbasis. Echter staat woningbouwontwikkeling momenteel ook onder druk door gestegen (hypotheek)rente, bouwkostenstijging en gedaald vertrouwen in de markt.	Mocht het opbrengstenniveau onder druk komen van de wijzigingen op de woningmarkt, dan kan nog gedifferentieerd worden in de beoogde woningprogrammering. Deze ruimte zit al in het bestemmingsplan.
De woonwijk wordt tegen het bedrijventerrein Soesterberg Noord aan ontwikkeld waardoor er op dit moment nog te veel geluidsbelasting is. Een deel van het woningbouwprogramma dat is opgenomen in de exploitatie zou daardoor eventueel niet gerealiseerd kunnen worden.	Er is een wijzigingsplan opgesteld om de ontwikkeling mogelijk te maken. In de GREX zijn gelden opgenomen om een geluidsscherm te bouwen. Er is een risico op lagere grondopbrengst omdat er minder woningen kunnen worden gebouwd/ minder opbrengst per woning kan worden gegenereerd.
Stijging civiele en bouwkosten: In de grondexploitatie zijn kosten opgenomen voor het bouw- en woonrijp maken en de grondopbrengsten hangen deels af van de bouwkosten van de woningen.	Monitoring van de marktontwikkeling van de bouwkosten en de afzetbaarheid van de bouwgronden
<u>VBS – Park</u>	
Uitwerking van de nadere inrichting van de ecologische verbinding Camp New Amsterdam. De kosten voor uitvoering zijn nog niet vaststaand.	Om dit te voorkomen is de provincie in overleg met Defensie en RVB. Er is een vastgesteld inrichtingsplan dit wordt uitgevoerd door RVB, in opdracht van Defensie en de provincie.

4.3.2 N226 Spooronderdoorgangen Maarsbergen

Doelstelling

Het doel van het project is de huidige en de te verwachte knelpunten op het gebied van veiligheid, doorstroming en leefbaarheid voor zowel het wegverkeer als het spoorverkeer op te lossen door het realiseren van twee spooronderdoorgangen, één voor gemotoriseerd verkeer en één voor niet-gemotoriseerd verkeer, ter hoogte van km 56,6 van de spoorweg Utrecht-Arnhem.

Kenmerken

Besluit PS	6 november 2018, besluitnummer PS2018MME23
Projectfase	Uitvoering

Startjaar	Uitvoering gestart in 2023
Verwacht jaar afronding	2027

Voortgang 2024

In oktober 2022 hebben ProRail, de gemeente Utrechtse Heuvelrug en de provincie de realisatieovereenkomst ondertekend, waarna de aanbesteding van het werk is gestart. Vanaf dat moment is de project leidende rol van de provincie naar ProRail overgegaan, omdat ProRail als enige partij in Nederland werkzaamheden aan het spoor mag aansturen.

In maart 2023 is het werk succesvol gegund aan de aannemer waarna de eerste voorbereidende werkzaamheden voor de realisatie zijn gestart. In november 2023 is de omgevingsvergunning verkregen voor het project, met als basis een gewijzigde uitvoeringsplanning omwille van stikstofdepositie tijdens de bouw. In december zijn de werkzaamheden gestart om begin 2024 de nieuwe Bosweg en de nieuwe rotonde te realiseren.

Financiën

Totaal krediet bruto (incl. indexering)	Gerealiseerd t/m mei 2024	Budget 2024	Realisatie 2024	Prognose eindstand	Resultaat
€ 23,4 mln.	€ 6,5 mln.	€ 1,0 mln.	€ 0,0 mln.	€ 23,4 mln.	€ 0.

Toelichting op financiën

Het krediet (bruto) bedraagt € 23,4 mln. Via de provinciale worden alleen de lasten verantwoord die we als provincie dragen. Het aandeel van het Rijk/ ProRail bedraagt € 31,7 mln. en wordt geïndexeerd. De bijdrage van de gemeente Utrechtse Heuvelrug betreft € 2,5 mln. Deze bijdrage wordt niet geïndexeerd.

Per 2024 zal ProRail facturen aan de Provincie gaan verzenden, voor de uitvoering van het werk.

Risico's

Risico	Beheersmaatregel
De scope van het project wijzigt met een significant effect op de voortgang van het projectprocedures of significante extra kosten.	Scope beheersen tijdens uitvoering.

4.3.3 Aanpassing N233 Rondweg-Oost te Veenendaal

Doelstelling

Het betreft de realisatie van de wegverbreding N233 naar 2x2, tussen Wageningse laan en A12, met een ongelijkvloerse kruising bij de Prins Clauslaan/Van Essenlaan en aanpassing van de kruispunten van de N233 met Wageningse laan en De Smalle Zijde. Vanaf de Grift tot aan de A12 wordt een snelheidsregime ingesteld van 70 km/u.

Met de uitvoering van dit project wordt een substantiële bijdrage geleverd aan de afname van het totaal aantal voertuigverliesuren op de N233. Hierdoor vermindert het oponthoud gedurende de dag en vooral gedurende de spitsperiodes op werkdagen. Tevens verbetert de voorspelbaarheid van de reistijd en de bereikbaarheid van belangrijke woon-, werk- en winkellocaties.

Kenmerken

Besluit PS	8 januari 2019, PS2019MME03
-------------------	-----------------------------

Projectfase	Vorbereiding
Startjaar	2019
Verwacht jaar afronding	2027

Voortgang 2024

De gemeenteraad van Veenendaal heeft op 24 januari 2019 geadviseerd om over te gaan tot verbreding van de N233 inclusief een ongelijkvloerse kruising ter hoogte van de Prins Clauslaan/Van Essenlaan en hiervoor een bijdrage beschikbaar gesteld. Provinciale Staten hebben op 18 februari 2019 eveneens daarmee ingestemd. Dit is bekrachtigd met de ondertekening van de bestuursovereenkomst d.d. 10 april 2019 tussen de provincie Utrecht en de gemeente Veenendaal. Tot medio 2022 was een voorbereiding voorzien van het project tot 2024, met een realisatie tot 2027. Echter is er nog geen zicht op een stikstofoplossing en ligt de discussie over beleidskeuzes buiten de invloedssfeer en mandaat van het project. Hiermee is de verdere voortgang van het project onzeker. Daarom wordt het project in fasen uitgevoerd, waarvan Groenpoort de eerste is.

Fase Groenpoort

Het meest noordelijke deel van het project is in 2023 voorbereid en wordt in 2024 uitgevoerd. Voor dit deel van het project is een onherroepelijk bestemmingsplan en voldoende stikstofsaldo voorhanden. In de wijk Groenpoort worden de komende jaren een kleine duizend woningen gebouwd. De N233 wordt ter plaatse over een korte afstand verbreed naar 2x2 rijstroken, er komt een nieuwe aansluiting voor Groenpoort en er worden aan beide zijden van de weg geluidschermen gebouwd. Hiermee wordt de wijk ontsloten en voorzien van wettelijke geluidsmaatregelen – zodat de woningen ook bewoond mogen worden.

In Q4-2022 is gestart met het actualiseren van de aanbestedingsstukken, de aanbesteding heeft in het voorjaar van 2023 plaats gehad. De gunning heeft in de zomer plaatsgevonden, waarna een bouwteam is gestart met de aannemer. De eerste uitvoeringswerkzaamheden zijn na de jaarwisseling begonnen, waarbij in januari 2024 het benodigde grondverzet wordt uitgevoerd. Het bouwteam werkt in het eerste kwartaal de ontwerpen uit tot bestek. De realisatie van de geluidsschermen, kunstwerken en het wegenwerk vinden daarna plaats en zijn gepland om in 2024 te worden afgerond.

Financiën

Totaal krediet bruto (incl. indexering)	Gerealiseerd t/m mei 2024	Budget 2024	Realisatie 2024	Prognose eindstand	Resultaat
€ 74,3 mln.	€ 5,2 mln.	€ 12,5 mln.	€ 2,6 mln.	€ 74,3 mln.	€ 0.

Toelichting op financiën

Het project kent een totaal krediet (bruto) van € 74,3 mln. De bijdrage van de gemeente Veenendaal bedraagt € 6,25 mln.

Partij	Maatregel		Totaal
	Aanleg wegverbreding	Ongelijkvloerse kruising Pr. Clauslaan/ Van Essenlaan	
Provincie Utrecht	€ 46,9	€ 21,1	€ 68,0
Gemeente Veenendaal		€ 6,3*	€ 6,3
Totaal	€ 46,9	€ 27,4	€ 74,3**

Bedragen x 1,0 mln.

* is inclusief de reeds toegezegde € 2,0 miljoen voor leefbaarheidsmaatregelen (raadbesluit gemeente Veenendaal 18 december 2017) en een bijdrage van FoodValley van € 1,0 miljoen, welke in 2025 beschikbaar komt. Het betreft een vast bedrag.

** onzekerheidsmarge van 25%. Bedrag is gebaseerd op een gemiddeld bedrag in de probabilistische kostenraming.

Voor fase Groenpoort was een taakstellend budget bepaald van € 12,25 miljoen op P50. Momenteel is de inschatting dat dit deel van het werk circa € 19,5 miljoen zal kosten. Het project heeft een grotere complexiteit dan gebruikelijk bij provinciale projecten. De civiele delen (geluidsschermen, fietstunnels, grondkeringen) vormen de hoofdmoot van het werk, waar dat normaliter de verhardingen zijn. Tevens is sprake van een binnenstedelijke inpassing met veel raakvlakken. De belangrijkste gevolgen zijn:

- Meer grondwerk dan voorzien, grotere hoeveelheden kubieke meters aan- en afvoeren;
- Veel toepassing van grondkeringen nodig i.v.m. hoogteverschillen tussen weg en omliggend maaiveld. M.n. rondom bushaltes en aansluitend op gebiedsontwikkeling Groenpoort;
- Meer complexiteit in uitvoering geluidsschermen dan voorzien in VO en SSK: hogere dichtheid panelen, zwaardere dimensionering en complexere fasering/uitvoering;
- Toepassing van nieuwe rekenvoorschriften voor kunstwerken (fietstunnels), hogere kosten voor paalfundaties en complexere verlenging van fietstunnel Grote Beer dan voorzien;
- Hoge kosten voor bouwplaatsinrichting, faserings- en verkeersmaatregelen;
- Hogere dan in SSK geraamde algemene kosten.

Risico's

Top-risico's N233 ROV (volledige projectscope)	
Risico	Beheersmaatregel
Oplossing stikstof.	Vanuit provincie volgen van landelijke ontwikkelingen en juridische bijstand.
Fasering en uitvoering verdiepte ligging.	Uitwerking in bouwteam (nauwe samenwerking tussen OG en ON).
Bezwaar in planologische procedure(s).	Integrale aanpak planologie met Veenendaal incl. omgevingsbenadering.
Kostenoverschrijding	Inzichtelijk maken "kostenkentallen" voor N233 ROV o.b.v. fase Groenpoort

4.3.4 Rijnbrug Rhenen

Doelstelling

De provincie wil samen met de provincie Gelderland de Rijnbrug tussen Rhenen en Kesteren voorzien van een nieuw bovendeck met 2x2 rijstroken en een fietspad van 3 meter breed aan beide zijden. Start uitvoering is nog sterk afhankelijk van de stikstofproblematiek en de te volgen ruimtelijke procedure maar beide provincies willen zich inzetten om de uitvoering in 2027 te starten. Op dit moment heeft de brug één rijstrook in elke richting. Op de Utrechtse oever is de aansluiting met de Geertsesteeg gerealiseerd, de aansluiting bij de Achterbergsestraatweg wordt ook aangepast.

Kenmerken

Besluiten PS	10-12-2018, 81DCB1FE, 09-02-2022 PS2022MM01
Projectfase	Vorbereiding
Startjaar	2016
Verwacht jaar afronding	N.v.t.

Voortgang 2024

In 2019 is de Nota Reikwijdte en Detailniveau opgesteld voor de Rijnbrug. Hierop is de concept Plan-MER opgesteld van het door Provinciale Staten vastgestelde ontwerp. Vanaf 2020 wordt gewerkt aan de stikstofproblematiek op het project. Een ingeschakeld ingenieursbureau heeft de benodigde (technische) onderzoeken uitgevoerd en een conceptversie van het realisatiecontract opgeleverd. Uit de onderzoeken is gebleken dat de steunpunten van de huidige brug constructief zullen moeten worden verstevigd. De hiermee gepaard gaande kostenstijging is inclusief andere actuele uitgangspunten en indexatie tot een nieuwe raming verwerkt.

De extra kosten zijn aan Provinciale Staten van Utrecht en Gelderland voorgelegd. Waar Provinciale Staten van Utrecht aanvullend krediet heeft toegekend, heeft Provinciale Staten van Gelderland het budget in eerste instantie niet geactualiseerd. Hiermee is het project tijdelijk on-hold gezet en werd er in principe niet langer aan het project gewerkt, behoudens enkele acties inzake bijv. de projectfinanciën en het verkeersmodel. Op voorstel van Gelderland is er vervolgens een taskforce gevormd om te onderzoeken hoe de middelen alsnog zouden kunnen worden verkregen. Dit heeft ertoe geleid dat het Rijk € 40 mln. ter beschikking stelt voor dit project in het kader van de woningbouwopgave Food Valley/Arnhem Nijmegen. Op basis hiervan heeft ook de provincie Gelderland besloten om aanvullend bij te dragen en de provincie Utrecht voor hetzelfde bedrag. Het krediet zal hierop in 2024 worden aangepast.

Er lijkt iets meer zicht te komen op een stikstofoplossing maar de discussie over beleidskeuzes betreffende stikstof ligt buiten de invloedssfeer en mandaat van het project. Hiermee blijft de verdere voortgang van het project onzeker. Er is een aanvang gemaakt met het bouwen van een nieuw verkeersmodel van de N233. Met deze nieuwe gegevens kunnen stikstofberekeningen gemaakt worden met de meest actuele Aeriusscalculator. Op basis van deze informatie is de haalbaarheid en verdere planning in te schatten.

Financiën

Totaal krediet bruto (incl. indexering)	Gerealiseerd t/m mei 2024	Budget 2024	Realisatie 2024	Prognose eindstand	Resultaat
€ 148,1 mln.	€ 3,1 mln.	€ 0,3 mln.	€ 0,0 mln.	€ 148,1 mln.	€ 0.

Toelichting op financiën

Het project Rijnbrug kent een totaal krediet (bruto) van € 148,1 mln. Bijdragen van derden bedraagt €93,63 mln. (inclusief de bijdrage van het Rijk van € 40,0 mln.).

Risico	Beheermaatregel
Onderbouw voldoet niet aan uitgangspunten nieuwe richtlijnen Rijkswaterstaat.	> Belastingberekening nieuw brugdek bestaande pijlers. > Aanvullend onderzoek aan de pijlers.
Oplossen stikstof.	> Vanuit de Provincie volgen van landelijke ontwikkelingen en juridische bijstand. > Actualiseren van het verkeersmodel van de N233

4.3.5 Toekomst N201

Doelstelling

Het programma Toekomst N201 voert een integraal pakket met maatregelen voor een toekomstbestendige N201 uit, waarbij de focus ligt op leefbaarheid, verkeersveiligheid en bereikbaarheid.

Op 14 december 2022 is positief besloten op het voorgestelde maatregelenpakket door Provinciale Staten. Het maatregelenpakket betreft het verdubbelen van de opstelstroken ter hoogte van de

kruispunten, het instellen van 60 km/u ter hoogte van de kruispunten met het aanbrengen van een plateau, het verlengen van toe- en afritten, het verbreden van fietspaden en deze grotendeels af te schermen met hagen, het realiseren van parallelwegen en over een lengte van 1,2 kilometer verleggen van de N201 ter hoogte van Mijdrecht. Daarnaast ter hoogte van de woonkernen het treffen van geluid reducerende maatregelen.

Dit maatregelenpakket is gebaseerd op een voorlopig ontwerp (exclusief de fietstunnel). Op een aantal specifieke punten moet dit voorlopig ontwerp – in overleg met (in- en externe) stakeholders – aangepast worden met mogelijke gevolgen voor ligging wegas van ofwel de N201 of de parallelweg/fietspad. Ook is tijdens de vergadering van Provinciale Staten waarin dit maatregelenpakket is vastgesteld een motie aangenomen waarin wordt verzocht een voet-/fietstunnel te onderzoeken op de meest passende plaats om Waverveen en Mijdrecht beter te verbinden dan voorzien was in het maatregelenpakket.

Kenmerken

Besluit PS	14 december 2022, besluitnummer PS2022MM106
Projectfase	Voorbereiding
Startjaar	Januari 2023
Verwacht jaar afronding	2033

Voortgang 2024

Op dit moment werkt het projectteam aan een nadere uitwerking van het maatregelenpakket. Hiervoor is medio 2023 opdracht verstrekt aan een ingenieursbureau om beperkte optimalisaties door te voeren op het reeds opgestelde VO en in samenspraak met stakeholders onderzoek te doen en uit te werken tot VO voor de fietsentunnel, gestrekte bocht en bushalte.

Het tracé is in de studiefase opgedeeld in 16 'Points of Interest' (POI's). In 2023 is hier vervolg aan gegeven door deze zogenaamde POI's te verdelen in verschillende deelprojecten om zo gefaseerd richting de uitvoeringsfase te kunnen werken. Dit heeft geresulteerd in 6 deelprojecten.

Het eerste deelproject (DP1) is eind Q1 overgedragen aan de projectleider voorbereiding en realisatie. Begin juni levert het ingenieursbureau de resultaten van de optimalisatie-studie op. De overige deelprojecten worden dan juni/juli overgedragen aan de projectleiders voorbereiding en uitvoering. Een deel van de deelprojecten wordt uitgevoerd door hetzelfde IPM-team dat verantwoordelijk is voor de studiefase.

Voor de fietstunnel bij Mijdrecht dient nog een besluit genomen te worden door Provinciale Staten

Financiën

Totaal krediet bruto (incl. indexering)	Gerealiseerd t/m mei 2024	Budget 2024	Realisatie 2024	Prognose einde project	Resultaat
€ 108,7 mln.	€ 0,6 mln.	€ 0,5 mln.	€ 0,3 mln.	€ 108,7 mln.	€ 0.

Toelichting op financiën

Het krediet (bruto) bedraagt € 108,7 mln. Het bruto krediet is in 2024 geïndexeerd met 0,97% bij het MIP/Kadernota 2024.

De uitgaven die betrekking hebben op de voorbereiding in 2024 zullen deels ten laste worden gebracht van het krediet. Dit geldt voor het deel van het budget dat is bestemd voor de financiering van externe kosten inzake planstudiekosten voor de fietstunnel, de Demmerikse Brug, Vreelandbrug en Bushalte Vinkeveen-west (ca. € 117.315 aan externe kosten die reeds in opdracht zijn gegeven aan ingenieursbureaus) zullen administratief worden verantwoord in het Verkenningenbudget.

Risico's

Risico	Beheersmaatregel
Fietstunnel is duurder dan verwacht	1. Staten informeren over tussenstand/ indicatie geven waar het heen gaat. 2. Alternatieven ook meenemen in het onderzoek fietstunnel (bv. fietsbrug?) - motiveren waarom deze eventueel afvallen. 3. In een vroeg stadium aanvullend geotechnisch onderzoek uitvoeren.
Er komen extra wensen bij het ontwerp waardoor deze uitgebreider wordt.	In de VGR rapporteren over veranderingen in kostenraming vanuit de nadere uitwerking studie. Daarnaast sturing op onvoorziene pot en de SSK-raming beschikt over risicoposten en sturing op onvoorziene pot. Verder zal bij scopewijzigingen expliciet inzichtelijk worden gemaakt of het financieel effect heeft.
De berekening voor stikstof voldoet niet meer door wijzigingen stikstof wetgeving.	Afstemmen met andere mobiliteitsprojecten om ervaringen te delen, organiseren van stikstofsessie. Uitvraag m.b.t. advies stikstofdepositie, actualiseren van het verkeersmodel en de gemeente laten meekijken in uitkomst verkeersmodel.
Vastgestelde planning uit projectplan voldoet niet aan de werkelijkheid (qua doorlooptijden).	De gevolgen voor de planning inzichtelijk maken en bespreken met OG. Daarnaast in de VGR communiceren over de afwijkingen t.o.v. afgegeven baseline planning.
Technische oplossing fietstunnel stuit op weerstand qua kosten e/o uitstraling.	Organiseren van een staten informatiebijeenkomst om denkrichting terug te koppelen. Daarnaast is expliciet benoemd in projectplan dat er geen afgebakende opdracht is afgegeven middels de motie. De technische uitvoerbaarheid van de oplossing dient goed uitgewerkt te worden. Verder wordt de studie uitgebreid met een tekening richting VO+/DO om de technische risico's beter te beschouwen.

Kansen

Tijdens de afronding van de studiewerkzaamheden worden extra kansen voor het project ook onderzocht. Zo wordt er integraal gekeken naar meekoppelkansen, verduurzamingsmogelijkheden, smart mobility en een onderzoek naar gedragsbeïnvloeding.

Bijlagen

1. Overzicht administratieve wijzigingen

Overzicht administratieve bijstellingen bij de Zomernota 2024 die vallen onder het mandaat van GS.

Omschrijving wijziging	MJD	Naam MJD	Bedrag
Verschuiving budget Startup Utrecht Region	8-3-1	Het startup klimaat is beter	-120.000
Verschuiving budget Startup Utrecht Region	8-3-2	Meer scale-ups en innovatieve bedrijven	120.000
			0
Begroting aanpassing conform GREX 2024 (Vliegbasis Soesterberg)	1-2-3	Gebiedsontwikkeling HvdH en VBS	-1.372.000
Begroting aanpassing conform GREX 2024 (Hart van de Heuvelrug)	1-2-3	Gebiedsontwikkeling HvdH en VBS	373.000
Begroting aanpassing conform GREX 2024 (Overboekingsrekening van saldo HvdH/VBS)	1-2-3	Gebiedsontwikkeling HvdH en VBS	999.000
			0
Het omboeken van het budget naar een andere budgetplaats via de bestemmingsreserve LG	2-1-3	Natuurgebieden beter verbonden	-50.000
Het omboeken van het budget naar een andere budgetplaats via de bestemmingsreserve LG	2-3-1	De betrokkenheid van inwoners bij natuur	50.000
			0
Binnen de budgetplaats wordt het budget omgeboekt (Overige goederen en diensten)	2-4-1	Landbouw meer circulair en rendabel	-100.000
Binnen de budgetplaats wordt het budget omgeboekt (Advies en Onderzoek)	2-4-1	Landbouw meer circulair en rendabel	100.000
			0
Het verwerken van incidentele en structurele ombuigingen in de programmabegroting (Stelpost Begr. Exploitatie)	2-4-1	Landbouw meer circulair en rendabel	300.000
Het verwerken van incidentele en structurele ombuigingen in de programmabegroting (Overige goederen en diensten)	2-4-1	Landbouw meer circulair en rendabel	-300.000
			0
Binnen de budgetplaats wordt het budget omgeboekt (Overige goederen en diensten)	2-4-1	Landbouw meer circulair en rendabel	-50.000
Binnen de budgetplaats wordt het budget omgeboekt (Subs - Asv (begrotingssub.))	2-4-1	Landbouw meer circulair en rendabel	50.000
			0
Budget omboeken naar andere budgetplaats	2-4-1	Landbouw meer circulair en rendabel	1.150.000
Budget omboeken naar andere budgetplaats	2-2-3	Balans faunabeheer en instandhouding	-1.150.000
			0
Overboeken geraamde bedragen budgetplaatsen	2-1-4	Areaal bos buiten NNN en GC is vergroot	-516.000
Overboeken geraamde bedragen budgetplaatsen	2-2-3	Balans faunabeheer en instandhouding	516.000
			0
Het overboeken van budget AVP naar GGA (Kadernota 2024)	2-1-1	NNN is groter van oppervlakte	-300.000
Het overboeken van budget AVP naar GGA (Kadernota 2024)	2-2-3	Balans faunabeheer en instandhouding	300.000
			0
KB2024 - 0,5 fte medewerker IV&P, schaal 9 CCO (advies en ondersteuning)	10-4-1	Uitvoeren van concerncontrol	-46.400
KB2024 - 0,5 fte medewerker IV&P, schaal 9 CCO (urendoorbelasting)	10-4-1	Uitvoeren van concerncontrol	46.400
			0
KB2024 - 0,5 fte medewerker IV&P, schaal 9 S&B (advies en ondersteuning)	10-2-3	Versterken en versnellen digitalisering bedrijfsprocessen	-46.400
KB2024 - 0,5 fte medewerker IV&P, schaal 9 S&B (urendoorbelasting)	10-2-3	Versterken en versnellen digitalisering bedrijfsprocessen	46.400
			0
Programma Verbeter Financiële Keten (Bijdr bedrijfsv. BRU)	10-2-1	Tijdig starten en afronden P&C	-350.000

Programma Verbeter Financiële Keten (PROGRAMMA VFK)	10-2-1	Tijdig starten en afronden P&C	350.000
			0
Nazorg SAP-systeem	10-1-6	Digitaal goed toerust en flexibel	-100.000
Nazorg SAP-systeem	10-2-1	Tijdig starten en afronden P&C	-175.000
Nazorg SAP-systeem	10-1-1	Programma Versterken financiële functie	275.000
			0
Versnelling Organisatie Ontwikkeling	10-2-1	Tijdig starten en afronden P&C	-499.000
Versnelling Organisatie Ontwikkeling	10-2-2	Versterken HRM-functie	499.000
			0
Overschrijding Personele lasten	10-2-2	Versterken HRM-functie	-190.000
Overschrijding Personele lasten	10-2-1	Tijdig starten en afronden P&C	-524.000
Overschrijding Personele lasten	10-2-2	Versterken HRM-functie	714.000
			0
Gevelreiniging Provinciehuis	10-2-1	Tijdig starten en afronden P&C	-100.000
Gevelreiniging Provinciehuis	10-2-4	Goede huisvesting, verduurzamen vastgoed	100.000
			0